

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

*Γεωπολιτική Ανάλυση, Γεωστρατηγική Σύνθεση
και Σπουδές Άμυνας και Διεθνούς Ασφάλειας*

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

«Οι αποφάσεις των διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων ως γεωπολιτικός παράγοντας ανακατανομής της ισχύος, μετά την έναρξη της συριακής κρίσεως»

Επόπτες: Καθηγητής Ιωάννης Θ. Μάζης, κύριος επιβλέπων

Δρ. Γεώργιος Ανεψιού – α' επιβλέπων

Δρ. Ελένη Μίχα – β' επιβλέπουσα

Όνοματεπώνυμο: Σπυριδούλα Κοκκορόγιαννη

Αθήνα 4-10-2019

Όνοματεπώνυμο: Σπυριδούλα Κοκκορόγιαννη
Αριθμός μητρώου: 201610219
Γνωστικό αντικείμενο: Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ)
Επόπτες: Καθηγητής Ιωάννης Θ. Μάζης, κύριος επιβλέπων, Δρ. Γεώργιος Ανεψιού – α' επιβλέπων Δρ. Ελένη Μίχα – επιβλέπουσα
Τίτλος: «Οι αποφάσεις των διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων ως γεωπολιτικός παράγοντας ανακατανομής της ισχύος, μετά την έναρξη της συριακής κρίσεως».
Αριθμός λέξεων: 23.739
Ημερομηνία κατάθεσης: 4-10-2019

Δήλωση: Με την υποβολή της παρούσας και τη συμπλήρωση του ανωτέρω πίνακα, βεβαιώ ότι έχω αναγνώσει και κατανοήσει τις πολιτικές και τους κανονισμούς του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) σχετικά με την αξιολόγηση των εργασιών και τα ακαδημαϊκά παραπτώματα.

Ημερομηνία

Υπογραφή

Αθήνα, 4-10-2019

Σπυριδούλα Κοκκορόγιαννη

Ευχαριστίες

Με το πέρας της παρούσας εργασίας πραγματοποιείται ένα όνειρο πολλών ετών για την εκπόνηση αυτού του μεταπτυχιακού προγράμματος. Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου στον Καθηγητή κ. Ιωάννη Θ. Μάζη, για τις πολύτιμες γνώσεις και τον τρόπο σκέψης που με βοήθησε να αποκτήσω κατά τη διάρκεια του προγράμματος αυτού.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω στους δύο επιβλέποντες καθηγητές μου, την κ. Μίχα και τον κ. Ανεψιού για τις παραγωγικές υποδείξεις, τις πολύτιμες κατευθύνσεις τους και τη συνεχή καθοδήγηση και υποστήριξη τους σε όλο το διάστημα της εκπόνησης της παρούσας εργασίας, και κυρίως, επειδή μου ενέπνευσαν το ενδιαφέρον και την ισχυρή επιθυμία να ασχοληθώ με το θαυμαστό αντικείμενο του Διεθνούς Δικαίου.

Τέλος, ευχαριστώ ολόθερμα τους αγαπημένους ανθρώπους που με στήριξαν και μου έδωσαν δύναμη σε αρκετές δύσκολες στιγμές για να ολοκληρώσω το πόνημά μου.

«Τα έθνη δεν έχουν σταθερούς φίλους ή εχθρούς. Έχουν μόνο σταθερά συμφέροντα».

Λόρδος Palmerston, 1784-1865, Βρετανός πρωθυπουργός

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	7
1. Επισκόπηση Βιβλιογραφίας.....	8
2. Μεθοδολογία.....	10
2.1. Περιγραφή της εφαρμοσθείσας μεθοδολογίας.....	10
2.2. Ανάλυση του θέματος με βάση την ορολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης	10
2.2.1. Γεωπολιτικό σύμπλοκο	10
2.2.2. Γεωπολιτικός χώρος.....	10
2.2.3. Ο γεωπολιτικός παράγοντας	11
2.2.4. Φάσεις Ανάλυσης.....	13
2.2.4.1. Πρώτη φάση:.....	13
2.2.4.1.1. Τα Υποσυστήματα	13
Υποσύστημα Α' Συρία – Ιράν – Λίβανος	13
Υποσύστημα Β' Ισραήλ – Αίγυπτος – Σ. Αραβία – Χώρες Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου-Ιορδανία.....	19
Υποσύστημα Γ' Κατάρ - Τουρκία.....	21
2.2.4.1.2. Το σύστημα	22
2.2.4.1.3. Υπερσυστημικοί δρώντες ή Υπερσυστήματα (ΗΠΑ, Γαλλία, Ρωσία, Μεγάλη Βρετανία, Γερμανία).	23
2.2.4.2. Δεύτερη φάση	24
2.2.4.2.1. Γεωπολιτικός πυλώνας	25
2.2.4.2.2 Γεωπολιτικός δείκτης.....	25
2.3. Περιγραφή της έρευνας.....	27
2.4. Ερευνητικοί περιορισμοί.....	27
3. Γεωπολιτική Ανάλυση	28
3.1 Συμβούλιο Ασφαλείας (Σ.Α.)	28
3.1.1. Γ.Δ. 1.1 Τοποθέτηση παρατηρητών/διαπραγματευτών ανάλογα με την εντολή που έχουν από το Σ.Α.	30
3.1.2. Γ.Δ. 1.2. Παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας. Αποφάσεις που ερείδονται στις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ.	
3.1.3. Γ.Δ. 1.3. Απαγόρευση χρήσης χημικών όπλων στη Συρία. Αποφάσεις βάσει του Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των Η.Ε. και Συμβάσεων/Πρωτοκόλλων Απαγόρευσης Χρήσης Χημικών Όπλων) 32	
3.1.4. Γ.Δ. 1.4. Παύση εχθροπραξιών και έναρξη πολιτικών συνομιλιών σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ.	45

3.1.5. ΓΔ 1.5. Επιβολή κυρώσεων, Αποφάσεις που ερείδονται στον Καταστατικό Χάρτη των Η.Ε., βάσει Κεφ. VII Καταστατικού Χάρτη ΗΕ.....	48
3.2. Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) του ΟΗΕ ΓΔ 1.6. -ΓΔ 1.9.....	57
3.2.1. ΓΔ 1.6. Απόφαση A/RES/70/248/21-12-2016	58
3.2.2. ΓΔ 1.7. Απόφαση A/RES/71/203/19-12-2016.....	60
3.2.3. ΓΔ 1.8. Απόφαση A/RES/71/130/8-12-2017.....	61
3.3. Αποφάσεις του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ (Human Rights Council-HRC). ΓΔ 1.10.....	62
3.4. Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο – International Criminal Court (ICC).....	63
4. Γεωπολιτικό υπόδειγμα.....	67
5. Συμπεράσματα	73
Επίλογος.....	77
Παραρτήματα διαγραμμάτων τεκμηρίωσης (χαρτών ή και άλλων εγγράφων)	78
Τεκμηρίωση-Βιβλιογραφία.....	114

Λίστα Ακρωνυμίων

H.E. – Ηνωμένα Έθνη

Σ.Α. - Συμβούλιο Ασφάλειας

Γ.Σ. - Γενική Συνέλευση

ICJ – International Court of Justice

ICC – International Criminal Court

DAESH/ISIS – Ισλαμικό Κράτος

JAN - JABHAT AL NUSRA

AQ – AL QAEDA/ AL QAIDA

NIAC – Non International Armed Conflict

IAC – International Armed Conflict

HRC – Human Rights Council

ISSG – International Syrian Support Group

CWC – Chemical Weapons Convention

OPCW – Organization for the Prohibition of Chemical Weapons

IIIM – International Impartial Independent Mechanism

JIM – Joint Investigative Mechanism

SNHR - Syrian Network for Human Rights

IRCC – International Committee of the Red Cross

IHL – International Humanitarian Law

Εισαγωγή

Με την παρούσα εργασία θα επιχειρηθεί να αναλυθεί, με την εφαρμογή της μεθοδολογίας της Σύγχρονης Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης (ΣΓΑ), η δημιουργία ενός γεωπολιτικού υποδείγματος, το οποίο θα αντικατοπτρίζει τις τάσεις ανακατανομής ισχύος με γεωπολιτικό παράγοντα τις αποφάσεις των Διεθνών Οργανισμών. Ο γεωπολιτικός χρόνος του προσδιορίζεται με την έναρξη της συριακής κρίσης έως σήμερα, ενώ θα εντάσσεται στο γεωπολιτικό σύμπλοκο της Ευρύτερης Μέσης Ανατολής.

Η Ευρύτερη Μέση Ανατολή περιλαμβάνει πέραν από τις χώρες της Μέσης Ανατολής (Αίγυπτος, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ιορδανία, Ιράκ, Ιράν, Κατάρ, Κουβέιτ, Λίβανος, Μπαχρέιν, Παλαιστινιακά Εδάφη, Σαουδική Αραβία, Συρία, Ομάν και Υεμένη και εν μέρει: Ισραήλ, Τουρκία και μόνο με γεωγραφικούς όρους: Κύπρος), και άλλες κυρίως μουσουλμανικές χώρες της ευρύτερης περιοχής, κυρίως της βόρειας Αφρικής (Αλγερία, Λιβύη, Μαρόκο, Τυνησία, δηλαδή οι χώρες του Μαγρέμπ) και άλλα αφρικανικά κράτη όπως το Σουδάν, η Σομαλία κ.ά., αλλά και κάποιες φορές ασιατικές χώρες όπως το Αφγανιστάν και το Πακιστάν λόγω του κοινού ισλαμικού υποβάθρου. Η Τουρκία, παρόλο που γεωγραφικά ανήκει σχεδόν εξ ολοκλήρου στην Ασία, ένεκα τμήματος ευρωπαϊκού εδάφους κατατάσσεται άλλοτε στη Μέση Ανατολή, και άλλοτε στην Ευρώπη, ομοίως το Ισραήλ για πολιτικούς, ωστόσο και για κοινωνικούς και οικονομικούς λόγους.

Τα αποτελέσματα της συριακής κρίσης επηρεάζουν άμεσα εκτός από την περιφερειακή κατανομή της ισχύος και το σύνολο της λειτουργίας του υπερσυστήματος, το οποίο εν προκειμένω αποτελούν οι: ΗΠΑ, Γαλλία, Ρωσία, Μεγάλη Βρετανία, Γερμανία. Στη συριακή σύγκρουση εμπλέκονται τα συμφέροντα χωρών που είναι περιφερειακοί δρώντες καθώς και χωρών που συνιστούν τους υπερσυστημικούς δρώντες (ΗΠΑ, Ρωσία, Μ.Βρετανία)

Οι αποφάσεις των Διεθνών Οργανισμών ως γεωπολιτικός παράγοντας ανακατανομής ισχύος, εστιάζονται στις διεθνείς παραβιάσεις εις βάρος πληθυσμών στο υποσύστημα της Συρίας.

Στη βάση αυτή φαινόμενα όπως η τρομοκρατία, η νομιμότητα χρήσης βίας, η χρήση πυρηνικών και χημικών όπλων, η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα εγκλήματα πολέμου, έχουν απασχολήσει σοβαρά τους Διεθνείς Οργανισμούς και λειτουργούν ως μοχλός πίεσης εφαρμογής του Διεθνούς Δικαίου στα υποσυστήματα του γεωγραφικού συμπλόκου και ιδιαίτερα στη Συρία, όπου λαμβάνουν χώρα στο μεγαλύτερο βαθμό οι προαναφερόμενες καταστάσεις

1. Επισκόπηση Βιβλιογραφίας

Προκειμένου να συνταχθεί η παρούσα βιβλιογραφία μέχρι τώρα χρησιμοποιήθηκε ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, ως ακολούθως :

- Συγγράμματα του καθηγητή κ. *Ι.Θ. Μάζη* αναφορικά με τη γεωπολιτική δυναμική των υπό μελέτη υποσυστημάτων¹, την πολιτική κατάσταση και την κατάσταση ασφάλειας που διαμορφώθηκε στα παραπάνω υποσυστήματα μετά τη συριακή κρίση (2011) και πως διαμορφώθηκαν οι σχέσεις τόσο μεταξύ των υποσυστημάτων όσο και αυτών με τους διεθνείς δρώντες.

- Συγγράμματα του κ. *Ι.Θ. Μάζη* διαφωτιστικά και επεξηγηματικά για τη μέθοδο της εφαρμογής της συστημικής γεωπολιτικής ανάλυσης, προκειμένου να δοθούν οι απαραίτητες κατευθύνσεις για τον δεσμευτικό ρόλο των αποφάσεων των διεθνών οργανισμών και πως αυτές εντάσσονται στα υπό μελέτη υποσυστήματα.²

- Βιβλιογραφία από τον Cassese³ και το Ρούκουνα^{4,5}, ειδικά με το τι επικρατεί στο ισχύον διεθνές δίκαιο, αναφορικά με τις παραβιάσεις των αποφάσεων των διεθνών οργανισμών και αφορούν σε χρήση βίας, χρήση χημικών όπλων, παραβίαση ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπως συμβαίνει στη Συρία.

- Οι επίσημες ιστοσελίδες του Συμβουλίου Ασφαλείας (Σ.Α.) και της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.).

- Ο Καταστατικός Χάρτης των ΗΕ ο οποίος αποτελεί τη βασική πηγή για την πλειοψηφία των αποφάσεων του Σ.Α.

- Χρήση διαδικτυακών άρθρων σχετικών με τις αποφάσεις του Σ.Α. και της Γ.Σ. (σχόλια και κριτικές των ΜΜΕ, σχολιασμοί/δηλώσεις στελεχών του ΟΗΕ, εκθέσεις οργανισμών και ινστιτούτων, απόψεις που κυοφορούνται σε think tanks, τα οποία είναι και φορείς ιδεολογικών αντιλήψεων), προκειμένου να διαμορφωθεί μία πληρέστερη εικόνα για το ρόλο και την αποτελεσματικότητα των αποφάσεων.

¹ Ι.Θ. Μάζης, *Μεταθεωρητική κριτική διεθνών σχέσεων και γεωπολιτικής, Το νεοθετικιστικό πλαίσιο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2012.

² Ι.Θ. Μάζης *Γεωπολιτικά ζητήματα στην ευρύτερα Μέση Ανατολή και την Μεσόγειο*, Τόμος 1, Εκδόσεις Λειμών, 2016. Πβ. του ίδιου, «*Μεθοδολογία Συγγραφής Μίας Γεωπολιτικής Ανάλυσης. Δομή, Έννοιες Και Όροι*», *Γεωστρατηγική* 12 (9/2007), 151–155· *Γεωπολιτική και Γεωστρατηγικές της Συριακής Κρίσεως*», Λειμών, Αθήνα 2016.

Ι. Θ. Μάζης, *Γεωγραφία του Ισλαμιστικού Κινήματος στη Μέση Ανατολή*, Παπαζήσης 2010..

³ Antonio Cassese, *Διεθνές Δίκαιο*, Gutenberg, Αθήνα 2012

⁴ Ρούκουνας Εμμανουήλ, «ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ», Νομική Βιβλιοθήκη, Ιούνιος 2015.

- Επιπλέον έγινε προσέγγιση και χρήση της επίσημης ιστοσελίδας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) για τη δράση του Οργανισμού και της Ύπατης Εκπροσώπου για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας Φεντερίκα Μογκερίνι αναφορικά με σχολιασμούς της επί των προς ανάλυση αποφάσεων.

2. Μεθοδολογία

2.1. Περιγραφή της εφαρμοσθείσας μεθοδολογίας

Το θέμα αναλύεται με την εφαρμογή της Γεωπολιτικής Συστημικής Μεθόδου, (ΣΓΑ) σύμφωνα με τον καθηγητή κ. *Ι.Θ. Μάζη*⁶.

Η συγκεκριμένη εργασία θέτει ως σκοπό της να εντοπισθούν οι δομές, οι λειτουργίες και οι διασυνδέσεις των υποσυστημάτων στο γεωγραφικό σύμπλοκο/σύστημα της Μέσης Ανατολής, ώστε να καταγραφεί η γεωπολιτική δυναμική του. Συνεπώς, η έρευνα θα εστιάσει, εάν και σε ποια έκταση οι Αποφάσεις των Διεθνών Οργάνων μεταβάλλουν το status quo στα υποσυστήματα που εξετάζονται και συγκεκριμένα στο συριακό και τα γειτονικά με αυτό υποσυστήματα. Στο πλαίσιο αυτό θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις αποφάσεις που έχει υιοθετήσει το Σ.Α. καθώς είναι νομικά δεσμευτικές, βάσει του κεφ. VII, άρθρο 42 καθώς και των άρθρων 24 και 25, του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών⁷.

2.2. Ανάλυση του θέματος με βάση την ορολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης

Συγκεκριμένα ο τίτλος ενός θέματος σύμφωνα με τον *Ι.Θ. Μάζη*⁸, ορίζει τα δεδομένα και τα ζητούμενα του προβλήματός μας επομένως θα πρέπει να προσδιορισθεί το γεωγραφικό σύμπλοκο, ο υπό μελέτη γεωπολιτικός χώρος και ο γεωπολιτικός παράγοντας που προκαλεί την ανακατανομή ισχύος στο υπό μελέτη σύστημα. Συγκεκριμένα :

2.2.1. Γεωπολιτικό σύμπλοκο

Εν προκειμένω το γεωγραφικό/γεωπολιτικό σύμπλοκο της ευρύτερης Μέσης Ανατολής, το οποίο περιλαμβάνει τα υποσυστήματα που λαμβάνουν χώρα όλες οι πολιτικές εξελίξεις εξαιτίας της συριακής εμφύλιας διαμάχης.

2.2.2. Γεωπολιτικός χώρος

Εν προκειμένω ο πολιτικός χώρος που είναι διαλεκτικώς δευτερογενής και υπερδομικός καθώς οι Διεθνείς Οργανισμοί αποτελούν πολιτικά όργανα.

⁶ *Ι.Θ. Μάζης, Μεταθεωρητική Κριτική Διεθνών Σχέσεων και Γεωπολιτικής. Το Νεοθετικιστικό Πλαίσιο, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2012.*

⁷ Security Council Report, Special Research Report No. 1: Security Council Action Under Chapter VII: Myths and Realities, <https://www.securitycouncilreport.org/research-reports/lookup-c-glkwlemtisg-b-4202671.php>.

⁸ *Ιωάννης Θ. Μάζης, Μεθοδολογία συγγραφής μίας γεωπολιτικής ανάλυσης: δομή, έννοιες και όροι», Γεωστρατηγική, Τεύχος 12, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2007, σελ. 151-155, http://old.turkmas.uoa.gr/mazissite/greekpubs/GEO_12_MOLA.pdf.*

2.2.3. Ο γεωπολιτικός παράγοντας

Προσδιορίζεται, εφόσον έχουν ορισθεί οι τρεις κλίμακες των συστημικών οντοτήτων, υποσυστήματα, σύστημα, υπερσυστήματα ως οι αποφάσεις των Διεθνών Οργάνων (Συμβούλιο Ασφάλειας Γενική Συνέλευση, Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων), οι οποίες θα συμβάλουν στην ανακατανομή ισχύος στα υπό μελέτη υποσυστήματα. Αυτό θα επιτευχθεί εάν οι συγκεκριμένες αποφάσεις λειτουργήσουν δεσμευτικά ως εξής :

- έναντι των κρατών μελών του Σ.Α. (στα οποία περιλαμβάνονται και κράτη που είναι σύμμαχοι του Assad : η Ρωσία, η Κίνα και το Ιράν) προκειμένου να συμμορφωθούν και να εφαρμόσουν στην πράξη τις αποφάσεις αυτές,

- έναντι του συριακού καθεστώτος, ενδεικτικά αναφέροντας την απόφαση που αναφέρεται στην καταστροφή του χημικού οπλοστασίου του καθεστώτος Άσαντ⁹ (ψηφισμα¹⁰ 2118/Σεπτ 2013) το οποίο υιοθετήθηκε κατόπιν καθολικής θετικής ψηφοφορίας και σημειώθηκε ως μία διπλωματική επιτυχία αλλά και τις αποφάσεις **2042/14** Απριλίου 2012, **2043/21** και **2059/20** Ιουλίου 2012, για την τοποθέτηση παρατηρητών¹¹ μεταξύ συριακής κυβέρνησης και Σ.Α. στη Συρία, οι οποίες λειτουργούν δεσμευτικά καθώς αναγνωρίζουν ότι η πρωταρχική ευθύνη ανήκει στην συριακή κυβέρνηση.

- έναντι των εξτρεμιστικών ισλαμιστικών οργανώσεων όπως η DAESH/ISIS και η JABHAT AL NUSRA (JAN) παρακλάδι της AL QAEDA. Οι παραπάνω οργανώσεις συνιστούν μη-κρατικούς δρώντες και δεν αποτελούν υποκείμενα του διεθνούς δικαίου Ενδεικτικό είναι ωστόσο, ότι το Σ.Α. με την απόφαση 2170 (2014) ιδιαίτερα, αποφασίζει να επικεντρωθεί αποκλειστικά στους μη-κρατικούς δρώντες, στο συριακό ζήτημα, χρησιμοποιώντας την ισχύ που πηγάζει από το Κεφ. VII, με σκοπό την επιβολή κυρώσεων σε αρχηγούς των τρομοκρατικών οργανώσεων DAESH και της JAN. Βασική επιδίωξη του Σ.Α. είναι να καταδείξει το κοινό μέτωπο της διεθνούς κοινότητας έναντι των παραπάνω οργανώσεων δραστηριοποιούμενων ως

⁹ Το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ απαιτεί την εξάλειψη των χημικών όπλων στη Συρία, 28 Σεπτεμβρίου **2013**, <https://hellasjournal.com/2013/09/%CF%84%CE%BF-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%BF%CF%8D%CE%BB%CE%B9%CE%BF-%CE%B1%CF%83%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%B5%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BF%CE%B7%CE%B5-%CE%B1%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%84%CE%B5/>.

¹⁰ S/RES/2118 (2013), Security Council Requires Scheduled Destruction of Syria's Chemical Weapons, Unanimously Adopting Resolution 2118 (2013), <https://www.un.org/press/en/2013/sc11135.doc.htm>

¹¹ <https://www.un.org/press/en/2012/sc10618.doc.htm>.

μη-κρατικών δρώντων . Οι αποφάσεις¹² που επηρεάζουν τους παραπάνω μη κρατικούς δρώντες σχετίζονται με τις κυρώσεις, και τα ψηφίσματα που αφορούν στην τρομοκρατική δραστηριότητα, εκκινώντας από το 1368/2001¹³ του ΣΑ, ύστερα από την τρομοκρατική επίθεση της 11-9-2001 στις ΗΠΑ.

Επιπλέον η γεωπολιτική ισχύς των εν λόγω αποφάσεων όπως η περίπτωση της απαγόρευσης διευκόλυνσης μετακίνησης ξένων μαχητών ή διακίνησης οπλισμού επιχειρεί να λειτουργήσει πιεστικά και δεσμευτικά τόσο στα κ-μ του Σ.Α. που σχετίζονται με τη συριακή κρίση (Ρωσία, ΗΠΑ,) όσο και σε αυτά που δεν αποτελούν μέλη του Σ.Α. π.χ. Κατάρ, Σαουδική Αραβία¹⁴ και Ιράν, που εμπλέκονται σε θέματα τρομοκρατίας και χρηματοδότησης έκνομων δραστηριοτήτων, τα οποία ωστόσο δεσμεύονται βάσει του κεφ. 7 του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ. Προς επίρρωση των παραπάνω σχετικά με τη δέσμευση των κρατών μη-μελών του ΟΗΕ, σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Άρθρο 2, παράγραφο 6 του Καταστατικού των ΗΕ «*The Organization shall ensure that states which are not Members of the United Nations act in accordance with these Principles so far as may be necessary for the maintenance of international peace and security*»¹⁵. Τα παραπάνω κράτη έχουν επανειλημμένως κατηγορηθεί από τις ΗΠΑ, οι οποίες σημειωτέον αποτελούν μόνιμο μέλος του Σ.Α. για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας¹⁶.

¹² P. BOREA, “Violations of Human Rights, Use of Chemical Weapons, and the Phenomenon of Non-State Actor : A reflection about the UN Security Council Resolutions related to Syria”, MISION JURIDICA, 2-10-2015, <https://www.revistamisionjuridica.com/violations-of-human-rights-use-of-chemical-weapons-and-the-phenomenon-of-non-state-actors-a-reflection-about-the-u-n-security-council-resolutions-related-to-syria/> (Απόληψη 10-10-2018).

¹³ Resolution S/RES/1368 (2001) Adopted by the Security Council at its 4370th meeting, on 12 September 2001, <https://www.un.org/en/ga/search/viewdoc.asp?symbol=S/RES/1368%20%282001%29>

¹⁴ D. Dudley, “Saudi Arabia Accused Of Turning A Blind Eye To International Terrorism Financing” Global Watchdog” 25-9-2018, <https://www.forbes.com/sites/dominicdudley/2018/09/25/saudi-arabia-accused-of-turning-a-blind-eye-to-international-terrorism-financing-by-global-watchdog/#657573426763>, Απόληψη 20-3-2019

¹⁵ CODIFICATION DIVISION PUBLICATIONS, Repertory of Practice of U.N. Organs , Charter of the UN, Chapter 1: Purposes and Principles, Article 2(6), http://legal.un.org/repertory/art2_6.shtml, Απόληψη, 28-8-2019

¹⁶ Sheikh Meshal bin Hamad Al-Thani, «The United Arab Emirates and Saudi Arabia are aiding terrorists in Yemen», Washington Post, 29-8-2018, https://www.washingtonpost.com/news/global-opinions/wp/2018/08/29/the-united-arab-emirates-and-saudi-arabia-are-aiding-terrorists-in-yemen/?noredirect=on&utm_term=.da6f38940c8a (Απόληψη 13-2-2019).

2.2.4. Φάσεις Ανάλυσης

Η ανάλυση θα πραγματοποιηθεί σε δύο φάσεις¹⁷:

2.2.4.1. Πρώτη φάση:

Θα εξετασθούν τα υποσυστήματα, το σύστημα και οι υπερσυστημικοί δρώντες ή υπερσύστημα.

2.2.4.1.1. Τα Υποσυστήματα

Σύμφωνα με τον *Ι.Θ. Μάζη*, «*υποσύστημα καλείται η ομοιογενής, ως προς τη δράση και λειτουργία ενός Γεωπολιτικού Παράγοντος, εδαφική ενότητα*¹⁸». Στην παρούσα ανάλυση τα υποσυστήματα έχουν εντοπισθεί επακριβώς στο χάρτη (Χάρτης 1) και συνιστούν υποσύνολα του γεωπολιτικού συμπλόκου της Μέσης Ανατολής, (Ιράν-Συρία-Λίβανος, Ισραήλ-Αίγυπτος-Σαουδική Αραβία/χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου-Ιορδανία και Κατάρ-Τουρκία), και έχοντας κατανοήσει πλήρως το «γεωστρατηγικό παίγνιο» που λαμβάνει χώρα μεταξύ των παραπάνω υποσυστημάτων (Χάρτης 2). Αναλυτικά :

Υποσύστημα Α΄ Συρία – Ιράν – Λίβανος

Η Συρία¹⁹ βρέχεται από τη Μεσόγειο Θάλασσα, βόρεια συνορεύει με την Τουρκία, νότια με το Λίβανο, δυτικά με το Ιράκ και την Ιορδανία. Από την έναρξη της συριακής κρίσης, 5,6 εκατομμύρια Σύριοι πρόσφυγες²⁰, κατέφυγαν στις γειτονικές χώρες. Το μεγαλύτερο ποσοστό προσφύγων κατευθύνθηκε στην Τουρκία και ακολούθησαν η Αίγυπτος, Ιράκ, Ιορδανία και Λίβανος²¹. (Χάρτες 3,4,5). Το συριακό καθεστώς, εμπλέκεται σε μη διεθνής ένοπλη σύγκρουση²² (non-international conflict)²³,²⁴ εναντίον μίας ευρείας γκάμας επαναστατικών ομάδων. Μη διεθνής σύγκρουση διενεργείται όταν στο έδαφος μίας χώρας δε συμμετέχουν ένοπλες δυνάμεις άλλης

¹⁷ Ιωάννης Θ. Μάζης, «Μεθοδολογία συγγραφής μίας γεωπολιτικής ανάλυσης: δομή, έννοιες και όροι», ό.π.

¹⁸ Ι.Θ. Μάζης, «Επιλογή Απλών και Σύνθετων Δεικτών των Τεσσάρων Γεωπολιτικών Πυλώνων στη Μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης» : *Η περίπτωση της Συρίας*», Civitas Gentium, 2017 Volume 5, Number 2, Special Issue, σελ. 13

¹⁹ Α. Παπαμετζελόπουλος. «Ο ρόλος της Ρωσίας στη διαχείριση της κρίσης στη Συρία», 2-12-2017, Άμυνα και Διπλωματία, <https://www.amynanet.gr/o-rollos-tis-rosias-sti-diaxeirisi-tis-krisis-sti-syria>, (Ημ. Απόληψεως 1-12-2018)

²⁰ Syria refugee regional report, 13-6-2019, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria>

²¹ Brian D. Sutliff, “The Situation in Syria”, Florida High Schools Model United Nations, 2-2-2017, <http://www.fhsmun.org/wp-content/uploads/2018/07/GC6-SC-Syria.pdf> (Απόληψη 20-4-2019)

²² Rulac Geneva Academy, 14-2-2018 <http://www.rulac.org/browse/countries/syria#collapse1accord>

²³ ICRC, The Law of Armed Conflict, Non International Armed Conflict, Ιούνιος 2002, https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/other/law10_final.pdf

²⁴ RULAC GENEVA ACADEMY, «Non International Armed Conflicts», <http://www.rulac.org/browse/conflicts/non-international-armed-conflicts-in-syria#collapse4accord> Απόληψη 22-12-2018

χώρας. Σε αυτή την περίπτωση πρόκειται είτε για ένοπλη σύγκρουση μεταξύ των ένοπλων δυνάμεων μίας χώρας και κάποιων επαναστατικών ομάδων ή μεταξύ δύο ή περισσότερων ένοπλων ομάδων σε μία χώρα χωρίς απαραίτητα να συμμετέχει ο κυβερνητικός στρατός. Το άρθρο 3 κοινό στις 4 συμβάσεις της Γενεύης²⁵ της 12^{ης} Αυγούστου 1949, αποτελεί την πρώτη προσπάθεια να θεσπίσει κανόνες που θα διέπουν τις μη διεθνείς ένοπλες συγκρούσεις (NIAC), και έχει χαρακτηριστεί ως «convention in miniature» επειδή περιέχει τις βασικές προδιαγραφές του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου (International Humanitarian Law-IHL), προκειμένου να εφαρμοσθεί στις καταστάσεις πολέμου. Το Διεθνές Δικαστήριο Δικαιοσύνης (International Court of Justice-ICJ), ενδυνάμωσε αυτή τη θέση, διακηρύσσοντας ότι οι κανονισμοί του κοινού άρθρου 3, αντανακλούν στοιχειώδεις αρχές της ανθρωπότητας εφαρμοστές από το διεθνές εθιμικό δίκαιο σε κάθε ένοπλη σύγκρουση. Στο υποσύστημα της Συρίας διεξάγεται παράλληλα μία διεθνής σύγκρουση (international conflict)²⁶, μεταξύ του συριακού καθεστώτος και μελών του Διεθνούς Συνασπισμού και της Τουρκίας²⁷. Ο όρος «διεθνής ένοπλη σύγκρουση» (International Armed Conflict-IAC), παραδοσιακά σχετίζεται με συγκρούσεις μεταξύ – δύο τουλάχιστον - διαφορετικών εθνών ή κρατών. Το Κοινό Άρθρο 2 στις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 αναφέρει ότι το IHL εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις δηλωμένου πολέμου ή άλλη ένοπλη σύγκρουση που ξεσπά ανάμεσα δύο ή περισσότερων «Υψηλά συμβαλλόμενων μερών» ακόμη και αν η κατάσταση του πολέμου δεν αναγνωρίζεται από ένα εξ αυτών^{28, 29}. Το Διεθνές Ανθρωπιστικό (IHL) εφαρμόζεται με διαφορετικό τρόπο τόσο σε σχέση με τις IAC και NIAC. Οι IAC προϋποθέτουν ένα ευρύ πεδίο κανόνων περιλαμβανομένων όπως προαναφέρθηκε τις Συμβάσεις της Γενεύης και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο I. Στις NIAC, εφαρμόζεται ένας πιο περιορισμένος αριθμός κανόνων, και υπόκεινται στο Κοινό Άρθρο 3 των 4 Συμβάσεων της Γενεύης, καθώς και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο II. Η σημασία της εξέλιξης της NIAC στη Συρία σε μία IAC, είναι καθοριστική τόσο για την

²⁵ International Committee of the Red Cross, Convention (III) relative to the Treatment of Prisoners of War. Geneva, 12 August 1949., **Conflicts not of an international character** <https://ihl-databases.icrc.org/ihl/WebART/375-590006>, Απόληψη 27-8-2019

²⁶ The Distinction between International and Non-International Armed Conflicts: Challenges for IHL? <http://iihl.org/full-list-congresses-international-conferences-round-tables-since-institutes-foundation/the-distinction-between-international-and-non-international-armed-conflicts-challenges-for-ihl/>

²⁷ Identical Letters Dated 17 September 2015, From the Permanent Representative of the Syrian Arab Republic to the United Nations Addressed to the Secretary General and the President of the Security Council, UN doc S/2015/719, 21 September 2015

²⁸ Rulac Geneva Academy, 14-2-2018 <http://www.rulac.org/browse/countries/syria#collapse1accord>

²⁹ Concept and Purpose of International Humanitarian Law, Fundamentals of IHL, HOW DOES LAW PROTECT IN WAR? https://casebook.icrc.org/law/fundamentals-ihl#b_iii_1_A

διαμόρφωση της κατάστασης ασφάλειας στο υποσύστημα της Συρίας και των γειτονικών με αυτήν υποσυστημάτων, όσο και στο υπεσύστημα, το οποίο αποτελούν οι μεγάλες δυνάμεις που συμμετέχουν ενεργά σε αυτή τη διεθνή σύγκρουση και θα επηρεάσουν άμεσα την ανακατανομή ισχύος στο υπό μελέτη γεωπολιτικό σύμπλοκο.

Σύμφωνα με τον *Ι.Θ. Μάζη*³⁰, «το κενό ισχύος που δημιουργήθηκε μετά την έναρξη της συριακής κρίσης (Μάρτιος 2011) λειτούργησε ως μαγνήτης για τις περιφερειακές επιδιώξεις των κέντρων ισχύος του συστήματος, αλλά και ως πηγή κινδύνων και αστάθειας για το ευρύτερο σύστημα. Από το 2012 η συριακή κρίση απέκτησε κλιμακούμενη περιφερειακή διάσταση³¹, με διεθνείς απολήξεις. Η συριακή κρίση, όπως προαναφέρθηκε, από μία μη διεθνή ένοπλη σύγκρουση έχει εξελιχθεί σε μία διεθνή ένοπλη σύγκρουση^{32,33} στην οποία εμπλέκονται τα συμφέροντα χωρών που συνιστούν περιφερειακά κέντρα εξουσίας, αλλά και μεγάλες δυνάμεις (Εικόνα 1), (Χάρτης 6). Τα ίχνη της κρίσης αυτής εντοπίζονται στο 1999, όταν άρχισε να δημιουργείται ο σιϊτικός άξονας μεταξύ Τεχεράνης, Δαμασκού και Λιβάνου, ο οποίος προκάλεσε ιδιαίτερη ανησυχία στις σουνιτικές χώρες του Περσικού Κόλπου, την οποία φρόντισε να αξιοποιήσει η Δύση. Ο συριακός πόλεμος κατέληξε σε γεωπολιτικό παιχνίδι πολύ μεγαλύτερων διαστάσεων, με την επέμβαση ξένων δυνάμεων, όπως οι ΗΠΑ και η Ρωσία. Η εμφάνιση και ραγδαία εξέλιξη της τζιχαντιστικής τρομοκρατικής οργάνωσης DAESH/ISIL/ISIS, διαδραματίζει το σημαντικότερο ρόλο σε αυτή τη σύγκρουση καθώς δίνει τη δυνατότητα στις ξένες δυτικές δυνάμεις να παρέμβουν στον πόλεμο κυρίως με την αιτιολογία ότι σκοπός τους είναι να αντιμετωπίσουν και να εξουδετερώσουν τη DAESH.

Με βάση το συριακό γεωγραφικό σύμπλοκο διαμορφώθηκαν δύο ανταγωνιστικά υποσυστήματα με πρώτο το Ιράν, το Λίβανο, το Ιράκ και τη Ρωσία, ως υπερσυστημικό δρώντα, τα οποία υποστηρίζουν το συριακό καθεστώς και δεύτερο τη

³⁰ Ι.Θ. Μάζης, Μ. Χ. Σαρλής, Ι.Π. Σωτηρόπουλος, Ξ. Μ. Δωματιώτη, «Γεωπολιτική Ανάλυση της Συριακής Κρίσης και Γεωστρατηγικές της Δυναμικές στην Ευρύτερη Μέση Ανατολή», Αθήνα 2016, σελ. 4, http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/yianmazis/files/08-03-2017research_programe-1-elke.pdf

³¹ Ι. Θ. Μάζης και Μ.Χ. Σαρλής, «Νέα πλήγματα στην ασφάλεια της Μέσης Ανατολής Οι γεωστρατηγικοί ενδοϊσλαμικοί ανταγωνισμοί στο σύστημα Συρίας-Λιβάνου» 25/04/2014, <http://www.foreignaffairs.gr/articles/69782/ioannis-th-mazis-kai-mixalis-sarlis/nea-pligmata-stin-asfaleia-tis-mesis-anatolis> Ημ. Απολήψεως 23-12-2018

³² Ι. Θ. Μάζης, «Γεωπολιτική Ανάλυση της Συριακής Κρίσης και Γεωστρατηγικές της Δυναμικές στην Ευρύτερη Μέση Ανατολή», Αθήνα 2016, http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/yianmazis/files/08-03-2017research_programe-1-elke.pdf Ημ. Απολήψεως 15-11-2018

³³ POLITICS, «Η συριακή κρίση κινδυνεύει να κλιμακωθεί σε παγκόσμια σύγκρουση, τονίσθηκε σε φόρουμ με θέμα τη Συρία», 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016, <http://greece-russia2016.gr/politics/20160225/222051.html>, Ημ Απολήψεως 28-10-2018

Σαουδική Αραβία, το Κατάρ, τα ΗΕΑ και υπερσυστημικούς δρώντες όπως οι ΗΠΑ, Μεγ. Βρετανία, Γαλλία, οι οποίοι υποστηρίζουν τη συριακή σουνιτική αντιπολίτευση.

Ο πόλεμος της Συρίας ενδυνάμωσε το στρατηγικό ρόλο της χώρας, στο σύστημα της ευρύτερης Μέσης Ανατολής, καθώς προσέλκυσε τις γεωστρατηγικές επιδιώξεις των σουνιτικών υποσυστημάτων, κυρίως της Σαουδικής Αραβίας και Τουρκίας και λιγότερο του Κατάρ. Για την Τουρκία και τη Σαουδική Αραβία, η Συρία αποτέλεσε ένα γεωπολιτικό ρήγμα, το οποίο θα μπορούσαν να εκμεταλλευθούν για να θέσουν σε κίνηση μία διαδικασία ανακατανομής ισχύος στο συγκεκριμένο γεωπολιτικό σύστημα. Όλη αυτή η στάση από πλευράς Τουρκίας, Σαουδικής Αραβίας και Κατάρ, είχε σκοπό να αποδυναμώσει το Ιράν, το αντίπαλο σιιτικό υποσύστημα. Προς το σκοπό αυτό είχαν δημιουργήσει στα Άδανα συντονιστικό κέντρο που παρείχε στρατιωτική και κάθε άλλη βοήθεια στους αντικαθεστωτικούς, ενώ διευκόλυναν και τη διέλευση ισλαμιστών μαχητών και οπλισμού στα συριακά εδάφη³⁴.

Η εξέγερση εναντίον του Σύριου Προέδρου Bashar al-Assad, χαρακτηριζόταν από έλλειψη οργάνωσης και βασιζόταν στην υποστήριξη των ξένων δυτικών δυνάμεων. Υπολογίζονται περίπου 1.200 επαναστατικές ομάδες³⁵ στη Συρία που μάχονται εναντίον του συριακού καθεστώτος. (Εικόνα 2, Χάρτης 7). Αξιοσημείωτο είναι ότι ο Σύριος Πρόεδρος Bashar al-Assad³⁶ παραμένει στην εξουσία για περισσότερα από οκτώ χρόνια, από την έναρξη του πολέμου. Και αυτό συμβαίνει σε αντίθεση με τους άλλους ηγέτες, όπως ο Ben Ali στην Τυνησία, ο Hosni Mubarak στην Αίγυπτο, τα καθεστώτα των οποίων κατέρρευσαν με την «Αραβική Άνοιξη».

Εκτός των ανωτέρω, η κατάσταση καθορίστηκε σε μεγάλο βαθμό από τη χρήση χημικών όπλων, απ' όλες τις αντιμαχόμενες πλευρές στη Συρία, από την έναρξη σχεδόν του πολέμου. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2013 οι Επιθεωρητές Χημικών Όπλων επιβεβαίωσαν την χρήση του χημικού αερίου sarin από το Συριακό Στρατό στη Ghouta³⁷. Στο πλαίσιο αυτό το Σ.Α. υιοθέτησε μία πολύ σημαντική απόφαση, την 2118

³⁴ Ι.Θ. Μάζης, «Γεωπολιτική και γεωστρατηγικές της συριακής κρίσεως», Εκδ. Λειμών, Αθήνα 2016, σελ. 32-33.

³⁵ Aron Lund «The Non-State Militant Landscape in Syria», Combating Terrorism Center, [Special Issue, Volume 6, Issue 8](https://ctc.usma.edu/the-non-state-militant-landscape-in-syria/) <https://ctc.usma.edu/the-non-state-militant-landscape-in-syria/> Απόληψη 10-10-2018

³⁶ AMUN Simulation Staff, Contemporary Security Council, *Fall Update October 13, 2017*, AMUN ACCORDS, 13-10-2017, <https://www.amun.org/2017-contemporary-security-council-fall-update/> Ημ. Απολήψεως 12-12-2018

³⁷ Report of the United Nations Mission to Investigate Allegations of the Use of Chemical Weapons in the Syrian Arab Republic on the alleged use of chemical weapons in the Ghouta area of Damascus on 21 August 2013, 16 September 2013, , <https://undocs.org/A/67/997>, Ημ. Απολήψεως 20-10-2018

(2013)³⁸ με την απαίτηση να καταστραφούν όλα τα χημικά όπλα της Συρίας. Στις 23 Ιουνίου 2014 ο Οργανισμός για την Απαγόρευση των Χημικών Όπλων³⁹ «Organization for the Prohibition of Chemical Weapons» (OPCW), ανακοίνωσε ότι το 100% των χημικών όπλων είχαν απομακρυνθεί από τη Συρία, ωστόσο υπήρξαν υπόνοιες για τη χρήση του sarin, που έθεσαν εν μέρει υπό αμφισβήτηση την παραπάνω ανακοίνωση⁴⁰. (Εικόνα 3). Τον Αύγουστο του 2017⁴¹, ο Ahmet Uzumcu, Γενικός Διευθυντής του OPCW, κάλεσε τη Συριακή Κυβέρνηση να καταθέσει στοιχεία που θα ξεκαθάριζαν εκκρεμή θέματα, σχετικά με την αρχική της δήλωση για τα χημικά όπλα.

Το γεωγραφικά σύμπλοκα του Λιβάνου⁴² και της Συρίας ως γειτονικά διαθέτουν μία πολύπλοκη και ταυτόχρονα δυναμική σχέση. Από το 2014 ο Λίβανος έχει δεχθεί σχεδόν 1.000.000 Σύριους πρόσφυγες, σύμφωνα με καταγραφές του UNCHR. Κατά τη διάρκεια της συριακής σύρραξης, ένας σημαντικός αριθμός, εύρωστων οικονομικά, Σύριων υπηκόων, μετακινήθηκαν στο Λίβανο και αγόρασαν ακίνητα στη χώρα, αναζωογονώντας την αγορά ακινήτων. Οι σχέσεις των δύο χωρών είχαν διαρραγεί μετά την ανεξαρτητοποίηση από τη Γαλλία ενώ συριακά στρατεύματα είχαν καταλάβει το Λίβανο για 30 χρόνια από το 1976. Επιπλέον υπήρξαν υπόνοιες για ανάμειξη της Συρίας στη δολοφονία του πρώην Λιβανέζου Πρωθυπουργού Rafiq Al Hariri το 2005. Τα τελευταία ωστόσο χρόνια υπήρξε προσέγγιση μεταξύ του καθεστώτος Assad και μέρους της λιβανικής κυβέρνησης, κυρίως το πολιτικό/στρατιωτικό τμήμα της τη Hezbollah. Επιπλέον τόσο το καθεστώς Assad, όσο και η Hezbollah αποτελούν συμμάχους του Ιράν, ενώ η τελευταία λαμβάνει από το Ιράν πολιτική, οικονομική και στρατιωτική στήριξη.

Στον ανατολικά του αραβικού πυρήνα του συστήματος, το σύμπλοκο του Ιράν θεωρεί τεράστιας σημασίας απειλή για τα συμφέροντά του την ενδεχόμενη πτώση

The Daily Star, U.N. inspectors wrap up work in Damascus, 31-8-2013 <http://www.dailystar.com.lb/News/Middle-East/2013/Aug-31/229439-un-inspectors-wrap-up-work-in-damascus.ashx>, Ημ. Απολήψεως 20-10-2018

³⁸ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2118 (2013) [https://undocs.org/S/RES/2118\(2013\)](https://undocs.org/S/RES/2118(2013))

³⁹ OPCW, Overview July 2018, 31-7-2018, <https://www.nti.org/learn/treaties-and-regimes/organization-for-the-prohibition-of-chemical-weapons/> Απόληψη 20-10-2018

N. Bendavid, “Removal of Chemical Weapons From Syria Is Completed”, The Wall Street Journal, 23-6-2014, <https://www.wsj.com/articles/removal-of-chemical-weapons-from-syria-is-completed-1403529356> Απόληψη 20-10-2018

⁴⁰ Security Council : Questions Remain over Syria’s Chemical Weapons Programme, Security Council Hears, as Speakers Call for Agreement on Suitable Accountability Mechanism, 24-4-2018 <https://www.un.org/press/en/2018/sc13276.doc.htm>

⁴¹ ASSOCIATED PRESS, 7 August 2017, Experts to confirm last 2 Syrian chemical weapons facilities <https://www.dailymail.co.uk/wires/ap/article-4769632/Experts-confirm-2-Syrian-chemical-weapons-facilities.html>, Ημ. Απολήψεως 22-9-2018

⁴² A. Werman, “Global Risks Insight, Lebanon, Impact of the Syrian war next stage”, 6-2-2019, <https://globalriskinsights.com/2019/02/lebanon-syrian-war/>, Ημ. Απολήψεως 26-4-2019

του καθεστώτος Assad εντός του συστήματος της Ευρύτερης Μέσης Ανατολής, καθώς η Συρία κατέχει κεντρικό ρόλο στους γεωστρατηγικούς σχεδιασμούς του Ιράν⁴³. Σύμφωνα με το *Ι.Θ. Μάζη* : «η διείσδυση στο αραβικό κέντρο του συστήματος συνδέει το σιιτικό Ιράν με τους σιίτες του Λιβάνου και υπό το πρίσμα αυτό, η διατήρηση του ελέγχου της Δαμασκού αποτελεί στόχο ζωτικής σημασίας για την Τεχεράνη⁴⁴». Το καθεστώς ASSAD (συγκεκριμένα ο πατήρ του σημερινού προέδρου) ήταν το πρώτο που αναγνώρισε το 1979 την Ισλαμική Δημοκρατία που ιδρύθηκε από τον Αγιατολάχ Χομείνι. Η συνεργασία αυτή υφίσταται για μεγάλο χρονικό διάστημα, ενώ τη στηρίζουν γεωπολιτικά δεδομένα και γεωστρατηγικά συμφέροντα και όχι θρησκευτικοί ή ιδεολογικοί δεσμοί. Το καθεστώς Assad παρέχει στο Ιράν ζωτικό στρατηγικό βάθος, δίνοντας στην Τεχεράνη τη δυνατότητα κρίσιμης πρόσβασης προς το γεωπολιτικό σύστημα της Μέσης Ανατολής και της Μεσογείου. Η συγκεκριμένη πρόσβαση βοηθά την Τεχεράνη στα εξής σημεία : α) στη μεταφορά οπλικών συστημάτων με σκοπό τη στήριξη της σιιτικής οργάνωσης Hezbollah β) στην άσκηση πίεσης στο υποσύστημα του Ισραήλ, αποκτώντας αξιοσημείωτο ισχύ στο μεταξύ τους ανταγωνισμό⁴⁵.

⁴³ Ι. Θ. Μάζης, Μ. Χ. Σαρλής, «Νέα πλήγματα στην ασφάλεια της Μέσης Ανατολής, Οι γεωστρατηγικοί ενδοϊσλαμικοί ανταγωνισμοί στο σύστημα Συρίας-Λιβάνου», 25/04/2014, <http://www.foreignaffairs.gr/articles/69782/ioannis-th-mazis-kai-mixalis-sarlis/nea-pligmata-stin-asfaleia-tis-mesis-anatolis> Απόληψη 20-10-2018

⁴⁴ Ι.Θ. Μάζης, «Γεωπολιτική και γεωστρατηγικές της συριακής κρίσεως», Εκδ. Λεμμών, Αθήνα 2016, σελ. 31.

Υποσύστημα Β' Ισραήλ – Αίγυπτος – Σ. Αραβία – Χώρες Συμβουλίου
Συνεργασίας του Κόλπου-Ιορδανία

Το Ισραήλ⁴⁶, συνιστά ένα από τους βασικούς δρώντες στη Συρία, ενώ επιθυμεί κατακερματισμό της χώρας και προσάρτηση των Υψιπέδων Golan. Αυτό θα διέκοπτε την προμήθεια οπλισμού από το Ιράν στη Hezbollah στο Λίβανο, η οποία αποτελεί απειλή για το Ισραήλ. Η ραγδαία κλιμάκωση της συριακής κρίσης, η αναζωπύρωση της δράσης των ισλαμιστικών εξτρεμιστικών οργανώσεων και ο κίνδυνος αποσταθεροποίησης του ευρύτερου περιβάλλοντος γύρω από τα ισραηλινά σύνορα, δηλαδή η επέκταση της αστάθειας στο Λίβανο και την Ιορδανία αποτέλεσαν τους βασικούς λόγους για τους οποίους το Ισραήλ απέφυγε να εμπλακεί δυναμικά κατά την έναρξη και κλιμάκωση της συριακής κρίσης. Σταθερός σκοπός του Ισραήλ παρέμενε πάντοτε η αποτροπή της ενισχύσεως του πυραυλικού οπλοστασίου της Hezbollah⁴⁷. Το Ισραήλ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη Συρία⁴⁸, ωστόσο δρα στο παρασκήνιο. Σύμφωνα με πηγές του ΟΗΕ το Ισραήλ έχει παράσχει ιατρική βοήθεια σε τραυματίες μαχητές της JAN και της DAESH, ενώ φαίνεται καθαρά ότι υποστηρίζει περισσότερο τους ανωτέρω από το καθεστώς Assad⁴⁹.

Η Αίγυπτος, λόγω της έκρυθμης εσωτερικής κατάστασης μετά την ανατροπή του καθεστώτος Mubarak, την ανάληψη της εξουσίας από τους Αδελφούς Μουσουλμάνους (AM) και την πτώση της κυβέρνησης τους, αλλά και το γεγονός πως έχει να αντιμετωπίσει στα δυτικά σύνορα της στο Όρος Σινά το παρακλάδι της DAESH, ANSAR BAYAT AL MAQDIS ή WILAYAT SINAI⁵⁰, δεν δύναται να εμπλακεί ενεργά στην Συριακή κρίση (Χάρτης 8, 9) . Έμμεσα στηρίζει τη διατήρηση του συριακού καθεστώτος μετά και τη δήλωση στήριξης της ρωσικής επέμβασης στη Συρία (30-9-2015) καθώς σύμφωνα με δηλώσεις του Αιγύπτιου ΥΠΕΞ Sameh Soukri θα συμβάλει στην παρεμπόδιση της εξάπλωσης της τρομοκρατίας και την εξουδετέρωση

⁴⁶ N. SRIVASTAVA, “*Geopolitics of the Syrian conflict*”, The Citizen, 1-7-2016 <https://www.thecitizen.in/index.php/en/NewsDetail/index/4/8126/Geopolitics-of-the-Syrian-Conflict>, Ημ. Απολήψεως 20-10-2018

⁴⁷ Ι.Θ. Μάζης, «*Γεωπολιτική και γεωστρατηγικές της συριακής κρίσεως*», Εκδ. Λεμών, Αθήνα 2016, σελ. 32.

⁴⁸ N. SRIVASTAVA, “*Geopolitics of the Syrian conflict*”, The Citizen, 1-7-2016 <https://www.thecitizen.in/index.php/en/NewsDetail/index/4/8126/Geopolitics-of-the-Syrian-Conflict>, Ημ. Απολήψεως 20-10-2018

⁴⁹ M. Frykberg, «*Israel's Deadly Game of Divide and Conquer Backfiring*», Global Geopolitics, Ιούνιος 2015 <http://www.ipsnews.net/2015/06/israels-deadly-game-of-divide-and-conquer-backfiring/>
Ημ. Απολήψεως 20-10-2018

⁵⁰ Egypt: A Non-International Armed Conflict in the Sinai Peninsula with Wilayat Sinai <http://www.rulac.org/news/egypt-a-non-international-armed-conflict-in-the-sinai-peninsula-with-wilaya>
Απόληψη 2-9-2018

της DAESH⁵¹. Η Αίγυπτος αποφεύγει επιμελώς να δείξει άμεσα την υποστήριξή της στον Assad, καθώς η Σαουδική Αραβία - σημαντικός σύμμαχος του Καΐρου - που έχει προσφέρει μεγάλη οικονομική βοήθεια στη χώρα-επιδιώκει την πτώση του από την εξουσία.

Ο ρόλος της Σαουδικής Αραβίας στη συριακή κρίση επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες. Καταρχήν οι σχέσεις της Σαουδικής Αραβίας με τις ΗΠΑ την τοποθετούν έναντι του καθεστώτος Assad. Επιπλέον, η Σαουδική Αραβία είναι ένα καθαρά σουνιτικό κράτος, το οποίο επιθυμεί την αποδυνάμωση του σιιτικού παράγοντα (Ιράν, Ιράκ, Λίβανος, Συρία). Επίσης, επηρεάζεται και παρακινείται και από το γεγονός ότι το καθεστώς Assad διατηρεί ισχυρές συμμαχίες με κράτη με τα οποία η Σαουδική Αραβία βρίσκεται σε αντιπαλότητα, όπως το Ιράν που στηρίζει τους Houthis στην Υεμένη και απειλούν τα νότια σύνορά της. Ως εκ τούτου, η Σαουδική Αραβία λαμβάνει θέση έναντι του καθεστώτος του Assad καθώς στηρίζει την σουνιτική συριακή αντιπολίτευση, ενώ σύμφωνα με πολλούς αναλυτές παράλληλα χρηματοδοτεί την DAESH⁵².

Η Ιορδανία αποτελεί μέλος του Διεθνούς Συνασπισμού με την πλευρά των αντικαθεστωτικών στη Συρία. Η συριακή σύρραξη δημιούργησε ένα σοβαρό πρόβλημα στη χώρα, και αυτό είναι το τεράστιο προσφυγικό ρεύμα από τη Συρία. Στο αποκορύφωμα της σύρραξης στη Συρία, ο Αμπντάλα Β΄ είχε καλέσει επανειλημμένως τον Σύρο πρόεδρο να παραιτηθεί για να τερματιστεί η αιματοχυσία⁵³. Από την άλλη πλευρά, η Δαμασκός είχε καταγγείλει επανειλημμένα ότι το Αμάν υποστήριζε τους αντικαθεστωτικούς. Ωστόσο χαρακτηριστικό για τη βελτίωση των διμερών σχέσεων των δύο χωρών είναι ότι άνοιξε εκ νέου τον Οκτώβριο, τρία χρόνια μετά το κλείσιμό της η στρατηγικής σημασίας συνοριακή διέλευση Νάσιμπ ανάμεσα στη Συρία και την Ιορδανία. Η Νάσιμπ θεωρείται η σημαντικότερη πύλη των δύο χωρών προς τις πλούσιες αραβικές χώρες του Κόλπου (Χάρτης 10).

⁵¹ Υπέρ της ρώσικης επέμβασης στη Συρία η Αίγυπτος, CAPITAL, 4-10-2015
<https://www.capital.gr/epikairota/3069337/uper-tis-rosikis-epembasis-sti-suria-i-aiguptos>
Ημ. Απολήψεως 20-10-2018

⁵² «Το Ισλαμικό Κράτος είχε χρηματοδότηση από τη Σαουδική Αραβία», TRIBUNE, 24-10-2014
<https://www.tribune.gr/world/news/article/84924/islamiko-kratos-iche-chrimatodotisi-apo-ti-saoudiki-aravia.html>, Ημ. Απολήψεως 20-10-2018

⁵³ «Γέφυρες προς τη Συρία ρίχνει ο βασιλιάς της Ιορδανίας», CNN Greece, 24-12-2018,
<https://www.cnn.gr/news/kosmos/story/159422/gefyres-pros-ti-syria-rixnei-o-vasilias-tis-iordanias>,
Απόληψη 12-3-2019

Υποσύστημα Γ' Κατάρ - Τουρκία

Αντίθετα από το Κατάρ, το οποίο επιθυμεί την απόλυτη κατάρρευση του Assad, η Σαουδική Αραβία και οι σύμμαχοί της πιστεύουν ότι μία ολοκληρωτική κατάρρευση του συριακού καθεστώτος, θα εκτινάξει τη δράση των τζιχαντιστών με συνέπεια τη δημιουργία ισλαμικού χαλιφάτου. Η Σαουδική Αραβία και το Κατάρ, οι οποίες συνιστούν και τους σημαντικότερους παίκτες από τις αραβικές χώρες στη Συρία, εκτιμούν ότι η αλλαγή καθεστώτος στη Συρία αποτελεί έναν δυναμικό γεωπολιτικό παράγοντα που μπορεί να διαταράξει τις περιφερειακές ισορροπίες.

Στα βόρεια του αραβικού κέντρου η Τουρκία αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα υποσυστήματα της ευρύτερης Μέσης Ανατολής και συνιστά επίσης ένα από τους βασικότερους παίκτες του συριακού ζητήματος με ζωτικά διακυβευόμενα συμφέροντα και σημαντική δυνατότητα επηρεασμού των εξελίξεων. Η επιθυμία της Τουρκίας για αύξηση της επιρροής της στο σύστημα της Μέσης Ανατολής, την ώθησε στην υποστήριξη των αντικαθεστωτικών ομάδων και την αντικατάσταση του καθεστώτος Assad με ένα σουνιτικό καθεστώς υπό την επιρροή των Αδελφών Μουσουλμάνων με τους οποίους η τουρκική κυβέρνηση διατηρεί άριστες σχέσεις. Κατά τον Erdogan η καθεστωτική αλλαγή στη Συρία θα μετέτρεπε τα συριακά εδάφη σε βάση προβολής της δικής της τουρκικής ισχύος στο σύστημα της Μέσης Ανατολής⁵⁴.

Οι Αραβικές Εξεγέρσεις δημιούργησαν ευκαιρίες αλλά και προκλήσεις για την τουρκική εξωτερική πολιτική καθώς, αφενός παρείχαν στην Τουρκία την ευκαιρία να αναδειχτεί σε περιφερειακό ηγέτη και να αποτελέσει υπόδειγμα ισλαμικής δημοκρατίας, αφετέρου έφεραν σε σύγκρουση δύο βασικούς πυλώνες του «δόγματος Davutoğlu», δηλαδή τις καλές σχέσεις που επεδίωκε με τις κυβερνήσεις των γειτονικών κρατών, και το δημοκρατικό/φιλολαϊκό προφίλ που προωθούσε στον αραβικό κόσμο – χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν υπήρξαν και άλλοι παράγοντες που επίσης επηρέασαν την πολιτική της Άγκυρας. Η Τουρκία καλείται επίσης να αντιμετωπίσει το θέμα των αυξανόμενων προσφυγικών ροών, το οποίο ωστόσο δεν είναι της άμεσης προτεραιότητάς της, παρά τις τεράστιες οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές, πολιτικές, επιπτώσεις καθώς και τα προβλήματα ασφάλειας που έχει επιφέρει στη χώρα η άκρατη εισροή προσφύγων. Η Τουρκία έχοντας αποφασίσει να στηρίξει τη συριακή αντιπολίτευση, όπως έκαναν ήδη η Σαουδική Αραβία, το Κατάρ, η Ιορδανία, οι ΗΠΑ, η

⁵⁴ I.Θ. Μάζης, «Γεωπολιτική και γεωστρατηγικές της συριακής κρίσεως», Εκδ. Λεμών, Αθήνα 2016, σελ. 28-29.

Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, επικεντρώθηκε κυρίως στην προσπάθεια εξεύρεσης μιας πολιτικής λύσης στην κρίση⁵⁵.

2.2.4.1.2. Το σύστημα

Αποτελεί το κύριο προς εξέταση γεωγραφικό σύμπλοκο **(Ευρύτερη Μέση Ανατολή)**⁵⁶, τα όρια του οποίου έχουν διασφαλισθεί με το άθροισμα των υπό μελέτη υποσυστημάτων. Σύμφωνα με το *Ι.Θ. Μάζη* “*σύστημα καλείται το ακριβές άθροισμα των εδαφικών ενότητων που αποτελούν τα γεωπολιτικά υποσυστήματα τα προσδιορισθέντα από τον εντοπισμό, τη διακεκριμένη δράση και τη συστημική και διακεκριμένη λειτουργία του συγκεκριμένου Γεωπολιτικού Παράγοντος στο φυσικό τους χώρο*”.⁵⁷ Η γεωπολιτική Συστήματος ανισορρόπου κατανομής ισχύος, κατά τον *Ι.Θ. Μάζη*, καλείται η γεωγραφική εκείνη μέθοδος η οποία μελετά, περιγράφει και προβλέπει τις συμπεριφορές και τις επιπτώσεις των σχέσεων των αντιτιθεμένων και διακριτών πολιτικών δράσεων ανακατανομής ισχύος και των ιδεολογικών μεταφυσικών που τις καλύπτουν, στο πλαίσιο των γεωγραφικών συμπλόκων που οι πολιτικές αυτές εφαρμόζονται.⁵⁸ Το σύμπλοκο Ανατολικής Μεσογείου και Μέσης Ανατολής, μετά το ξέσπασμα των αραβικών εξεγέρσεων αποτελεί την πιο ευαίσθητη και εύφλεκτη περιοχή του πλανήτη, καθώς παίζονται τα κυριότερα γεωπολιτικά παιχνίδια εδώ και πολλές δεκαετίες. Σήμερα ωστόσο, η κατάσταση έχει αναζωπυρωθεί επικίνδυνα. Η Μέση Ανατολή αποτελεί τμήμα του Rimland (Αναχωματικού Δακτυλίου, Κρηπιδώματος κατά τον N.J. Spykman). Ο Αμερικανός Nickolas Spykman ασκώντας κριτική στη θεωρία του Mackinder⁵⁹ αναφορικά με την υπερβολική, όπως τη βρίσκει, σημασία που έχει δώσει στην ενδοχώρα θεωρεί ότι η πραγματική δυναμική ισχύς κυριαρχίας βρίσκεται στην περίμετρο της Ευρασίας (Rimland), η οποία αποτελείται από τη Δυτική Ευρώπη, την Τουρκία, Συρία, το Ιράκ, Ιράν, Πακιστάν, Αφγανιστάν, Κίνα, Κορέα και την Ανατολική Σιβηρία, και υποστηρίζει ότι όποιος κυριαρχήσει σε αυτή τη ζώνη θα κυριαρχήσει στον κόσμο. Όποιος ελέγχει το Rimland (κρηπίδωμα), ελέγχει την

⁵⁷ Ι.Θ. Μάζης, «*Επιλογή Απλών και Σύνθετων Δεικτών των Τεσσάρων Γεωπολιτικών Πυλώνων στη Μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης : Η περίπτωση της Συρίας*», Civitas Gentium, 2017 Volume 5, Number 2, Special Issue, σελ. 13

⁵⁸ Ι. Θ. Μάζης, *Μεταθεωρητική Κριτική Διεθνών Σχέσεων και Γεωπολιτικής*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2012

⁵⁹ Ο Βρετανός Σερ Halford Mackinder ερμήνευσε την εξέλιξη της πολιτικής ιστορίας περιορίζοντας τη σε μια γεωπολιτική βάση και διαχωρίζοντας την παγκόσμια γεωγραφία σε (ευρασιατική ηπειρωτική) ενδοχώρα (pivot area-heartland), ανασχετικό δακτύλιο και περιφερειακή ζώνη. Όποιος εξουσιάζει την Ευρασία, εξουσιάζει την Heartland. Όποιος εξουσιάζει την Heartland, εξουσιάζει την Παγκόσμια νήσο. Όποιος εξουσιάζει την Παγκόσμια νήσο, εξουσιάζει τον κόσμο.

Ευρασία. Όποιος εξουσιάζει την Ευρασία, ελέγχει το πεπρωμένο του κόσμου (Χάρτες 11,12,13).

Από το 2011 οι εξελίξεις στη γεωστρατηγική σκακιέρα της Ανατολικής Μεσογείου είναι «καταιγιστικές», ακόμη και για τα δεδομένα μιας περιοχής που για πολλά χρόνια χαρακτηριζόταν από ρευστότητα, αστάθεια και αποτελούσε διαρκή εστία ανάφλεξης. Οι εξωτερικοί σχεδιασμοί και παρεμβάσεις, στην πορεία αναπόφευκτα καθόρισαν τις εξελίξεις ενώ η Συρία αποτελεί την βάση της πιο ολέθριας σύγκρουσης που οδηγεί σε αποσταθεροποίηση την ευρύτερη περιοχή (Χάρτης 14).

Σύμφωνα με τον *Ι.Θ. Μάζη*⁶⁰, “ένας ακόμη λόγος για τον οποίο βλέπουμε όσα γίνονται αυτή τη στιγμή στη Συρία είναι ότι μπαίνουμε σε μια εποχή αναδόμησης της Μέσης Ανατολής”. Για τη Δύση⁶¹, οι Αραβικές Εξεγέρσεις που προκάλεσαν την ανατροπή των καθεστώτων, θεωρήθηκαν ως μια ακόμη διαδικασία εκδημοκρατισμού, η οποία θα επέφερε διάδοση των φιλελευθέρων αξιών σε μια ακόμη περιφέρεια του πλανήτη, γεγονός που θα συνέβαλε στην περαιτέρω ενίσχυση της διεθνούς τάξης.

2.2.4.1.3. Υπερσυστημικοί δρώντες ή Υπερσυστήματα (ΗΠΑ, Γαλλία, Ρωσία, Μεγάλη Βρετανία, Γερμανία).

Σύμφωνα με το *Ι.Θ. Μάζη* “ως υπερσύστημα καλείται το σύνολο των πόλων διεθνούς ισχύος που επηρεάζουν τη δράση των Γεωπολιτικών παραγόντων στο εσωτερικό των υποσυστημάτων και του αντίστοιχου συστήματος, το οποίο τα εμπεριέχει»⁶². Οι υπερσυστημικοί δρώντες εν προκειμένω ασκούν το μεγαλύτερο βαθμό επιρροής στα υποσυστήματα που εντάσσονται στο υπό εξέταση γεωγραφικό σύμπλοκο/σύστημα.

Η εμπλοκή υπερσυστημικών δρώντων, όπως η Ρωσία και οι Η.Π.Α., έχει μετατρέψει το συριακό εμφύλιο σε μία γεωπολιτική διαμάχη, όχι όμως σε ανοικτή, ευθεία, διεθνή στρατιωτική διένεξη των δύο παραπάνω υπερσυστημάτων. Αναμφίβολα, η Συρία βρίσκεται στο επίκεντρο ενός ανοικτού πολέμου και δύο επικαλυπτόμενων κρίσεων. Ο πόλεμος, είναι αυτός που διεξάγεται μεταξύ του καθεστώτος Assad και των

⁶⁰ Ι.Θ. Μάζης, «Κλειδί το Κουρδικό για τη Συρία. Ο Ερντογάν «εξάγει» την κρίση στο Αιγαίο», CNN Greece, 20-4-2018, <https://www.cnn.gr/focus/story/126568/ioannis-mazis-kleidi-to-koyrdiko-gia-ti-syria-o-erntogan-exagei-tin-krisi-sto-aigaio> Ημ. Απολήψεως 10-12-2018

⁶¹ Ε. Χειλά, «Για ποιά διεθνή κοινότητα μιλάμε; Διερευνώντας τα όριά της στις περιπτώσεις της Συριακής και Ουκρανικής κρίσης», Le Courrier Diplomatique, 26-10-2018, <http://www.lecourrierdiplomatique.eu/2017/10/gia-pia-diethni-kinotita-milame/>, Απόληψη 24-10-2018

⁶² Ι.Θ. Μάζης, «Επιλογή Απλών και Σύνθετων Δεικτών των Τεσσάρων Γεωπολιτικών Πυλώνων στη Μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης : Η περίπτωση της Συρίας», Civitas Gentium, 2017 Volume 5, Number 2, Special Issue, σελ. 13

αντικαθεστωτικών ομάδων. Ωστόσο πίσω από την ξεκάθαρη αυτή εμπλοκή κρύβεται η διαμάχη πόλεμος μεταξύ αφενός του Ιράν και της Σαουδικής Αραβίας, και αφετέρου των Η.Π.Α. και Ρωσίας. Οι ΗΠΑ επιδιώκουν να εξουδετερώσουν τη DAESH, ενώ ο απώτερος στόχος τους είναι να μειώσουν την ιρανική επιρροή στη χώρα, ως σκέλος της ευρύτερης αντι – ιρανικής στρατηγικής τους.

Η Ρωσία έχει επί μακρόν παράσχει πολεμική τεχνογνωσία και εξοπλισμό στη συριακή κυβέρνηση και κατά αυτό τον τρόπο έχει διατηρήσει την πρόσβασή της στις ναυτικές εγκαταστάσεις της χώρας στην Tartus για σειρά δεκαετιών. Γενικά, ο ρωσικός παράγοντας έχει μπλοκάρει τη στρατιωτική δράση στο πλαίσιο του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, που θα μπορούσε να ασκήσει πίεση στο καθεστώς Assad. Οι σοβαρές απώλειες που υπέστη το καθεστώς Assad το 2015 ενίσχυσε την πρόθεση της Ρωσίας για απευθείας εμπλοκή στην συριακή κρίση, όπως και έκανε. Το αποκορύφωμα της ρωσικής στήριξης ήταν οι ρωσικές αεροπορικές επιχειρήσεις στη Συρία, το Σεπτέμβριο του 2015, κατόπιν αιτήματος του Assad⁶³ (Χάρτης 15).

Η ρωσική δραστηριοποίηση στην περιοχή ευνοήθηκε⁶⁴ και από μια σειρά πολιτικο – στρατιωτικών παραγόντων. Η αραβική άνοιξη και οι επακόλουθοι πόλεμοι που προέκυψαν στην περιοχή αποδυνάμωσαν κυβερνήσεις, όπως την αιγυπτιακή και οδήγησαν στην κατάρρευση άλλων (Συρία, Λιβύη), ενώ η άνοδος της DAESH έθεσε την παράμετρο της ισλαμιστικής τρομοκρατίας στη διεθνή ατζέντα ασφαλείας. Και οι δυο μεγάλες δυνάμεις χρησιμοποιούν παρόμοιες στρατηγικές και νομική τεκμηρίωση για τους αεροπορικούς βομβαρδισμούς που διέπραξαν.

2.2.4.2. Δεύτερη φάση

Στη δεύτερη φάση προσδιορίζονται οι γεωπολιτικές τάσεις – δυναμικές για κάθε ένα από τα υπό εξέταση υποσυστήματα, οι οποίες προσδιορίζονται με όρους «ισχύος» και καθορίζεται σε ποιο γεωπολιτικό πυλώνα (εκ των τεσσάρων γεωπολιτικών πυλώνων: Άμυνας, Οικονομίας, Πολιτικής, Πολιτισμού/Πληροφορίας, οι οποίοι εξετάζονται με όρους ισχύος), κατισχύει ο γεωπολιτικός παράγοντας που εξετάζουμε και συγκεκριμένα οι αποφάσεις των Διεθνών Οργάνων.

⁶³ N. Popescu, S. Sec, “Russia’s return to the Middle East Building sandcastles?” CHAILLOT PAPERS, Ιούλιος 2018, https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/CP_146.pdf Απόληψη 28-10-2018.

⁶⁴ United Nations Security Council (UNSC) Study Guide 2018, http://mun.turan-edu.kz/wp-content/uploads/2018/03/uns_c_united_nations_security_council.pdf Απόληψη 28-10-2018

2.2.4.2.1. Γεωπολιτικός πυλώνας

Στη συγκεκριμένη έρευνα, οι αποφάσεις των Διεθνών Οργάνων και κυρίως του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ επιδρούν μέσω του γεωπολιτικού πυλώνα της **πολιτικής**, καθώς τα Διεθνή Όργανα και οι αποφάσεις τους που εν προκειμένω σχετίζονται με τη συριακή κρίση, συνιστούν πολιτικά όργανα και ιδιαίτερα το Διεθνές Δίκαιο εντάσσεται στον γεωπολιτικό πυλώνα της Πολιτικής. Ο γεωπολιτικός πυλώνας της πολιτικής περιλαμβάνει το σύνολο των γεωπολιτικών δεικτών πολιτικής φύσεως π.χ. πολιτικό σύστημα διακυβέρνησης, δείκτες σταθερότητας του πολιτικού συστήματος, πολιτικές σχέσεις κέντρου-περιφέρειας κ.α⁶⁵.

2.2.4.2.2 Γεωπολιτικός δείκτης

Ο γεωπολιτικός δείκτης αποτελεί την ποσοτικοποίηση του υπό μελέτη θέματος, δηλαδή το αριθμητικό στοιχείο που δείχνει την ανακατανομή της ισχύος στο γεωπολιτικό σύστημα/σύμπλοκο⁶⁶. Εν προκειμένω, το σύνολο των 31 αποφάσεων του Σ.Α. και των 4 της Γ.Σ. συνιστούν το γεωπολιτικό δείκτη που καταδεικνύει την κατανομή της ισχύος στο γεωπολιτικό σύμπλοκο της Ευρύτερης Μέσης Ανατολής. Κύριος σκοπός μας είναι να διαπιστωθεί πως ο γεωπολιτικός δείκτης, και συγκεκριμένα ο αριθμός των αποφάσεων του Σ.Α., ως νομικά δεσμευτικές, έχει επιδράσει στην ανακατανομή ισχύος στο γεωγραφικό σύμπλοκο της Ευρύτερης Μέσης Ανατολής αλλά και στο εσωτερικό του κάθε υποσυστήματος του εν λόγω γεωγραφικού συμπλόκου.

Οι αποφάσεις του Σ.Α. μετά τη συριακή κρίση ενώ παρουσιάζουν συγκριτικό αριθμητικό πλεονέκτημα, όπως προαναφέρθηκε σε σχέση με τις αποφάσεις της Γ.Σ., ωστόσο δεν διαφαίνεται αντίστοιχο αποτέλεσμα στην από πλευράς του δράση. Ο περιορισμός στην αποτελεσματικότητα αυτή εξηγείται από την ανισορροπία δυνάμεων των μόνιμων μελών του Σ.Α. (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Γαλλία, Μ.Βρετανία, Γαλλία) και των υπόλοιπων μελών, καθώς συχνά ασκείται βέτο στις αποφάσεις του Σ.Α. από Ρωσία, Ιράν και Κίνα⁶⁷, χώρες οι οποίες παραδοσιακά τάσσονται στο πλευρό του Assad, με αποτέλεσμα στο μόνο που συμφωνούν είναι ότι διαφωνούν⁶⁸.

⁶⁵ Ι.Θ. Μάζης, «Επιλογή Απλών και Σύνθετων Δεικτών των Τεσσάρων Γεωπολιτικών Πυλώνων στη Μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης : Η περίπτωση της Συρίας», Civitas Gentium, 2017, Volume 5, Number 2, Special Issue, σελ. 13.

⁶⁶ Ι.Θ. Μάζης, «Επιλογή Απλών και Σύνθετων Δεικτών των Τεσσάρων Γεωπολιτικών Πυλώνων στη Μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης : Η περίπτωση της Συρίας», Civitas Gentium, 2017, Volume 5, Number 2, Special Issue, σελ. 13.

⁶⁷ RTE News, *Russia's 12 UN Vetoes on Syria*, 11-4-2018 <https://www.rte.ie/news/world/2018/0411/953637-russia-syria-un-veto/>, Απόληψη 24-10-2018

⁶⁸ UN NEWS «Security Council fails to adopt three resolutions on chemical weapons use in Syria» 10-4-2018, <https://news.un.org/en/story/2018/04/1006991>, Απόληψη 24-10-2018

Η δεύτερη, δημιούργησε δύο θεσμικά όργανα⁶⁹ (του Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic), με το ψήφισμα S-17/1/Αύγουστος 2011 και του International Impartial Independent Mechanism που υιοθετήθηκε με το ψήφισμα 71/248 το Δεκέμβριο 2016), - τα οποία αλληλοσυμπληρώνονται και έχουν ως έργο τη διερεύνηση των εγκλημάτων και παραβιάσεων εναντίον του συριακού λαού, παράλληλα με τη συλλογή και διατήρηση στοιχείων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη μελλοντική δίωξη των παραβιάσεων του διεθνούς δικαίου και να αξιοποιηθούν ενώπιον των διεθνών οργάνων καθώς και των εθνικών ή περιφερειακών δικαστηρίων.

Russia, China veto UN Security Council resolution on Syria, 4-2-2012 , <https://www.legal-tools.org/doc/817589/pdf/>, Απόληψη 28-10-2018

⁶⁹ INTERNATIONAL, IMPARTIAL AND INDEPENDENT MECHANISM, <https://iiim.un.org/mandate/>, Απόληψη 28-10-2018

A. Whiting General, «*Assembly's Historic Resolution on Accountability for Syria*», 22-12-2016, <https://www.justsecurity.org/35795/syria-general-assembly-sidesteps-security-council/> Απόληψη 28-10-2018 **TO.PE.NE.**

A. Καλλιτέρη, «*Η νέα προσπάθεια της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για τη διερεύνηση πιθανών εγκλημάτων στον Συριακό εμφύλιο και η αδράνεια του Συμβουλίου Ασφαλείας*», TO.P.E.N.E., 2017, http://ceregreece.blogspot.com/2017/02/blog-post_3.htm, Απόληψη 28-10-2018

2.3. Περιγραφή της έρευνας

Η παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε με λεπτομερή έρευνα της σχετικής βιβλιογραφίας, ελληνικής και ξενόγλωσσας, αρθρογραφίας καθώς και των πηγών που σχετίζονται με τις αποφάσεις αφενός και την πολιτική κατάσταση και κατάσταση ασφάλειας στα εξεταζόμενα υποσυστήματα αφετέρου. Βάσει της αποκτηθείσας γνώσης για τα παραπάνω επιχειρείται να διαπιστωθεί ο βαθμός επίδρασης των αποφάσεων αυτών και η αποτελεσματικότητά τους στο συριακό ζήτημα. Η βιβλιογραφία κυρίως για το γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό παίγνιο στο σύμπλοκο της Μέσης Ανατολής, προέρχεται στο μεγαλύτερο μέρος της από τα βιβλία του καθηγητή κ. *Ι.Θ. Μάζη*, με σκοπό η εργασία αυτή να ακολουθήσει της μέθοδο της ΣΓΑ. Για τις αποφάσεις, διερευνήθηκαν σε βάθος οι επίσημοι ιστότοποι του Σ.Α. και της Γ.Σ.

Προκειμένου να διαπιστωθεί ο παράγοντας της ανακατανομής ισχύος στα υποσυστήματα του γεωγραφικού συμπλόκου της Μέσης Ανατολής πραγματοποιήθηκε μία κατηγοριοποίηση των αποφάσεων ανάλογα με το περιεχόμενο, το σκοπό και το δεσμευτικό τους χαρακτήρα σε αυτά.

2.4. Ερευνητικοί περιορισμοί

- Εξέταση του θέματος με συγκεκριμένο χρονικό όριο, καθώς, παρά την παγίωση της κατάστασης η Συριακή Κρίση δεν έχει ολοκληρωθεί ούτε η κατανομή ισχύος οριστικοποιηθεί. Οι συνέπειες των αποφάσεων είναι συχνά μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες και εκδηλώνονται σε βάθος χρόνου.

- Επειδή δεν είναι δυνατός, εν προκειμένω, ο καθορισμός αυστηρά μετρήσιμων μεγεθών καθώς ο μοναδικός γεωπολιτικός δείκτης (αποφάσεις ΔΟ) εμπεριέχει σύνθετες μη μετρήσιμες έννοιες και ως εκ τούτου δεν δύναται να παρέχει ασφαλή αριθμητικά δεδομένα.

3. Γεωπολιτική Ανάλυση

Επιχειρήθηκε η νομική ανάλυση των σχετικών αποφάσεων από την πλευρά του ΔΔΔ, οι οποίες ορίζουν και το γεωπολιτικό παράγοντα και η εξέταση των επιπτώσεών τους στην κατανομή ισχύος στο εξεταζόμενο γεωπολιτικό σύμπλοκο βάσει του ΓΔ.

3.1 Συμβούλιο Ασφαλείας (Σ.Α.)

Οι αποφάσεις του Σ.Α. ορίζουν τον Γ.Δ. 1.1. – 1.5, βάσει του οποίου θα καταδειχθεί η ανακατανομή ισχύος στα υπό μελέτη υποσυστήματα. Σε αυτή τη φάση χρήσιμη είναι μία ανάλυση για το ρόλο και τη λειτουργία του Σ.Α. προκειμένου να απεικονισθεί ακριβέστερα και η ισχύς ή επίδραση των αποφάσεών του.

Το Σ.Α. έχει ως πρωταρχική ευθύνη τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας⁷⁰. Οι αποφάσεις του «επί σοβαρών θεμάτων», όπως απαριθμούνται στο άρθρο 18.2, λαμβάνονται με πλειοψηφία των 2/3 των παρόντων μελών ενώ επί άλλων θεμάτων με απλή πλειοψηφία των παρόντων μελών σύμφωνα με το άρθρο 18.3⁷¹. Σύμφωνα με το Άρθρο 39 του Καταστατικού το Σ.Α. αποφασίζει τότε υφίσταται μία απειλή, παραβίαση, ή επίθεση που θα δικαιολογούσε την επέμβαση σύμφωνα με το Κεφ. VII⁷². Το Κεφ. VII περιέχει μία ιεραρχία δράσεων τις οποίες το Σ.Α. θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του όταν χειρίζεται τα διάφορα ζητήματα όπως α) να καλεί τις πλευρές να συμμορφώνονται με τα προσωρινά μέλη β) να εφαρμόζει μέτρα που δεν προϋποθέτουν τη χρήση ένοπλης βίας και γ) να εφαρμόζει μέτρα που προϋποθέτουν τη χρήση ένοπλης βίας, δεν είναι αναγκαίο για το Σ.Α. να υιοθετήσει τα μέτρα αυτά με κάποια συγκεκριμένη σειρά. Αντίθετα το Σ.Α. έχει τη διακριτική ευχέρεια όχι μόνο πότε θα δράσει αλλά και με τον τρόπο δράσης που θα χρησιμοποιήσει⁷³. Βάσει του Κεφ. VII δόθηκαν ευρείες εξουσίες ένοπλης επέμβασης στο Σ.Α. δηλαδή, οποτεδήποτε το Σ.Α. θεωρούσε, σύμφωνα με το Άρθρο 39, ότι υπήρχε απειλή για την ειρήνη, διατάραξη της ειρήνης ή επιθετικές πράξεις θα μπορούσε να αποφασίζει για μέτρα, εξαιρουμένης της χρήσης ένοπλης βίας, σύμφωνα με το Άρθρο 41, ή να αναλαμβάνει ένοπλη δράση κατά του επιτιθέμενου ή του κράτους που απειλεί την ειρήνη, σύμφωνα με το Άρθρο 42⁷⁴.

⁷⁰ Εμμανουήλ Ρούκουνας, Δημόσιο, Διεθνές Δίκαιο, Νομική Βιβλιοθήκη 2010, σελ. 498-499

⁷¹ Antonio Cassese, Διεθνές Δίκαιο, Gutenberg, Αθήνα 2012, σελ. 375

⁷² D. Whittle, «*The Limits of Legality and the United Nations Security Council: Applying the Extra-Legal Measures Model to Chapter VII Action*», EJIL 26 (2015), 671–698, European Journal of International Law, <http://www.ejil.org/article.php?article=2600&issue=128>, Ημ. Απολήψεως 27-5-2019

⁷³ ibidem

⁷⁴ Antonio Cassese, Διεθνές Δίκαιο, Gutenberg, Αθήνα 2012, σελ. 378

Article 42 : “Should the Security Council consider that measures provided for in Article 41 would be inadequate or have proved to be inadequate, it may take such action by air, sea, or land forces as may be necessary to maintain or restore international peace and security. Such action may include demonstrations, blockade, and other operations by air, sea, or land forces of Members of the United Nations”

Η νομική υποχρέωση των μελών των ΗΕ να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις που περιλαμβάνονται στα άρθρα 24 και 25 του καταστατικού δεν εξαρτάται από τη δράση του ΣΑ να ασκεί την ισχύ του, σύμφωνα με το Κεφάλαιο VII. Κάθε απόφαση του ΣΑ είναι νομικά δεσμευτική σε όλα τα μέλη των ΗΕ είτε το κείμενο αναφέρει το Κεφάλαιο VII, είτε όχι.

Article 24 : “In order to ensure prompt and effective action by the United Nations, its members confer on the Security Council primary responsibility for the maintenance of international peace and security, and agree that in carrying out its duties under this responsibility the Security Council acts on their behalf.

2. In discharging these duties the Security Council shall act in accordance with the Purposes and Principles of the United Nations. The specific powers granted to the Security Council for the discharge of these duties are laid down in Chapters VI, VII, VIII, and XII.

3. The Security Council shall submit annual and, when necessary, special reports to the General Assembly for its consideration”.

Article 25 : “The Members of the United Nations agree to accept and carry out the decisions of the Security Council in accordance with the present Charter”.

Το Σ.Α. συνεπώς έχει εξουσία σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 να ψηφίζει δεσμευτικές αποφάσεις, οι οποίες δεν χρειάζεται να λαμβάνονται πάντα βάσει του Κεφ. VII.

Η πλειοψηφία των αποφάσεων του Σ.Α. ερείδονται στο Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών⁷⁵, ο οποίος υπογράφηκε στις 26 Ιουνίου 1945 και άρχισε να ισχύει στις 24 Οκτωβρίου 1945. Το Καταστατικό του Διεθνούς Δικαστηρίου αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του Χάρτη. Οι αποφάσεις αυτές, οι οποίες είναι νομικά

⁷⁵ UNRIC, Ο Καταστατικός Χάρτης των Η.Ε.,
https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=14&Itemid=10
https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=26272&limitstart=3

δεσμευτικές για τα κ-μ, αφορούν σε παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας, απόσυρση και τερματισμό χρήσης χημικών όπλων, παύση εχθροπραξιών και κυρώσεις⁷⁶.

3.1.1. Γ.Δ. 1.1. Τοποθέτηση παρατηρητών/διαπραγματευτών ανάλογα με την εντολή που έχουν από το Σ.Α.

Οι αποφάσεις βασίστηκαν στις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ, καθώς και στις σχετικές αποφάσεις της Γ.Σ. και του Συνδέσμου των Αραβικών Κρατών (A/RES/66/253 of 16 February 2012 and relevant resolutions of the League of Arab States) (Εικόνα 10),.

Οι αποφάσεις 2042/14 Απριλίου 2012, 2043/21 και 2059/20 Ιουλίου 2012, με την τοποθέτηση παρατηρητών/διαπραγματευτών ως μεσάζοντες μεταξύ συριακής κυβέρνησης και Σ.Α. στη Συρία, ψηφίσθηκαν ένα έτος και περισσότερο μετά την έναρξη του συριακού πολέμου, ενώ είχαν προηγηθεί πολλές και σοβαρές παραβιάσεις και έκτροπα από όλες τις αντιμαχόμενες πλευρές στη Συρία. Οι αποφάσεις αυτές λειτουργούν δεσμευτικά καθώς αναγνωρίζουν ότι η πρωταρχική ευθύνη ανήκει στην συριακή κυβέρνηση⁷⁷, απαιτείται δε, η συμμόρφωσή της σε αυτές.

«Expresses its intention, subject to a sustained cessation of armed violence in all its forms by all parties, to establish immediately, after consultations between the Secretary-General and the Syrian government, a United Nations supervision mission in Syria to monitor a cessation of armed violence in all its forms by all parties and relevant aspects of the Envoy's six-point proposal, on the basis of a formal proposal from the Secretary-General, which the Security Council requests to receive not later than 18 April 2012»

Επιπλέον τονίζεται η δέσμευση της συριακής κυβέρνησης στην εφαρμογή των «6 σημείων» του σχεδίου Ανάν και του Συνδέσμου των Αραβικών Κρατών. Σημειώνεται ότι ο Σύνδεσμος των Αραβικών Κρατών διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην άσκηση πίεσης στη Συρία, καθώς στις 25 Απριλίου 2012 εξέδωσε ανακοίνωση καταδικάζοντας την χρήση βίας εναντίον των διαδηλωτών, οπαδών της δημοκρατίας στις αραβικές χώρες, αναφέροντας ότι τους χρειάζεται υποστήριξη και όχι σφαίρες. Η

⁷⁶ I. Hurd, “Article The UN Security Council and the International Rule of Law”, The Chinese Journal of International Politics, 19-1-2014, http://faculty.wcas.northwestern.edu/~ihu355/Home_files/cjip%20hurd%202014_1.pdf
Ημ. Απολήψεως 25-9-2018.

⁷⁷ “Noting the Syrian government’s commitment on 25 March 2012 to implement the six-point proposal of the Joint Special Envoy of the United Nations and the League of Arab States, and to implement urgently and visibly its commitments, as it agreed to do in its communication to the Envoy of 1 April 2012” https://www.airuniversity.af.edu/Portals/10/ASPJ_French/journals_E/Volume-05_Issue-3/Atilgan_e.pdf Απόληψη 22-3-2019

ανακοίνωση ωστόσο δεν κατονόμαζε τη Συρία και κυρίως δεν πρότεινε συγκεκριμένα μέτρα για να σταματήσουν οι παραβιάσεις.

Η απόφαση 2043 (2012) ήταν η πρώτη απόφαση που εξέδωσε το Σ.Α. σχετικά με την κατάσταση στη Συρία, 23 μήνες μετά την έναρξη της βίαιας εξέγερσης. Παρά την τοποθέτηση από το Σ.Α. των παρατηρητών, η βία στη Συρία κλιμακωνόταν κατά τη διάρκεια Μαΐου – Ιουνίου 2012. Η Μεγ. Βρετανία, η Γαλλία και οι ΗΠΑ επιθυμούσαν την επιβολή κυρώσεων από πλευράς Σ.Α. εναντίον της Συρίας εάν δεν συμμορφωνόταν με τις αποφάσεις 2042 και 2043, ωστόσο η πρόταση αυτή απορρίφθηκε από Ρωσία και Κίνα, ως σταθερούς συμμάχους του συριακού καθεστώτος.

Η απόφαση S/RES/2042/14-4-2012⁷⁸ εξουσιοδότησε την ανάπτυξη 30 στρατιωτικών παρατηρητών στη Συρία, προκειμένου να παρακολουθεί την κατάπαυση του πυρός, καλώντας πάλι τη συριακή κυβέρνηση να αποσύρει τις στρατιωτικές δυνάμεις από τις περιοχές που υπάρχει πληθυσμός και να σταματήσει τη χρήση βαρέως οπλισμού στις περιοχές αυτές. Υπογραμμίστηκε παράλληλα η από πλευράς της πλήρης εφαρμογή του «σχεδίου των έξι σημείων», που προτάθηκε από τον Kofi Anan, Joint Special Envoy των Η.Ε. και τη Συμμαχία των Αραβικών Κρατών. Το συμβούλιο επισήμανε την πρωταρχική ευθύνη της συριακής κυβέρνησης σε αυτό το πλαίσιο και επανέλαβε ότι θα πρέπει να επιτρέψουν άμεση και ανεμπόδιστη πρόσβαση στο ανθρωπιστικό προσωπικό σε όλο τον πληθυσμό που χρειάζεται βοήθεια⁷⁹.

Το Σ.Α. τόνισε ότι αν δε σταματήσει η βία, θα τοποθετήσει άμεσα μία «Supervision Mission» (UNSMIS) για να παρακολουθεί όλες τις σχετικές πλευρές του σχεδίου του κ. Ανάν μετά τις διαβουλεύσεις μεταξύ του Γ.Γ. και της συριακής κυβέρνησης.

Η απόφαση S/RES/2043⁸⁰, 21 Απριλίου 2012, η οποία εγκρίθηκε ομόφωνα, δημιούργησε τη United Nations Supervision Mission in Syria (UNSMIS), με την τοποθέτηση 300 άοπλων παρατηρητών, για αρχική περίοδο 90 ημερών, με εντολή να παρακολουθεί την παύση της ένοπλης βίας σε όλες τις μορφές και από όλες τις πλευρές, καθώς και να παρακολουθεί και να υποστηρίζει την πλήρη εφαρμογή των έξι

⁷⁸ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2042 (2012) [https://undocs.org/S/RES/2042\(2012\)](https://undocs.org/S/RES/2042(2012)) και <http://unscr.com/en/resolutions/2042>, Απόληψη 22-3-2019

⁷⁹ Η Σύρια εκπρόσωπος δήλωσε πως δεν μπορεί να είναι υπεύθυνη η συριακή κυβέρνηση για την ασφάλεια των διεθνών επιτηρητών της εκκευρίας, εκτός εάν εμπλέκεται σε «όλα τα βήματα στο έδαφος».

⁸⁰ Απόφαση Σ.Α. S/RES/ 2043 (2012), <https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Syria%20SRES%202043.pdf>, Απόληψη 22-3-2019

σημείων του σχεδίου Ανάν που εγκρίθηκαν από το Σ.Α. με την απόφαση 2042 (2012). Στις 20 Ιουλίου 2012 το Συμβούλιο παρέτεινε την αποστολή για ακόμη 30 ημέρες και ανέφερε ότι περαιτέρω χρονική διεύρυνση θα ήταν δυνατή «μόνο αν ο Γ.Γ, και το Σ.Α. επιβεβαιώσει την παύση της χρήσης βαρέως οπλισμού και τον περιορισμό της βίας από όλες τις πλευρές», προκειμένου η UNSMIS να εκτελέσει την εντολή της. Αν οι εν λόγω δεσμεύσεις δεν υλοποιηθούν, UNSMIS θα τερματίσει την αποστολή της στις 19 Αυγούστου 2012.

Η απόφαση 2059⁸¹ ψηφίσθηκε ομόφωνα στις 20 Ιουλίου 2012 και ανανέωσε την εντολή της UNMIS για χρονική περίοδο 30 ημερών επιπλέον. Υπογραμμίζεται ωστόσο, ότι στις 19 Ιουλίου 2019 σε ένα άλλο προσχέδιο απόφασης, το οποίο σκόπευε να φέρει εις πέρας τη δράση του Κεφ. VII του Χάρτη, το οποίο προωθήθηκε από Γαλλία, Γερμανία, Πορτογαλία, ΗΠΑ και Μεγ. Βρετανία, ασκήθηκε βέτο από τη Ρωσία και την Κίνα. Στις 19 Αυγούστου η εντολή της UNMIS έληξε, παρόλο που ο τερματισμός της χρήσης βαρέων όπλων και ο περιορισμός της ήττας δεν είχαν επιτευχθεί.

3.1.2. Γ.Δ. 1.2. Παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας. Αποφάσεις που ερείδονται στις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ.

Οι αποφάσεις S/RES/2139, S/RES/2165, S/RES/2191 το 2014, S/RES/2258, το 2015, S/RES/2328, S/RES/2332 το 2016, και S/RES/2393, το 2017, που αφορούν σε δεσμεύσεις των κ-μ σε σχέση με την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στη Συρία και ανάληψη δράσης σε περίπτωση μη συμμορφώσεως, καλώντας γι' αυτό όλα τα εμπλεκόμενα μέρη στη Συρία.

«Demands that all parties, in particular the Syrian authorities, promptly allow rapid, safe and unhindered humanitarian access for United Nations humanitarian agencies and their implementing partners, including across conflict lines and across borders, in order to ensure that humanitarian assistance reaches people in need through the most direct routes»

Είναι χαρακτηριστικό το κείμενο που αναφέρεται στην τελευταία σχετική με το θέμα απόφαση 2139 (2016), στο οποίο επιχειρείται ύστατη προσπάθεια για την ανάγκη μεγαλύτερης προσπάθειας και αποτελεσματικότητας στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας :

⁸¹ Απόφαση 2059 (2012) <http://unscr.com/en/resolutions/2059>, <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N12/432/02/PDF/N1243202.pdf?OpenElement>, <http://unscr.com/en/resolutions/2059>, Απόληψη 11-12-2018

«Reiterates its demand that all parties, in particular the Syrian authorities, immediately comply with their obligations under international law, including international humanitarian law and international human rights law as applicable, and further demands the full and immediate implementation of all the provisions of Security Council resolutions 2139 (2014), 2165 (2014), 2191 (2014), 2258 (2015) and 2332 (2016)».

Δεδομένου ότι η πρώτη απόφαση 2139 (2014) αναφορικά με την ανθρωπιστική βοήθεια στη Συρία ψηφίσθηκε τρία ολόκληρα χρόνια μετά την έναρξη της συριακής κρίσης δείχνει μία σοβαρή καθυστέρηση από πλευράς Σ.Α., η οποία οδήγησε αφενός σε δημιουργία αρνητικής κριτικής για τη δράση και την αποτελεσματικότητα αυτού του οργανισμού και αφετέρου σε ασύδοτες παραβιάσεις του IHL.

Εκτός της προαναφερόμενης καθυστέρησης, θα πρέπει να σημειωθεί η τεράστια γεωπολιτική σημασία των αποφάσεων αυτών καθώς σε όλα τα κείμενά τους απαιτείται η διασυνοριακή βοήθεια (cross-border assistance), που σημαίνει ότι οι περιφερειακοί δρώντες, δηλαδή τα γειτονικά με τη Συρία υποσυστήματα δεσμεύονται να εμπλακούν και να προβούν στην υλοποίηση των αποφάσεων αυτών.

Η απόφαση S/RES/2139⁸², 22 Φεβρουαρίου 2014, επικαλούμενη τις αρχές και σκοπούς του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ υιοθετήθηκε με θετική ψήφο, και απαίτησε από όλα τα μέρη, και κυρίως από τις συριακές αρχές, να επιτρέψουν ανθρωπιστική πρόσβαση στη Συρία, κατά μήκος των εμπόλεμων γραμμών, σε πολιορκημένες περιοχές και κατά μήκος των συνόρων. Παράλληλα, το ΣΑ εξέφρασε την πρόθεση να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες (further steps) σε περίπτωση μη συμμορφώσεως⁸³. (Εικόνες 4,5)

Η απόφαση δεσμεύει τη συριακή κυβέρνηση, καθώς το Σ.Α. κάλεσε όλες τις πλευρές και ιδιαίτερα τις Συριακές Αρχές να επιτρέψουν άμεσα και χωρίς κανένα εμπόδιο την ανθρωπιστική πρόσβαση. Επίσης το Σ.Α. αιτήθηκε από το Γενικό Γραμματέα να αναφέρει κάθε 30 ημέρες την πρόοδο για την εφαρμογή της απόφασης από όλα τα μέρη. Ωστόσο η απόφαση αυτή καθώς δεν εξεδόθη βάσει του Κεφ. VII του Χάρτη των ΗΕ, αφήνει περιθώρια εκτίμησης στα κ-μ ως προς την έκταση της συμμόρφωσης.

⁸² Απόφαση Σ.Α. S/RES/2139, 22-2-14 <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N14/243/39/PDF/N1424339.pdf?OpenElement> Απόληψη 22-12-2018
Security Council Unanimously Adopts Resolution 2139 (2014) to Ease Aid Delivery to Syrians, Provide Relief from 'Chilling Darkness', <https://www.un.org/press/en/2014/sc11292.doc.htm>,

Εν τω μεταξύ η ανθρωπιστική κατάσταση δυσχεραίνει εξαιτίας της απουσίας πολιτικής επίλυσης, ενώ το Σ.Α. απαίτησε από όλες οι πλευρές να εργασθούν για την εφαρμογή της απόφασης της διάσκεψης της Γενεύης⁸⁴ που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου 2012 στην ομώνυμη πόλη. Επιπλέον η απουσία μηχανισμού επιβολής στην απόφαση, εμπόδισε το βέτο από πλευράς Ρωσίας και Κίνας⁸⁵.

Αναφορικά με την υλοποίηση της απόφασης ο Γ.Γ. σημείωσε ότι ο Assad δεν έχει κάνει ουσιαστική δουλειά για να συμμορφωθεί με τους όρους της απόφασης 2139⁸⁶ καθώς η κατάσταση σε περιοχές της Συρίας πέρα από τον έλεγχο του καθεστώτος είναι χαοτική. Η απόφαση 2139 (2014) παρόλο που απαιτεί από όλα τα εμπόλεμα μέλη να σταματήσουν να επιτίθενται στους πολίτες, κάνει ειδική αναφορά στη μέθοδο του Assad στη διεξαγωγή του πολέμου και απαιτεί από τις συριακές αρχές συγκεκριμένα, να διευκολύνουν τις επιχειρήσεις διεξαγωγής ανθρωπιστικής βοήθειας⁸⁷.

Η απόφαση S/RES/2165⁸⁸, 14 Ιουλίου 2014, υιοθετήθηκε ομόφωνα και εξουσιοδότησε τα μέλη των ΗΕ και τους συνεργάτες τους να παραδίδουν άμεσα ανθρωπιστική βοήθεια στη Συρία μέσω της Ιορδανίας, της Τουρκίας και του Ιράκ, χρησιμοποιώντας επιπλέον τέσσερις επίσημες συνοριακές διελύσεις, πέραν των ήδη υπαρχόντων, χωρίς τη συναίνεση της συριακής κυβέρνησης. Με τη ρήτρα αυτή νομιμοποιήθηκε η χρήση μη επίσημων συνοριακών σημείων όπως το Fish Kambour, το μοναδικό λειτουργικό πέρασμα στα νοτιοανατολικά της Συρίας. Επίσης τοποθετήθηκε ένας μηχανισμός παρακολούθησης για 180 ημέρες με στόχο την υλοποίηση της απόφασης. Σημειώνεται ότι η απόφαση επιβεβαιώνει την πρωταρχική υποχρέωση των Συριακών Αρχών να προστατέψουν τον άμαχο πληθυσμό στη Συρία. Μετά από μία περίοδο εντατικών διαπραγματεύσεων το Σ.Α. επικεντρώθηκε στην επείγουσα ανάγκη για αύξηση της ανθρωπιστικής βοήθειας, καλώντας όλα τα μέρη άμεσα να τερματίσουν την πολιορκία των κατοικημένων περιοχών περιλαμβάνοντας σε αυτές και την εμπόλεμη αρχαία πόλη της Homs. Η κυβέρνηση Assad θεώρησε το γεγονός αυτό ως

⁸⁴ Action Group for Syria Final Communiqué 30.06.2012, <https://www.un.org/News/dh/infocus/Syria/FinalCommuniquéActionGroupforSyria.pdf>

⁸⁶ F.C. Hof, “Syria: Non Implementation of Security Council Resolution 2139 (2014)”, Atlantic Council, 25-3-14 <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/syria-non-implementation-of-security-council-resolution-2139> Απόληξη 22-12-2018

⁸⁷ Επίσης μία ουσιαστική ρήτρα της παραγράφου 13 : “those who have committed or are **otherwise responsible for such violations and abuses in Syria must be brought to justice...**” σίγουρα αναφέρεται στον Assad και σε υψηλόβαθμους κρατικούς αξιωματούχους και στρατιωτικούς που έχουν υποστηρίξει εγκλήματα πολέμου.-πολύ σημαντικό αλλά εδώ είναι μάλλον άσκοπο-καλύτερα να μεταφερθεί στο τμήμα για το ΔΠΔ

⁸⁸ Resolution S/RES/2165 (Syria) S/RES/2165, <http://www.globalr2p.org/resources/718>

παραβίαση της κυριαρχίας της Συρίας, κάτι που αποδείχθηκε σύντομα καθώς δεν κατέστη αποτελεσματική η πίεση αυτή καταδεικνύοντας, ότι μόνο με την απειλή και τη χρήση επεμβατικών μέτρων από το ΣΑ θα ήταν δυνατή η εξεύρεση μίας λύσης. Υπάρχουν τρία βασικά στοιχεία⁸⁹ στην 2165 απόφαση : α) το Σ.Α. καθορίζει ότι «η επιδεινούμενη κατάσταση στη Συρία, αποτελεί απειλή για την ειρήνη και ασφάλεια στην περιοχή β) παρόλο που σκόπιμα δεν κάνει συγκεκριμένη αναφορά στο Κεφ. VII, το Σ.Α. υπογράμμισε ότι «τα κ-μ είναι υποχρεωμένα σύμφωνα με το άρθρο 25⁹⁰ του Καταστατικού των ΗΕ να αποδεχθούν και να συμμορφωθούν με τις αποφάσεις του Συμβουλίου και γ) το Σ.Α. αποφάσισε ότι οι ανθρωπιστικές Υπηρεσίες των ΗΕ και οι συνεργάτες τους, εξουσιοδοτούνται να χρησιμοποιήσουν διαδρομές διαμέσου εμπόλεμων γραμμών και περασμάτων προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η ανθρωπιστική βοήθεια θα προσεγγίσει τα άτομα που την χρειάζονται, χωρίς την άδεια των συριακών αρχών. (Εικόνα 6).

Η ομόφωνη έγκριση της απόφασης S/RES/2191⁹¹, Δεκεμβρίου 2014, ανανέωσε την εξουσιοδότηση για διασυνοριακή ανθρωπιστική πρόσβαση μέχρι 10 Ιανουαρίου 2016. Στο κείμενο της απόφασης μεταξύ άλλων σημειώνεται η ανησυχία του Σ.Α. καθώς δεν είχαν αποτέλεσμα οι προηγούμενες αποφάσεις 2139 (2014), 2165 (2014) από τις εμπόλεμες πλευρές στη Συρία, υπενθυμίζοντας τις υποχρεώσεις τους υπό το ΔΑΔ και τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως και τις σχετικές αποφάσεις του Σ.Α⁹². Επίσης ανανέωσε το μηχανισμό παρακολούθησης που δημιουργήθηκε με την παραπάνω απόφαση.

Οι αποφάσεις 2165 και 2191 έχουν ιδιαίτερη σημασία καθώς παρείχαν τη δυνατότητα ώστε οι επιχειρήσεις των ΗΕ για ανθρωπιστική βοήθεια να διενεργούνται από τις γειτονικές χώρες (Ιορδανία, Λίβανο, Τουρκία) χωρίς να απαιτείται η συναίνεση της Συριακής Κυβέρνησης. Είναι προφανές ότι στην επιχείρηση αυτή εμπλέκονταν και τα υποσυστήματα της Ιορδανίας, του Λιβάνου και της

⁸⁹ Humanitarian Assistance and the Security Council, Cambridge Core, σελ. 5-6, <https://www.cambridge.org/core/journals/israel-law-review/article/humanitarian-assistance-and-the-security-council/AD35684AB88845C8944E9D9B418ADB7D/core-reader> Ημ.Απολήψεως 3-6-2019

⁹⁰ Καταστατικός Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών, https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=14

⁹¹ Απόφαση S/RES/2191 (2014), <http://unscr.com/en/resolutions/2191> Security Council, Adopting Resolution 2191 (2014), <https://www.un.org/press/en/2014/sc11708.doc.htm> <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N14/700/22/PDF/N1470022.pdf?OpenElement>

⁹² Press Release [SC/11473](https://www.un.org/press/en/2014/sc11473.doc.htm) of 14 July, <https://www.un.org/press/en/2014/sc11473.doc.htm>

Τουρκίας^{93, 94, 95, 96}. Η νομική της υπόσταση βασίζεται στο ίδιο επίπεδο με τις προηγούμενες αποφάσεις επικαλούμενη το άρθρο 25 καθώς επίσης, διαβεβαιώνει ότι το Σ.Α. θα προχωρήσει σε περαιτέρω μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την απόφαση, κάθε πλευράς στη συριακή εμφύλια σύρραξη.

Η απόφαση S/RES/2258⁹⁷, 22 Δεκεμβρίου 2015, ανανέωσε την εξουσιοδότηση για διασυνοριακή διανομή βοήθειας, μέχρι τον Ιανουάριο 2017 και τη χρήση των διαδρομών κατά μήκος των εμπόλεμων γραμμών στη Συρία και τα συνοριακά περάσματα του Bab al-Salam, Bab al-Hawa, (εικ.) Al Yarubiyah και Al-Ramtha, (Εικόνες 7, 8, 9), σε σχέση με τα ήδη εξουσιοδοτημένα από τις προηγούμενες αποφάσεις με γνωστοποίηση στις συριακές αρχές. Επιπλέον κάλεσε τα κράτη-μέλη να εμποδίσουν και να καταστείλουν τη ροή των ξένων μαχητών εντός και εκτός Συρίας. Περαιτέρω αποφασίστηκε η δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης υπό τον Γ.Γ. των Η.Ε., ο οποίος θα παρακολουθεί με τη συναίνεση των γειτονικών με τη Συρία κρατών, τη φόρτωση όλων των ανθρωπιστικών αποστολών των υπηρεσιών των ΗΕ στις εγκαταστάσεις των Η.Ε., με τη γνωστοποίηση στις συριακές αρχές. Το Σ.Α. απαίτησε ότι όλες οι πλευρές και κυρίως οι συριακές Αρχές θα συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ΔΔ, υπενθυμίζοντας ότι κάποιες από τις παραβιάσεις και κακοποιήσεις στη Συρία θα μπορούσαν να ισοδυναμούν με εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα εναντίον της ανθρωπότητας. Είναι εμφανές ότι η απόφαση 2258 εντάσσει στο δεσμευτικό της πλαίσιο εκτός από το υποσύστημα της Συρίας, και τα γειτονικά υποσυστήματα και τα καλεί ενώπιον των υποχρεώσεων τους.

Η απόφαση S/RES/2328⁹⁸ 19 Δεκεμβρίου 2016, εγκρίθηκε ομόφωνα και απαίτησε άμεση, ανεμπόδιστη πρόσβαση για παρακολούθηση της εκκένωσης της ανατολικής περιοχής του Χαλεπίου από αμάχους, σύμφωνα με τις αρχές του ΔΑΔ^{99, 100}. Μία εβδομάδα πριν την έκδοση της απόφασης αυτής, η Τουρκία και η Ρωσία είχαν

⁹³ Permanent Mission of the Syrian Arab Republic to the UNITED NATIONS, Report of the SG on the implementation of SC resolutions 2139, 2165 and 2191, 29 June 2015 https://www.un.int/syria/statements_speeches/report-sg-implementation-sc-resolutions-2139-2165-and-2191-0 Απόληψη 22-12-2018

⁹⁴ ibidem

⁹⁵ Ibidem

⁹⁶ Ibidem

⁹⁷ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2258 (2015) <https://www.un.org/press/en/2015/sc12179.doc.htm>

⁹⁸ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2328 (2016) <https://www.un.org/press/en/2016/sc12637.doc.htm>, Απόληψη 22-12-2018

⁹⁹ IHL Database, Customary IHL, Rule 24. Removal of Civilians and Civilian Objects from the Vicinity of Military Objectives,

https://ihl-databases.icrc.org/customary-ihl/eng/docs/v1_rul_rule24 , Απόληψη 27-8-2019

¹⁰⁰ The Practical Guide to Humanitarian Law, <https://guide-humanitarian-law.org/content/article/3/evacuation-1/> Απόληψη 27-8-2019

έρθει σε συμφωνία για την εκκένωση του Χαλεπίου από πολίτες και μαχητές. Με την εκκίνηση ωστόσο των επιχειρήσεων ξεκίνησαν προβλήματα από ομάδες προσκείμενες στη συριακή κυβέρνηση, η οποία επιπλέον απαίτησε ότι οι εκκενώσεις από το Χαλέπι θα πρέπει να ακολουθήσουν αντίστοιχες εκκενώσεις από τις πολιορκημένες από τους επαναστάτες περιοχές Foah και Kefraya¹⁰¹. Επιπλέον, στις συζητήσεις μετά την ψήφιση της απόφασης από ρωσικής πλευράς σχολιάστηκε ότι σε όλη τη διάρκεια της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας πραγματοποιείται μεταφορά όπλων και μαχητών, οι τελευταίοι δε, συνέχιζαν να εντάσσονται στους κόλπους της DAESH, της JAN και άλλων τρομοκρατικών ομάδων, ενώ ο οπλισμός που διερχόταν από τα συριακά σύνορα περιλάμβανε σημεία που οι εκπρόσωποι των Η.Ε. επιτελούσαν το έργο τους.

Η απόφαση S/RES/2332¹⁰², 21 Δεκεμβρίου 2016, εγκρίθηκε ομόφωνα, ανανέωσε την εξουσιοδότηση για διασυνοριακή διανομή βοήθειας, μέχρι 10 Ιανουαρίου 2018, και απαίτησε από όλα τα μέρη και κυρίως από τις συριακές αρχές να συμμορφωθούν άμεσα με τις υποχρεώσεις τους, όπως αυτές απορρέουν από τον διεθνές δίκαιο. Επαναλαμβάνοντας ότι η κατάσταση θα βαίνει δυσχερέστερη εξαιτίας της απουσίας πολιτικής επίλυσης στη συριακή εμφύλια σύρραξη, το Σ.Α. ανακάλεσε την απαίτηση για πλήρη και άμεση εφαρμογή της απόφασης 2254 (2015), προκειμένου να διευκολυνθεί μία πολιτική μετάβαση υπό την ηγεσία της Συρίας με σκοπό τον τερματισμό του πολέμου. Το Συμβούλιο επαναβεβαίωσε ότι θα λάβει περαιτέρω μέτρα σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη των Η.Ε. σε περίπτωση μη συμμορφώσεως με την απόφαση. (Χάρτης 16)

Η απόφαση S/RES/2393¹⁰³, 19 Δεκεμβρίου 2017, ανανέωσε την εξουσιοδότηση για διασυνοριακή διανομή βοήθειας, για 12 μήνες επιπλέον μέχρι τις 10 Ιανουαρίου 2019. Η απόφαση εγκρίθηκε με δώδεκα ψήφους, και τρεις αποχές (Βολιβία, Κίνα, Ρωσία). Επιπλέον το Συμβούλιο αιτήθηκε από το Γ.Γ. να πραγματοποιήσει εντός 6 μηνών μία ανασκόπηση των συνοριακών επιχειρήσεων που θα περιλαμβάνει προτάσεις για περαιτέρω ενδυνάμωση του μηχανισμού παρακολούθησης, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις των σχετιζόμενων πλευρών, περιλαμβάνοντας τις Συριακές Αρχές, τις γειτονικές χώρες και τους συνεργάτες σε θέματα ανθρωπιστικής φύσης.

¹⁰¹ What's in Blue, 17 -12 2016 "Syria: Vote on an Aleppo Draft Resolution", <https://www.whatsinblue.org/2016/12/syria-vote-on-an-aleppo-draft-resolution.php> Απόληψη 22-12-2018

¹⁰² Απόφαση Σ.Α. 2332 (2016) <https://www.un.org/press/en/2016/sc12651.doc.htm>

¹⁰³ Απόφαση Σ.Α. 2393 (2017) <https://www.un.org/press/en/2017/sc13127.doc.htm>

Με την αποδοχή της απόφασης τα μέλη του Συμβουλίου εξέφρασαν παράλληλα τις επιφυλάξεις τους καθώς συνεχιζόταν η ανθρωπιστική τραγωδία στη Συρία και σημείωσαν ότι ακόμη και με μία βελτιούμενη προοπτική, η τραγωδία του πληθυσμού δεν θα τελείωνε μέχρι να εξευρεθεί μία πολιτική λύση υπό την ηγεσία της Συρίας μέσω της πλήρους συμμετοχής όλων των πλευρών στις διεργασίες της Γενεύης, υπό την καθοδήγηση των Η.Ε.

«Requests the Secretary-General to conduct, within six months of the adoption of this resolution, an independent written review of the UN humanitarian cross-border operations, including recommendations on how to further strengthen the UN monitoring mechanism, taking into account the views of relevant parties including the Syrian authorities, the relevant neighbouring countries of Syria and the United Nations Humanitarian Agencies and their implementing partners»

Αναφορικά με τις αποχές¹⁰⁴ στην ψήφιση της απόφασης η Κίνα¹⁰⁵ ανέφερε ότι ενώ η χώρα είναι έντονα προβληματισμένα για την ανθρωπιστική κατάσταση, οι ανθρωπιστικές επιχειρήσεις θα πρέπει να αλλάξουν και να συμμορφώνονται με τις ανθρωπιστικές αρχές των Η.Ε. Οι διασυννοριακές επιχειρήσεις θα πρέπει να διεξάγονται με την αυστηρό σεβασμότων αρχών της εθνικής κυριαρχίας και ενότητας και με πλήρη συμμετοχή των Εθνικών Αρχών (Χάρτης 17).

Στη βάση αυτή και σε όλη τη θεώρηση για τη δέσμευση προς το συριακό καθεστώς κυρίως των παραπάνω αποφάσεων τάσσεται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο¹⁰⁶.

3.1.3. Γ.Δ. 1.3. Απαγόρευση χρήσης χημικών όπλων στη Συρία. Αποφάσεις βάσει του Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των Η.Ε. και Συμβάσεων/Πρωτοκόλλων Απαγόρευσης Χρήσης Χημικών Όπλων)¹⁰⁷

Με τις αποφάσεις S/RES/2118, 27 Σεπτεμβρίου 2013, S/RES/2209, 6 Μαρτίου 2015, S/RES/2235, 7 Αυγούστου 2015, S/RES/2314, 31 Οκτωβρίου 2016, και S/RES/2319, 17 Νοεμβρίου 2016, το Σ.Α. δρομολόγησε δράσεις για την απαγόρευση χρήσης των χημικών όπλων στη Συρία. Οι παραπάνω αποφάσεις βασίστηκαν στο Πρωτόκολλο για την Απαγόρευση Χρήσης στον Πόλεμο Ασφυξιογόνων, Δηλητηριωδών ή άλλων αερίων, που υπογράφηκε στη Γενεύη το 1925. Στο πρωτόκολλο αυτό προσχώρησε η Συρία στις 22 Νοεμβρίου 1968. Το 1972

¹⁰⁴ Απόφαση S/RES/2393 (2017), Security Council <https://www.un.org/press/en/2017/sc13127.doc.htm> Απόληψη 22-12-2018

¹⁰⁵ Η Κίνα δεν εκπλήσσει με τη συγκεκριμένη στάση της καθώς είναι σημαντικό σύμμαχος του Σύριου Προέδρου Assad, στην ίδια γραμμή με τη Ρωσία. Αλλωστε με τα βέτο της Ρωσία και της Κίνας σε αρκετές αποφάσεις του Σ.Α. έχει αποτραπεί η ψήφιση αποφάσεων που θα ήταν ιδιαίτερα «δυσχερείς» και δεσμευτικές για το συριακό καθεστώς. Η Ρωσία τόνισε ότι η «εξουσιοδότηση» θεωρείτο ότι θα ήταν ένα προσωρινό μέτρο, το οποίο αναγκαία έπληξε τη συριακή κυριαρχία και επρόκειτο να προσεγγίσει όλους τους Σύριους κατά μήκος της χώρας, δυστυχώς όμως οι περιοχές και τα μέσα διανομής ελέγχονταν από μη κυβερνητικές οργανώσεις.

¹⁰⁶ European Council 21-12-2017, Declaration by the High Representative on behalf of the EU on Syria, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/12/21/declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-syria/> Απόληψη 22-12-2018

¹⁰⁷ Recalling the Syrian Arab Republic on 22 November 1968 acceded to the Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases and of Bacteriological Methods of Warfare, signed at Geneva on 17 June 1925, S/RES/2118 (2013) 13-48923 2/13 serious destruction of the Syrian Arab Republic's chemical weapons program according to the timetable contained in the OPCW Executive Council decision of 27 September 2013

επαναδιατυπώθηκε η απαγόρευση για βακτηριολογικά πολεμικά μέσα, ενισχυόμενη από μία συγκεκριμένη Σύμβαση που στόχευε στην απαγόρευση της παραγωγής και αποθήκευσης αυτών των μέσων καταστροφής^{108, 109, 110}. Η σύμβαση αυτή συντάχθηκε από τη Επιτροπή Αφοπλισμού (Committee on Disarmament) ενώ είχε προταθεί για υιοθέτηση από την απόφαση 2826 (XXVI) της Γενικής Συνέλευσης στις 16 Δεκεμβρίου 1971. Η απόφαση περιοριζόταν στα βιολογικά όπλα.. Παρόλο που η συγκεκριμένη σύμβαση αφορά θέματα αφοπλισμού και δεν ανήκει στο IHL , υπό την αυστηρή έννοια του όρου, αναφέρεται σε αυτό η στενή σχέση της με το Πρωτόκολλο της Γενεύης του 1925. Παρόλο που το IHL αποτελείται από μεγάλο αριθμό πολυμερών συμβάσεων, ο ρόλος του εθίμου είναι σημαντικός καθώς σε περίπτωση νομικών κενών των συμβατικών κειμένων ή μη επικύρωσής τους από κάποια κράτη, τίθεται σε εφαρμογή σε περιπτώσεις ένοπλων συγκρούσεων. Εξάλλου οι περισσότερες διατάξεις του IHL αντανακλούν έθιμο. Το Διεθνές Δικαστήριο Δικαιοσύνης, στη Γνωμοδότησή του για τη Νομιμότητα της Απειλής ή της Χρήσης των Πυρηνικών Όπλων, έκρινε πως η αρχή της διάκρισης μεταξύ μαχητών και αμάχων έχει εθιμική αξία, και υπήρξε το αντικείμενο πολλών διεθνών πράξεων και συνθηκών, όπως τα άρθρα 25 και 27 των κανονισμών της Χάγης του 1907¹¹¹, το Ψήφισμα 2444 της Γενικής Συνέλευσης, καθώς και το άρθρο 48 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου του 1977¹¹² (Nuclear Weapons Case, 1996:257)¹¹³. Το κύριο χαρακτηριστικό των δηλητηριωδών αερίων είναι πως δεν διακρίνουν ανάμεσα σε μαχητές και αμάχους και, ως εκ τούτου, η χρήση τους συνεπάγεται την παραβίαση της αρχής της διάκρισης και όλων των σχετικών με αυτήν άρθρων και, άρα, του διεθνούς εθιμικού δικαίου¹¹⁴.

¹⁰⁸ Audiovisual Library of International Law, Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on their Destruction London, Moscow and Washington, 10 April 1972, <http://legal.un.org/avl/ha/cpdpsbttwd/cpdpsbttwd.htm>, Απόληψη 28-8-2019

¹⁰⁹ ICRC, Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on their Destruction. Opened for Signature at London, Moscow and Washington. 10 April 1972 , <https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/450?OpenDocument>, Απόληψη 28-8-2019

¹¹⁰ Antonio Cassese, Διεθνές Δίκαιο, Gutenberg, Αθήνα 2012, σελ.483

¹¹¹ SECTION I HOSTILITIES CHAPTER I Means of Injuring the Enemy, Sieges, and bombardments, Laws of War : Laws and Customs of War on Land (Hague IV); October 18, 1907, Article 25, Article 27, <https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/195> https://avalon.law.yale.edu/20th_century/hague04.asp#art25 Απόληψη 29-8-2019

¹¹² Additional Protocol I for 1977, Part IV Civilian Population Section I, General Protection Against Effectso of Hostilities, Charter I, Basic Rule and Field of Application, Article 48-Basic Rule, σελ. 264, https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocity-crimes/Doc.34_AP-I-EN.pdf , https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/other/icrc_002_0321.pdf

¹¹³ INTERNATIONAL COURT OF JUSTICE, Reports of Judgements, Advisory Opinions and Legality of the threat or Use of Nuclear Weapons, Advisory Opinion of 8 JULY 1996, σελ. 226 <https://www.icj-cij.org/files/case-related/95/095-19960708-ADV-01-00-EN.pdf> , Απόληψη 30-8-2019

¹¹⁴ ibidem

«Underscoring that Member States are obligated under Article 25 of the Charter of the United Nations to accept and carry out the Council's decisions, 1. Determines that the use of chemical weapons anywhere constitutes a threat to international peace and security; 2. Condemns in the strongest terms any use of chemical weapons in the Syrian Arab Republic, in particular the attack on 21 August 2013, in violation of international law»;

Σημειώνεται η ομόφωνη έγκριση των παραπάνω αποφάσεων από όλα τα μέλη του Συμβουλίου και της διεθνούς σκηνής γενικότερα, περιλαμβανομένης της Ρωσίας που αποδέχθηκε το ψήφισμα, λόγω του ότι συναίνεσε σε αυτό και το συριακό καθεστώς.

Η απόφαση S/RES/2118¹¹⁵, 27 Σεπτεμβρίου 2013, εγκρίθηκε ομόφωνα και απαίτησε την καταστροφή όλων των αποθεμάτων των χημικών όπλων της Συρίας. Επίσης βασίσθηκε στο πλαίσιο για την καταστροφή των χημικών όπλων στη Συρία, όπως συμφωνήθηκε από τη Ρωσία και τις ΗΠΑ στις 14 Σεπτεμβρίου 2013, σύμφωνα με το οποίο η Συρία θα έπρεπε να παραδώσει τα χημικά όπλα της υπό καθεστώς διεθνούς επίβλεψης. Επιπλέον κάλεσε σύγκληση για τις GENEVA II συνομιλίες και ενέκρινε τη δημιουργία ενός μεταβατικού κυβερνητικού σώματος στη Συρία με πλήρη εκτελεστική εξουσία¹¹⁶. Τα μέλη του Συμβουλίου, επιπροσθέτως, κάλεσαν σε πλήρη εφαρμογή της απόφασης του Οργανισμού για την Απαγόρευση των Χημικών Όπλων (Organization for the Prohibition of the Chemical Weapons-OPCW)¹¹⁷, η οποία περιέχει συγκεκριμένες διαδικασίες για την ταχεία καταστροφή των χημικών όπλων της Συρίας. Στο ίδιο πλαίσιο η απόφαση σκιαγραφεί το σχέδιο για πολιτική μετάβαση. Παράλληλα με την απόφαση 2118 αναφέρεται η επιλογή για επιβολή μέτρων σύμφωνα με το Κεφ. VII του Καταστατικού των Η.Ε., σε περίπτωση που η Συρία αποτύχει να υλοποιήσει το σχέδιο αυτό. Ωστόσο η αναφορά αυτή δεν εξουσιοδοτεί από μόνη της, τη χρήση βίας, καθώς το κεφ. VII δεν αφορά μόνο μέτρα χρήσης ένοπλης βίας. Η εν λόγω απόφαση δεν αναφέρεται σε μέτρα που απευθύνονται σε παραβιάσεις του νόμου των ένοπλων συρράξεων που διενεργούνται εις βάρος του συριακού πληθυσμού, αλλά στη χρήση χημικών όπλων σε κάθε περίπτωση. Παρά την έλλειψη αποτελεσματικότητας στην

¹¹⁵ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2118 (2013)

https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2118.pdf, Απόληψη 22-12-2018

¹¹⁶ Security Council Requires Scheduled Destruction of Syria's Chemical Weapons, Unanimously Adopting Resolution 2118 (2013) <https://www.un.org/press/en/2013/sc11135.doc.htm>, Απόληψη 22-12-2018

¹¹⁷ United Nations Information Centre Canberra, Security Council unanimously adopts resolution 2118 on chemical weapons in Syria <https://www.opcw.org/media-centre/news/2013/09/opcw-executive-council-adopts-historic-decision-destruction-syria>, Απόληψη 22-12-2018

παραπάνω απόφαση, είναι χρήσιμη η αναφορά της στην ευθύνη των μη κρατικών δρώντων (non- state actors) σχετικά με τη χρήση χημικών όπλων, καθώς η απόφαση αναφέρει ξεκάθαρα ότι η χρήση χημικών όπλων από κάθε πλευρά θα πρέπει να θεωρηθεί ως απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια. Συνεπώς η απόφαση καταδεικνύει την ευθύνη των παραπάνω οντοτήτων (κρατικών ή μη κρατικών δρώντων) για τη χρήση χημικών όπλων και απαιτεί την από τους μη κρατικούς δρώντες να μην παράγουν, κατέχουν ή να χρησιμοποιούν χημικά και βιολογικά όπλα.

«Demands that non-State actors not develop, acquire, manufacture, possess, transport, transfer, or use nuclear, chemical or biological weapons and their means of delivery, and calls upon all Member States, in particular Member States neighbouring the Syrian Arab Republic, to report any actions inconsistent with this paragraph to the Security Council immediately»

Μία επιπλέον σημαντική έκβαση της απόφασης είναι ότι τα μέλη του Σ.Α. μετά τη χρήση χημικών στις 21 Αυγούστου 2013 σε προάστιο της Δαμασκού και σύμφωνα με την απόφαση της Ομάδας Έρευνας των Η.Ε., ασκώντας πίεση στο συριακό καθεστώς, αποφάσισαν την συνολική καταστροφή του χημικού οπλοστασίου της Συρίας αρχομένης από 1 Οκτωβρίου 2013. Σε διαφορετική περίπτωση θα έθεταν σε εφαρμογή τα μέτρα που περιλαμβάνονταν στο Κεφάλαιο του Καταστατικού των ΗΕ. Επιπλέον η Συρία θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις θέσεις των αποφάσεων του OPCW, ιδιαίτερα δε να αποδέχεται προσωπικό διορισμένο από τον OPCW ή τα Η.Ε. και να τους παρέχει άμεση και απεριόριστη πρόσβαση – καθώς και το δικαίωμα να επιθεωρούν – σε όλες τις τοποθεσίες που βρίσκονται χημικά όπλα. Περαιτέρω το Σ.Α. αποφάσισε να ελέγχει σταδιακά την εφαρμογή από τη Συρία της απόφασης του OPCW και της απόφασης 2118, ενώ ο Γ.Γ. θα πρέπει να ενημερώνει σχετικά μέχρι 30 ημέρες και ύστερα σε μηνιαία βάση¹¹⁸.

Η απόφαση S/RES/2209¹¹⁹, 6 Μαρτίου 2015, με 14 ψήφους υπέρ και μία αποχή της Βενεζουέλας, βάσει του Κεφ. VII¹²⁰ του Καταστατικού των ΗΕ, καταδίκασε τη χρήση τοξικών χημικών, όπως το αέριο χλώριο (chlorine), ανακάλεσε την προηγούμενη απόφαση 2112, και υποστήριξε την απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2015, του OPCW¹²¹. Σε συνέχεια των τελευταίων αναφορών του OPCW, το Σ.Α. καταδίκασε

¹¹⁸ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2118 (2016) <http://sn4hr.org/blog/2016/08/21/25931/>, Απόληψη 22-12-2018

¹¹⁹ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2209 (2015) <https://www.un.org/press/en/2015/sc11810.doc.htm> Απόληψη 20-10-2018

¹²⁰ Chapter VII covers “Action With Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace and Acts of Aggression”, <https://www.un.org/en/sections/un-charter/chapter-vii/>, Απόληψη 20-10-2018

¹²¹ (EC-M-48/DEC.1 [Decision: Reports of the OPCW Fact-Finding Mission in Syria](#), 4-2- 2015).

έντονα την χρήση του χλωρίου, σηματοδοτώντας ότι θα κάνει εφαρμογή του κεφαλαίου VII του Καταστατικού Χάρτη των Η.Ε., αν χρησιμοποιηθεί αυτό το είδος όπλου στη συριακή σύρραξη.

Αναφορικά με σχολιασμούς που έχουν αναπτυχθεί για την απόφαση αυτή, έχει διατυπωθεί ότι αποτελεί μία γενική ανάλυση χωρίς ξεκάθαρη απόδοση ευθύνης και δεν υιοθετεί μέτρα σύμφωνα με το Κεφ. VII, αλλά περιορίζεται στο συλλογισμό : *«in the events of future non-compliance with resolution 2118 to impose measures under Chapter VII of the Charter»*¹²².

Η απόφαση S/RES/2235¹²³, 7 Αυγούστου 2015, η οποία εγκρίθηκε ομόφωνα αιτήθηκε από τον Γ.Γ. του ΟΗΕ και Γ.Γ. του OPCW, να προτείνουν τη δημιουργία και λειτουργία ενός UN-OPCW Joint Investigative Mechanism, (JIM) που θα εντοπίζει στο μέγιστο εφικτό βαθμό, άτομα, οντότητες, ομάδες ή κυβερνήσεις, που οργανώνουν, υποστηρίζουν ή γενικότερα εμπλέκονται στη χρήση χημικών όπλων στη Συρία και θα καθορίζει την ευθύνη για τη χρήση αυτών των όπλων. Επιπλέον, και σε αυτή την περίπτωση η μη συμμόρφωση με την απόφαση θα συνεπάγεται τη λήψη μέτρων σύμφωνα με το Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ. Αιτήθηκε από το Γ.Γ. σε συντονισμό με τον OPCW, να υποβάλουν εντός 20 ημερών προτάσεις – περιλαμβανομένων καθορισμό αρμοδιοτήτων (terms of reference), σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία του νέου σώματος. Επιπλέον ζήτησε την ενημέρωση του Σ.Α. και του OCPW, για την ημερομηνία έναρξης των καθηκόντων της νέας ομάδας και μετέπειτα ενημέρωση σε μηνιαία βάση.

Η απόφαση σχολιάστηκε από τους εκπροσώπους των κ-μ στο Σ.Α., ως μία σπάνια εμφάνιση ενότητας από πλευράς Συμβουλίου ενώ ο εκπρόσωπος της Συρίας τόνισε ότι ούτε η κυβέρνηση ούτε ο στρατός της Συρίας έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ χημικά όπλα. Ο ίδιος υπενθύμισε την πρωτοβουλία της Συρίας να διερευνήσει το θέμα

¹²² P. Borea, “Violations of human rights, use of chemical weapons and the phenomenon of “Non-State Actors”: a reflection about the U.N. Security Council resolutions related to Syria”, *Mission Juridica*, 1-10-2015, σελ. 5-9

<https://www.revistamisionjuridica.com/violations-of-human-rights-use-of-chemical-weapons-and-the-phenomenon-of-non-state-actors-a-reflection-about-the-u-n-security-council-resolutions-related-to-syria/>,

Ημ.απολήψεως 21-5-2019

¹²³ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2235 (2015) <https://www.un.org/press/en/2015/sc12001.doc.htm>, και <http://unscr.com/en/resolutions/2235>

με την επίθεση στο Khan al Asal¹²⁴ (Χάρτες 18, 19).¹²⁵ Η θετική και καινοτόμα προσπάθεια και πρωτοβουλία με την απόφαση 2235 βασίζεται στα εξής¹²⁶:

- Αποτελεί το πρώτο βήμα για ανάληψη ευθύνης στην χρήση χημικών όπλων.

- Η απόφαση 2235 θα μπορούσε να αποτελέσει ένα σημάδι αλλαγής, καθώς εγκατέστησε ένα πρωτόγνωρο μηχανισμό που θα μπορούσε να σημειώσει μεγαλύτερη ακόμη πρόοδο. Στη βάση αυτή, δείχνει ότι το Σ.Α. έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει ένα καινούριο, ανεξάρτητο μηχανισμό, η εγκυρότητα των αποφάσεων του οποίου πιθανώς να τύχει αποδοχής από όλα τα κ-μ του Σ.Α.. Η προοπτική αυτή είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντική, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ένα επαναλαμβανόμενο επιχείρημα που δικαιολογεί το veto εναντίον της παραπομπής της κατάστασης στη Συρία στο ICC, είναι η απουσία αντικειμενικών και ουσιαστικών αποδείξεων.

- Επίσης η απόφαση αυτή, αποδεικνύει ότι το Σ.Α. μπορεί να δημιουργήσει ένα ουδέτερο, αμερόληπτο μηχανισμό ελέγχου των αποφάσεων του οντότητα, του οποίου οι αποφάσεις πιθανώς να θεωρηθούν έγκυρες από όλα τα μέλη του Συμβουλίου.

Η απόφαση S/RES/2314¹²⁷, 31 Οκτωβρίου 2016, η οποία ψηφίστηκε ομόφωνα επέκτεινε την εντολή του the UN-OPCW Joint Investigative Mechanism, μέχρι τις 18 Νοεμβρίου 2016. Τα μέλη του Σ.Α. εξέφρασαν την πλήρη υποστήριξή τους στο έργο του JIM και συζήτησαν το θέμα του αντικειμένου του και τη φύση περαιτέρω διευρύνσεων. Είναι αναγκαίο ο JIM να συνεχίσει να καθορίζει όχι μόνο αν έχουν γίνει οι επιθέσεις αλλά ποιός τις έχει τελέσει σύμφωνα με το Βρετανό εκπρόσωπο στο Σ.Α..

¹²⁴ Αναφέρεται σε χημική επίθεση στο [Khan al-Assal](#), στο [Aleppo](#), στις 19 Μαρτίου 2013, η οποία σύμφωνα με το Συριακό Παρατήρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων οδήγησε στο θάνατο τουλάχιστον 26 ατόμων και περισσότερων από 86 τραυματιών <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-23249104>, Απόληψη 23-3-2019

“Briefing on the final Sellström Report into Alleged Chemical Weapons Use in Syria, What’s in Blue, 15-12-2013, <https://www.whatsinblue.org/2013/12/briefing-on-the-final-sellstrom-report-into-alleged-chemical-weapons-use-in-syria.php>, Απόληψη 23-3-2019

“Syrian opposition condemns Khan al-Assal, “executions”, 29-7-2013, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-23488853> Απόληψη 23-3-2019

¹²⁵ *Ο ίδιος σημείωσε ότι δεκάδες υπομνημάτων έχει διαβιβάσει η συριακή κυβέρνηση στο Συμβούλιο και τον OPCW, που αποδεικνύουν τη χρήση χημικών όπλων.*

¹²⁶ AURIANE BOTTE, Is the UN Security Council’s Resolution 2235 a positive step towards accountability in the conflict in Syria?, 13-1-2016, RIGHTS, <https://rightsblog.net/2016/01/13/is-the-un-security-councils-resolution-2235-a-positive-step-towards-accountability-in-the-conflict-in-syria/>, Απόληψη 25-2-2019

¹²⁷ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2314 (2016) <http://unscr.com/en/resolutions/2314>, και <https://www.un.org/press/en/2016/sc12571.doc.htm>

Η απόφαση S/RES/2319¹²⁸, 17 Νοεμβρίου 2016, η οποία ψηφίσθηκε ομόφωνα, ανανέωσε την εντολή του UN-OPCW (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons) Joint Investigative Mechanism, για ακόμη ένα έτος. Επιπλέον το Σ.Α. παρακίνησε το μηχανισμό να εμπλέξει και περιφερειακές χώρες στα καθήκοντά του, προκειμένου να εντοπίσει τυχόν ανάμειξη της DAESH ή της JABHAT AL NUSRA ή άλλων μη κρατικών δρώντων στη χρήση χημικών όπλων στη Συρία, οργανώσεις που έχουν παρουσία στις παραπάνω περιοχές.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι στις 17 Νοεμβρίου 2017 το Σ.Α. απέτυχε για 4^η φορά¹²⁹ σε τρεις εβδομάδες να ανανεώσει την εξουσιοδότηση της Joint Mechanism Investigating Chemical Weapons Attacks στη Συρία, η οποία έληγε την ίδια ημέρα, εξαιτίας του βέτο που ασκήθηκε από τη Βολιβία και τη Ρωσία. Επίσης απείχε και η Κίνα. Υπενθυμίζεται ότι η εξουσιοδότηση για το μηχανισμό είχε δοθεί με την απόφαση 2235 (2015). Με το βέτο της η Ρωσία έδειχνε ότι δεν επέτρεπε να φανούν οι παραβιάσεις του συμμάχου της Συρίας. Ο Ρώσος εκπρόσωπος στις αιτιολογήσεις του για το βέτο ουσιαστικά ανέφερε ότι οι κατηγορίες εναντίον της συριακής κυβέρνησης ήταν αβάσιμες. Η έτερη σύμμαχος της συριακής κυβέρνησης η Κίνα τόνισε ότι κάθε πράξη του Συμβουλίου πρέπει να στηρίζεται στην υποστήριξη μίας πολιτικής διαδικασίας για τη Συρία.

Στο θέμα της αποτυχίας να επιτευχθεί μία συμφωνία για την ανανέωση του μηχανισμού αναφέρθηκε η Ύπατη Εκπρόσωπος¹³⁰ της ΕΕ, επισημαίνοντας ότι αποτελεί θέμα ύψιστου προβληματισμού για την Ε.Ε., ενώ εξέφρασε την λύπη της για τα βέτο της Ρωσίας. Επίσης ενθαρρύνει το Σ.Α. να συνεχίσει να εργάζεται για την συνέχιση των διεθνών ερευνών για απόδοση ευθύνης στο θέμα των χημικών όπλων, βάσει των αποφάσεων του Σ.Α. 2235 (2015) και 2319 (2016).

¹²⁸ Απόφαση Σ.Α. 2319 (2016) <https://www.un.org/press/en/2016/sc12594.doc.htm>, <https://www.refworld.org/docid/584fece54.html> και <https://news.un.org/en/story/2016/11/545712-security-council-extends-mandate-joint-un-opcw-body-chemical-weapons-syria>

¹²⁹ Security Council Fails for Fourth Time to Renew Mandate of Joint Mechanism Investigating Chemical Weapons Attacks in Syria, 17-11-2017, <https://www.un.org/press/en/2017/sc13076.doc.htm>, Απόληψη 28-3-2019

¹³⁰ PRESS RELEASE 697/1724/11/2017, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/11/24/declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-the-investigation-of-chemical-weapons-use-in-syria/pdf>, Απόληψη 28-3-2019

3.1.4. Γ.Δ. 1.4. Παύση εχθροπραξιών και έναρξη πολιτικών συνομιλιών σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ.

Κύριος στόχος των αποφάσεων S/RES/2254¹³¹ 18 Δεκεμβρίου 2015, S/RES/2268, 26 Φεβρουαρίου 2016, και S/RES/2401, 24 Φεβρουαρίου 2018, ήταν η παύση των εχθροπραξιών και η έναρξη πολιτικών συνομιλιών.

«Calls upon all relevant Member States to coordinate efforts to monitor the cessation of hostilities, building on existing arrangements» Emphasizes the need for all parties in Syria to take confidence building measures to contribute to the viability of a political process and a lasting ceasefire, and calls on all states to use their influence with the government of Syria and the Syrian opposition to advance the peace process, confidence building measures and steps towards a ceasefire;

«Emphasizes the need for all parties in Syria to take confidence building measures to contribute to the viability of a political process and a lasting ceasefire, and calls on all states to use their influence with the government of Syria and the Syrian opposition to advance the peace process, confidence building measures and steps towards a ceasefire»

Ιδιαίτερα η απόφαση S/RES/2336 31 Δεκεμβρίου 2016, καθώς επικρότησε τις προσπάθειες της Ρωσίας και Τουρκίας, συμμάχου και αντιπάλου αντίστοιχα του ASSAD, για τερματισμό των εχθροπραξιών.

Με την απόφαση S/RES/2254, (2015) προωθείται σχεδιασμός για ειρηνευτική διαδικασία, θέτοντας χρονοδιάγραμμα για συνομιλίες. Η απόφαση ψηφίσθηκε ομόφωνα, από το Σ.Α. λίγες εβδομάδες μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στο Παρίσι (Νοέμβριος 2015). Το Σ.Α. αφού εκφράζει «την έντονη ανησυχία του για τη συνεχή κλιμάκωση της συριακής κρίσης, την έξαρση της ισλαμικής τρομοκρατίας, αλλά και των έντονων αποσταθεροποιητικών επιδράσεων της συριακής κρίσης», υπογραμμίζει ότι «θα πρέπει να διατηρηθεί ο ενιαίος χαρακτήρας, η ανεξαρτησία και η εδαφική ακεραιότητα του συριακού κράτους». Δηλώνει ότι η λύση του συριακού δράματος δεν μπορεί παρά να εξευρεθεί σε μία ανοιχτή πολιτική διαδικασία, στην οποία θα πρωταγωνιστεί ο συριακός λαός, χωρίς εθνικούς ή θρησκευτικούς αποκλεισμούς. Επίσης υπογραμμίζει τη σημασία των διασκέψεων για τη συριακή κρίση που πραγματοποιήθηκαν στη Μόσχα, το Κάιρο και, κυρίως, στο Ριάντ (9-11/12/2015), η οποία συνέβαλε στην προετοιμασία των διαπραγματεύσεων για την πολιτική επίλυση της σύγκρουσης, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ.

¹³¹ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2254 (2015) https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2254.pdf και <https://www.un.org/press/en/2015/sc12171.doc.htm>

Το Σ.Α. επαναβεβαιώνει τη δέσμευση του στις αρχές του ανακοινωθέντος της Γενεύης (GENEVA Communiqué) (30/06/2012), ζητά από το γενικό γραμματέα του ΟΗΕ «να προσφέρει τις καλές του υπηρεσίες, ώστε οι ενδιαφερόμενες πλευρές να αρχίσουν τον πολιτικό διάλογο για την επίλυση της κρίσης τον Ιανουάριο του 2016, επί τη βάση της GENEVA Communiqué αλλά και της δήλωσης του International Syria Support Group (ISSG).

Η απόφαση S/RES/2268¹³², Φεβρουαρίου 2016 ενέκρινε ομόφωνα την παύση των εχθροπραξιών και κάλεσε για επανάληψη των πολιτικών συνομιλιών, υποστηρίζοντας τη συμφωνία μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας σε κοινό ανακοινωθέν, συμπροεδρεύουσες στη Διεθνή Ομάδα Υποστήριξης για τη Συρία (INTERNATIONAL SUPPORT GROUP FOR SYRIA). Οι ΗΠΑ σημείωσαν ότι «η απόφαση είναι μοναδική ευκαιρία για την παύση ενός από τους πιο φρικτούς πολέμους. (Εικόνες 11,12). Σύμφωνα με τον Ειδικό Απεσταλμένο των ΗΕ Staffan de Mistura, η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί «μέγιστο κατόρθωμα», μετά από μακροχρόνιες συζητήσεις και εντατικές διαπραγματεύσεις με όλες τις πλευρές¹³³.

Η ύπατη εκπρόσωπος της ΕΕ στις 27 Φεβρουαρίου 2016¹³⁴ την πρώτη μέρα της παύσης των εχθροπραξιών, ανέφερε ότι αυτό είναι το πρώτο βήμα για να τεθεί ένα τέλος στη βία και θα δώσει τη δυνατότητα στον Ειδικό απεσταλμένο για τη Συρία να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για πολιτική μετάβαση στη Συρία.

Η απόφαση S/RES/2336¹³⁵, 31 Δεκεμβρίου 2016, ψηφίσθηκε ομόφωνα και καλωσόρισε τις προσπάθειες της Τουρκίας και Ρωσίας για τερματισμό της βίας στη Συρία, την παύση των εχθροπραξιών και την εκκίνηση μίας πολιτικής διεργασίας, ενώ υπογραμμίσθηκε η ανάγκη για πλήρη και άμεση εφαρμογή της. Ο Γ.Γ. των Η.Ε. εκτίμησε ότι οι εξελίξεις αυτές θα οδηγήσουν σε γόνιμες συνομιλίες στην Άστανα, και θα συμβάλουν στις δια-συριακές διαπραγματεύσεις που θα διεξαχθούν από τα ΗΕ στη Γενεύη στις 8 Φεβρουαρίου 2017¹³⁶ και σύμφωνα με την απόφαση 2254 (2015). Η απόφαση 2336 καταδεικνύει επίσης την αλλαγή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο

¹³² Απόφαση Σ.Α. 2268 (2016) <http://unscr.com/en/resolutions/2268>, και <https://www.un.org/press/en/2016/sc12261.doc.htm>

¹³³ Security Council Endorses Syria Cessation of Hostilities Accord, Unanimously Adopting Resolution 2268 (2016) <https://www.un.org/press/en/2016/sc12261.doc.htm> Απόληψη 26-4-2019

¹³⁴ Statement of the HR/VP Federica Mogherini on cessation of hostilities in Syria , 27/02/2016 - UNIQUE ID: 160227_02 https://eeas.europa.eu/delegations/burundi/2919/statement-hrvp-federica-mogherini-cessation-hostilities-syria_en Απόληψη 26-4-2019

¹³⁵ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2336 (2016) <http://unscr.com/en/resolutions/2336>, και <https://unric.org/html/english/library/backgrounders/syria.pdf>, και <https://www.un.org/press/en/2016/sgsm18397.doc.htm>

Σ.Α. και αναπτύσσει μία ενισχυμένη υποστήριξη στο Ιράν, Συρία και Ρωσία να επιλύσουν το πρόβλημα. Επίσης καταδεικνύεται ο ρόλος του Ιράν από την επίσκεψη του Σύριου ΥΠΕΞ στην Τεχεράνη το Δεκέμβριο του 2016, μαζί με τον Επικεφαλής των Υπηρεσιών Ασφάλειας της χώρας, ο οποίος είναι και ειδικός σύμβουλος του Προέδρου Assad¹³⁷.

Η απόφαση S/RES/2401¹³⁸, 24 Φεβρουαρίου 2018, με την οποία απαιτείται η παύση των εχθροπραξιών στη Συρία για 30 μέρες, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα για την παράδοση ανθρωπιστικής βοήθειας. Το Σ.Α. επανέλαβε την απαίτηση – στις συριακές αρχές κυρίως – ότι όλα τα μέρη άμεσα θα συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο διεθνές δίκαιο, σε ό,τι αφορά την προστασία των πολιτών καθώς και το ιατρικό και ανθρωπιστικό προσωπικό που εμπλέκεται αποκλειστικά σε ιατρικά καθήκοντα σε θέματα μεταφοράς ιατρικού εξοπλισμού καθώς και σε νοσοκομείο και ιατρικές εγκαταστάσεις. Ο Σύριος εκπρόσωπος μεταξύ άλλων τόνισε ότι η κυβέρνησή του έχει λάβει σοβαρά και μελετά κάθε πρωτοβουλία αποκλιμάκωσης για να προστατέψει τους πολίτες της. Κάλυψε όλα τα κράτη να διακόψουν τις σχέσεις με τις τρομοκρατικές οργανώσεις των οποίων οι παραβιάσεις έχουν υπερβεί κάθε όριο και απειλούν τη ζωή 8 εκατομμυρίων ανθρώπων στη Δαμασκό. (Χάρτες 20, 21), (Εικόνες 13, 14).

Σύμφωνα με αναφορές¹³⁹, η απόφαση ψηφίσθηκε σε μία περίοδο, που η καταστροφή στη Συρία είχε φθάσει στο τελικό όριο, ενώ οι 18 προηγούμενες αποφάσεις που είχαν ψηφισθεί για τον ίδιο σκοπό δεν απέδωσαν αποτελέσματα και έμειναν μόνο λέξεις ή απειλές ότι θα υπάρξουν αντίμετρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, όπως συνέβη με τις αποφάσεις 2139, 2118, 2209 και 2235.

¹³⁷ H. Lasjerdi, “What purposes are Walid al-Muallem seeking in Tehran?” Tehran Times 2-1-2017, <https://www.tehrantimes.com/news/409688/What-purposes-are-Walid-al-Muallem-seeking-in-Tehran>, Ημ. Απολήψεως 21-5-2019

¹³⁸ Απόφαση Σ.Α S/RES/ 2401(2018). <http://unscr.com/en/resolutions/2401>, <https://www.un.org/press/en/2018/sc13221.doc.htm>

¹³⁹ “107 Civilians Killed, including 34 Children, in the First 72 Hours Following Security Council Resolution 2401”, Syrian Network for Human Rights, 28-2-2018, <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/107-civilians-killed-including-34-children-first-72-hours-following>, Απόληψη 2-5-2019

3.1.5. ΓΔ 1.5. Επιβολή κυρώσεων, Αποφάσεις που ερείδονται στον Καταστατικό Χάρτη των Η.Ε., βάσει Κεφ. VII Καταστατικού Χάρτη ΗΕ

Μία σειρά αποφάσεων¹⁴⁰ του Σ.Α. από το 2011 έως το 2017 εστιάζεται στην επιβολή κυρώσεων όπως πάγωμα κεφαλαίων, απαγόρευση μετακινήσεων και ταξιδιών και αποκλεισμό στο εμπόριο όπλων, που σχετίζονται με τα άτομα και τις οργανώσεις/ομάδες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο κυρώσεων της AL QAIDA¹⁴¹. Πρόκειται για τις αποφάσεις S/RES/1989¹⁴² (2011), 17-Ιουνίου-2011, S/RES/2083¹⁴³ (2012) 17 Δεκεμβρίου 2012, S/RES/2161¹⁴⁴ (2014), 17 Ιουνίου 2014, S/RES/2170¹⁴⁵ (2014), 15 Αυγούστου 2014, S/RES/2178¹⁴⁶ (2014) στις 24 Σεπτεμβρίου 2014, S/RES/2199¹⁴⁷ (2015) στις 12-2-2015, S/RES/2253¹⁴⁸ (2015), 17 Δεκεμβρίου 2015, S/RES/2331¹⁴⁹ (2016), 20 Δεκεμβρίου 2016, S/RES/2347¹⁵⁰ (2017), 24 Μαρτίου 2017, S/RES/2368 (2017), 20 Ιουλίου 2017, S/RES/2379 (2017), 21 Σεπτεμβρίου 2017, S/RES/2388 (2017), 21 Νοεμβρίου 2017.

Με τις αποφάσεις αυτές το Σ.Α. επέβαλε σημαντικές υποχρεώσεις στα κ-μ, προκειμένου να αυξήσει τα κυρωτικά μέτρα εναντίον των καταχωρημένων ατόμων στις λίστες των Η.Ε., περιλαμβάνοντας απαγορεύσεις σε διεθνή ταξίδια, πάγωμα κεφαλαίων και embargo όπλων.

«Decides that with regard to foreign terrorist fighters, member states shall prevent and suppress recruiting, organising, transporting or equipping; prevent and suppress financing; and prevent travel»

«Urges Member States to act cooperatively to prevent terrorists from acquiring

¹⁴¹ SECURITY COUNCIL REPORT - FACT SHEET ON THE SECURITY COUNCIL COMMITTEE PURSUANT TO RESOLUTIONS 1267 (1999) 1989 (2011) AND 2253 (2015) CONCERNING ISIL (DA'ESH) AL-QAIDA AND ASSOCIATED INDIVIDUALS GROUPS UNDERTAKINGS AND ENTITIES, <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF99B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/terrorism-sanctions-fact-sheet.pdf> Απόληψη 2-5-2019

¹⁴² Απόφαση Σ.Α. S/RES/1989 (2011), <https://www.un.org/securitycouncil/s/res/1989-%282011%29>, Απόληψη 2-5-2019

¹⁴³ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2083 (2012) <https://www.un.org/securitycouncil/s/res/2083-%282012%29>, και <http://unscr.com/en/resolutions/2083>, Απόληψη 2-5-2019

¹⁴⁴ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2161 (2012) <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2161>, Απόληψη 2-5-2019

¹⁴⁵ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2170 (2014) <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2170>, Απόληψη 2-5-2019

¹⁴⁶ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2178 (2014) <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2178>, Απόληψη 2-5-2019

¹⁴⁷ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2199 (2015) <https://www.un.org/press/en/2015/sc11775.doc.htm>, Απόληψη 2-5-2019

¹⁴⁸ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2253 (2015) <https://www.un.org/press/en/2015/sc12168.doc.htm>, Απόληψη 2-5-2019

¹⁴⁹ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2332 (2016) <https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/en/sres2331-2016>, Απόληψη 2-5-2019

¹⁵⁰ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2347 (2017) <https://www.un.org/press/en/2017/sc12764.doc.htm>, και [https://undocs.org/en/S/RES/2347\(2017\)](https://undocs.org/en/S/RES/2347(2017)), Απόληψη 2-5-2019

weapons, including through information and communications technologies, while respecting human rights and fundamental freedoms and in compliance with obligations under international law, and stresses the importance of cooperation with civil society and the private sector in this endeavour, including through establishing public private partnerships”.

Η ομάδα αυτή των αποφάσεων αποτελεί ξεχωριστή θέση στα ψηφίσματα και αποφάσεις των ΗΕ, καθώς η πρώτη απόφαση ψηφίσθηκε λίγους μήνες μετά την έναρξη της συριακής κρίσης και ακολούθησαν χρονολογικά και οι υπόλοιπες που κάλυπταν όλο το χρονικό διάστημα που εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 1^{ης}, 2^{ης} και 3^{ης} ομάδας, για την τοποθέτηση παρατηρητών, την αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας, την παύση χρήσης χημικών όπλων και την παύση των εχθροπραξιών και την εκκίνηση διαπραγματεύσεων για πολιτική λύση.

Είναι σημαντική η παραπάνω διαπίστωση καθώς καταδεικνύει ότι το ΣΑ ασχολήθηκε απόλυτα και ολοκληρωτικά με τους τρομοκράτες και όσους τους διευκολύνουν από κάθε άποψη, καθώς οι εν λόγω διαδραμάτισαν το βασικό ρόλο στην εξέλιξη της συριακής κρίσης.

Είναι η πρώτη φορά στο πλαίσιο της συριακής σύρραξης που το ΣΑ εξέδωσε αποφάσεις που δεσμεύουν τα άτομα (ξένοι μαχητές, τρομοκράτες/τζιχαντιστές, διευκολυντές) με τις κυρώσεις και τις απαγορεύσεις που τους επιβάλλουν και όχι τα κράτη ως υποκείμενα του διεθνούς δικαίου. Το Σ.Α. εφάρμοσε την ατομική διάσταση και αποσύρθηκε από την κρατική σε αυτή την περίπτωση. Ήταν μία σημαντική και καθοριστική πρωτοβουλία προκειμένου να αντιμετωπίσει την τρομοκρατική δράση και απειλή, καθώς δεν είχε τη δυνατότητα να επιβάλλει δεσμεύσεις με τις αποφάσεις του σε μη κρατικούς δρώντες όπως η AQ και η DAESH. Η ομάδα αυτή των αποφάσεων απέδειξε ότι το ΣΑ αξιοποίησε τα νομικά εργαλεία του προκειμένου να επιβάλει κυρώσεις στα μέλη και τους υποστηρικτές των παραπάνω οργανώσεων.

Στις 17 Ιουνίου 2011 το Σ.Α. ομόφωνα υιοθέτησε τις αποφάσεις 1988 (2011) και 1989 (2011) καθώς αποφάσισε ότι η λίστα των ατόμων και οντοτήτων θα πρέπει να διαχωρισθεί. Με την απόφαση 1989 επιβλήθηκαν κυρώσεις εναντίον της AL QAEDA, ενώ η 1988 αναφερόταν σε κυρώσεις εναντίον των Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν. Η απόφαση προβλεπόταν σύμφωνα με το κεφάλαιο VII του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ. Το κείμενο της απόφασης 1989¹⁵¹ αντικατοπτρίζει τη

¹⁵¹ S/RES/1989 The Security Council reaffirmed that terrorism continued to constitute a "serious" threat to international peace and security. The provisions of the resolution, adopted under [Chapter VII of the United Nations Charter](#),

συνεχή επέμβαση της διεθνούς κοινότητας στην διάσπαση και ήττα της AL QAEDA, σε σχέση με τα πρόσφατα κέρδη των ηγετών του πυρήνα της AQ¹⁵².

Στις 17 Δεκεμβρίου 2015, το Σ.Α. υιοθέτησε ομόφωνα την απόφαση 2253 (2015), σύμφωνα με το Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ, με την οποία αποφασίσθηκε να διευρύνει τη λίστα των κριτηρίων περιλαμβάνοντας άτομα και οντότητες που υποστηρίζουν τη DAESH. Επίσης, η απόφαση κατευθύνει την ομάδα παρακολούθησης να υποβάλει αναφορές για την παγκόσμια απειλή που εκπορεύεται από τη DAESH, και τις σχετιζόμενες με αυτήν ομάδες/οργανώσεις. Παροτρύνει επίσης τα κ-μ να : α) διορίσουν εθνικούς συνδέσμους (focal points) σε θέματα σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που περιγράφονται στην απόφαση και β) αναφέρουν στην επιτροπή τα εμπόδια που προβάλλονται στην εφαρμογή των μέτρων αυτών. Επίσης καλεί όλα τα κράτη να υποβάλουν μία επικαιροποιημένη αναφορά στην επιτροπή εντός 120 ημερών από την ψήφιση της απόφασης. Οι εντολές της Ομάδας Παρακολούθησης και του Γραφείου του Ombudsperson διευρύνονται μέχρι το Δεκέμβριο του 2019.

Στις 20 Ιουλίου 2017, το Σ.Α. υιοθέτησε ομόφωνα την απόφαση 2368 σύμφωνα με το Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ, επανεπιβεβαιώνοντας το πάγωμα των κεφαλαίων, την απαγόρευση μετακινήσεων/ταξιδιών και το embargo όπλων ατόμων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στις λίστες κυρώσεων της AQ και DAESH. Επιπλέον επέκτεινε τις εντολές της Ομάδας Παρακολούθησης και του Γραφείου του Ombudsperson, μέχρι το Δεκέμβριο 2021, ενώ πρόσθεσε οκτώ ονόματα στη Λίστα Κυρώσεων της AQ και DAESH.

Η απόφαση 2083¹⁵³ (2012) 17 Δεκεμβρίου 2012 ανανεώνοντας ανανέωσε για 30 μήνες τις εντολές του Ombudsperson και της Μονάδας Παρακολούθησης που βοηθούσε την επιτροπή 1267/1989 Κυρώσεων της AQ. Τα μέλη του Συμβουλίου γενικά υποστήριξαν την ανανέωση και των δύο εντολών/εξουσιοδοτήσεων, παρόλο που παρουσιάστηκαν διαφορές, αναφορικά με το χρονικό εύρος των ανανεώσεων αυτών. Τα περισσότερα μέλη υποστήριξαν την επέκταση της περιόδου και για τις δύο ομάδες

¹⁵² U.S. Department of State, Press statement : United Nations Security Council Resolutions 1988 and 1989, 17-7-2011, <https://2009-2017.state.gov/r/pa/prs/ps/2011/06/166489.htm>, Απόληψη 22-3-2019

¹⁵³ Η απόφαση S/RES/2083 (17 December 2012) ανανέωσε για 30 μήνες την εντολή του Ombudsperson και του Analytical Support and Sanctions Monitoring Team στο πλαίσιο της 1267/1989 Al-Qaida Sanctions Committee, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2083.pdf και, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/cross_cutting_report_1_rule_of_law_2013.pdf Απόληψη 4-5-2019

από 18 μήνες (που ήταν στην τελευταία τους εντολή) σε 36 μήνες. Η Ρωσία και η Κίνα εμφανίσθηκαν απρόθυμες για την επέκταση αυτή ενώ οι ΗΠΑ, πρότειναν να συμβιβασθούν με επέκταση 30 μηνών.

Το Σ.Α. δεν είχε χρησιμοποιήσει την εξουσία του που πήγαζε από το Κεφ. VII του Καταστατικού των ΗΕ να απαγορεύσει την μεταφορά οπλισμού είτε στη συριακή κυβέρνηση είτε στις αντικαθεστωτικές δυνάμεις¹⁵⁴. Ωστόσο τα μέτρα σύμφωνα με τα οποία απαγορεύει την αποστολή όπλων στα τρομοκρατικά δίκτυα, εφαρμόζονται πλήρως στην περίπτωση της σύρραξης στη Συρία.

Η απόφαση 2161¹⁵⁵ ψηφίσθηκε ομόφωνα στις 17 Ιουνίου 2014, βάσει του Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ, και επανεπιβεβαιώνει το πάγωμα των κεφαλαίων, απαγόρευση μετακινήσεων/ταξιδιών και το embargo όπλων ατόμων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στις λίστες κυρώσεων της AL QAEDA. Επίσης επεκτείνει την εξουσιοδότηση του Ombudsperson και της Ομάδας Παρακολούθησης έως το Δεκέμβριο 2017. Αιτείται από το Γ.Γ. να εκδώσει τη λίστα των κυρώσεων σε όλες τις επίσημες γλώσσες των ΗΕ. Επιτρέπει στα άτομα που είναι εκτός λίστας και στα άτομα που έχουν συμπεριληφθεί στα μέτρα από λάθος να επικοινωνήσουν με το Σύνδεσμο (Focal Point)¹⁵⁶.

Η απόφαση 2170¹⁵⁷, υιοθετήθηκε ομόφωνα στις 15 Αυγούστου 2014, υπό τη δέσμευση του Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ, καταδίκασε απόλυτα την συστηματική και εκτεταμένη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τη DAESH και τη JABHAT AL NUSRA (JAN). Πρόκειται για την πρώτη απόφαση του Σ.Α. αναφορικά με το συριακό ζήτημα που το Σ.Α. αποφασίζει να εστιασθεί σε μη κρατικούς δρώντες χρησιμοποιώντας τη νομική ισχύ που πηγάζει από το Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη. Σε παράρτημα του κειμένου αναφέρονται τα άτομα για τα οποία έχουν ληφθεί κυρώσεις όπως η απαγόρευση μετακίνησης, το πάγωμα κεφαλαίων και άλλα μέτρα που στοχοποιούν συμπαθούντες της AQ. Με την απόφαση αυτή το Σ.Α. κάλεσε τα κ-μ να λάβουν εθνικά μέτρα για να εμποδίσουν τους μαχητές να αναχωρούν από τη χώρα τους προκειμένου να ενταχθούν στις τρομοκρατικές οργανώσεις, επαναλαμβάνοντας τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τις προηγούμενες σχετικές

¹⁵⁴ M. N. Schmitt, «*Legitimacy versus Legality Redux: Arming the Syrian Rebels*», *Journal of National Security, Law and Policy*, Vol. 7: 139, <http://jnslp.com/wp-content/uploads/2014/02/Legitimacy-versus-Legality-Redux.pdf>, Ημερ. Απόληψης 27-4-2019

¹⁵⁵ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2161 (2014) <http://unscr.com/en/resolutions/2161>, Απόληψη 2-4-2019

¹⁵⁶ UNSC, Focal Point for De-listing, <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions-committees/focal-point-delisting> Απόληψη 2-4-2019

¹⁵⁷ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2170 (2014) <https://www.un.org/press/en/2014/sc11520.doc.htm>, και <http://www.globalr2p.org/resources/642>, Απόληψη 2-4-2019

αντιτρομοκρατικές αποφάσεις, για την πρόληψη των μετακινήσεων των τρομοκρατών καθώς και την προμήθεια οπλισμού και οικονομικών πόρων. Επιπλέον εκφράστηκε η ετοιμότητα για ένταξη στη λίστα των κυρώσεων και εκείνων που διευκολύνουν τη στρατολόγηση και τις μετακινήσεις των ξένων μαχητών. Με την απόφαση αυτή το Σ.Α. απαίτησε η DAESH, JAN και όλες οι ομάδες/οργανώσεις που συνδέονται με την AQ να σταματήσουν όλες τις βίαιες και τρομοκρατικές ενέργειες, άμεσα δε, να αποπλισθούν και να διαλυθούν. Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας όπως εκφράζεται από την αρχή «nulla poena sine lege» (καμμία ποινή χωρίς νόμο), μία απόφαση σαν την 2170 δεν μπορεί να έχει κανένα αποτέλεσμα ποινικοποίησης. Ωστόσο, οι υποχρεώσεις κατάπαυσης και αποχής από όλες τις τρομοκρατικές ενέργειες πηγάζουν απευθείας από την απόφαση αυτή. Επίσης, οι υποχρεώσεις των ατόμων να μην ταξιδεύουν σε μία περιοχή για να συμμετέχουν στη χρηματοδότηση, το σχεδιασμό, την προετοιμασία ή τη διενέργεια τρομοκρατικών ενεργειών πηγάζουν από την ίδια απόφαση.

Παρά τη διεθνή καταδίκη εναντίον της DAESH και της JAN, το κείμενο της απόφασης 2170 καταδεικνύει ότι ένας σημαντικός αριθμός κρατών και μεμονωμένων ατόμων συνεργάζεται άμεσα ή έμμεσα με τις παραπάνω. Σε αυτή τη βάση, διαπιστώνεται καθαρά ότι κάποιοι αγοράζουν πετρέλαιο από αυτές, παρέχουν όπλα και χρήματα σε αυτές και με ενεργό τρόπο προωθούν ή απλά δεν εμποδίζουν υπηκόους τους να ενταχθούν ως μαχητές στους κόλπους των προαναφερόμενων τρομοκρατικών οργανώσεων. Η απόφαση αυτή μπορεί να ερμηνευθεί και ως απόδοση ευθύνης στην παγκόσμια κοινότητα που έχει «επιτρέψει» την ύπαρξη και παράλληλα έχει υποστηρίξει αυτές τις οργανώσεις. Είναι ένα ιδιαίτερα θετικό βήμα καθώς το Σ.Α. με αυτή την απόφαση χρησιμοποίησε τη διεθνή νομοθεσία, προκειμένου να καταδείξει σε όλα τα κράτη το καθήκον και την ευθύνη τους¹⁵⁸.

Οι χώρες του Κόλπου Αραβικής Συνεργασίας (Gulf Cooperated Countries – GCC), επανειλημμένως επέδειξαν δημόσια την επιθυμία τους να συμμορφωθούν με την απόφαση 2170 βάζοντας στη «μαύρη λίστα» ή συλλαμβάνοντας άτομα που έχουν εμπλακεί σε σχετική δραστηριότητα ή ύποπτους αξιωματούχους να παραιτηθούν. Ο Σύριος εκπρόσωπος (Εικόνα 15, 16) τόνισε ότι η χώρα του πολεμάει τους τρομοκράτες τα τελευταία τρία χρόνια, ενώ άλλες χώρες της περιοχής υποστηρίζουν αυτές τις οργανώσεις.

¹⁵⁸ A. Tadjidini, “Security Council Resolution 2170 against the world’s richest terrorist organization”, , *IntLawGrrls*, Voices on international law, policy, practice, 22-8-2014 <https://ilg2.org/2014/08/22/security-council-resolution-2170-against-the-worlds-richest-terrorist-organization/> Ημερ. Απολήψεως 15.4.2019

Η απόφαση 2178¹⁵⁹ (2014) ψηφίστηκε ομόφωνα στις 24 Σεπτεμβρίου 2015, σύμφωνα με το κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ, σύμφωνα με την οποία τα κ-μ θα πρέπει να εμποδίσουν και να πατάξουν τη στρατολόγηση, διοργάνωση, μεταφορά και εξοπλισμό, να εμποδίσουν και να πατάξουν τη χρηματοδότηση και τις μετακινήσεις των ξένων μαχητών. Με την απόφαση αυτή η διεθνής κοινότητα τόνισε την άμεση ανάγκη υιοθετήσουν άμεσα και με απόλυτο τρόπο μέτρα για τους Ξένους Μαχητές (Foreign Terrorist Fighters-FTF) και κυρίως με όσους συνδέονται με τη DAESH, καθώς και άλλες οργανώσεις όπως η AL QAIDA. Επίσης καλεί για συνεργασία με τις αρμόδιες τοπικές κοινότητες και μη κυβερνητικούς παράγοντες να αναπτύξουν στρατηγικές για να αντιμετωπίσουν το βίαιο εξτρεμισμό (Counter Violent Extremism-CVE)¹⁶⁰. Η απόφαση 2178 θέτει μία σειρά υποχρεώσεων και μέτρων για τα κ-μ των ΗΕ. Δύο εκ των υποχρεώσεων διασταυρώνονται με το έργο της Επιτροπής Κυρώσεων της AL-QAIDA (Al-Qaida Sanctions Committee), όπως η παρεμπόδιση των μετακινήσεων των FTF εκτός των συνόρων τους και η αποτροπή της χρηματοδότησης, διευκόλυνσης και εξοπλισμού των ατόμων που πρόκειται να ταξιδέψουν εκτός των συνόρων τους με προορισμό κάποια άλλη χώρα προκειμένου να διαπράξουν κάποια τρομοκρατική ενέργεια¹⁶¹. Η 2178¹⁶² ήδη από την ψήφισή της, είχε θεωρηθεί ένα περιεκτικό και βασικό εργαλείο με σκοπό να ενισχύσει τα κ-μ με επιχειρησιακά και νομικά μέσα, προκειμένου να ανακόψει τη ροή των FTF και να εφαρμόσει ικανά προγράμματα δράσης.

Παρόλο που το ψήφισμα αυτό έλαβε θετική ανταπόκριση, δημιούργησε παράλληλα αντιδράσεις σχετικά με τις εκτεταμένες εξουσίες που χρησιμοποίησε το Σ.Α., την έλλειψη σαφήνειας στο λεκτικό της και το ευρύ πεδίο εφαρμογής της. Τα

¹⁵⁹ [Resolution 2178](http://unscr.com/en/resolutions/doc/2178), Threats to international peace and security caused by terrorist acts, 24-9-2019, <http://unscr.com/en/resolutions/2178>, και <http://unscr.com/en/resolutions/2178>, Ημ. Απολήψεως 31-10-2018

Security Council, Counter Terrorism Committee, «A compilation of three reports (S/2015/338; S/2015/683; S/2015/975): Implementation of Security Council resolution 2178 (2014) by States affected by foreign terrorist fighters», <https://www.un.org/sc/ctc/news/keyword/2178/>, Ημ. Απολήψεως 25-4-2019

¹⁶⁰ [N. Chowdhury Fink](https://theglobalobservatory.org/2014/10/counter-isis-un-security-council-separating-devil-from-details/), “Countering ISIS Through Security Council Means Separating the Devil from the Details”, IPI Global Observatory, 8-10-2014, <https://theglobalobservatory.org/2014/10/counter-isis-un-security-council-separating-devil-from-details/>, Ημ. Απολήψεως 25-4-2019

¹⁶¹ UN Security Council, Brief: Threats to International Peace and Security caused by Terrorist Acts, New Zealand Foreign Affairs Trade, 29-5-2015, <https://www.mfat.govt.nz/en/media-and-resources/ministry-statements-and-speeches/un-security-council-brief-threats-to-international-peace-and-security-caused-by-terrorist-acts-2/>, Ημ. Απολήψεως 25-4-2019
https://www.academia.edu/38358514/Foreign_Terrorist_Fighters_and_Turkey_An_Assessment_at_the_First_Year_of_the_United_Nations_Security_Council_Resolution_2178

¹⁶² “Security Council : Briefing to Foreign Terrorist fighters”, FARNESINA, 28-11-2017, https://italyun.esteri.it/rappresentanza_onu/en/comunicazione/archivio-news/2017/11/consiglio-di-sicurezza-briefing_49.htm, Απόληψη 25-3-2019

παραπάνω στοιχεία είναι σημαντικά επειδή προστατεύουν τα άτομα από την κατάχρηση εξουσίας των κυβερνήσεων ή άλλων οντοτήτων, ωστόσο δεν συναντώνται στην απόφαση 2178¹⁶³. Στην απόφαση αυτή οι FTF ορίζονται ως «άτομα που ταξιδεύουν σε μία χώρα άλλη από τη χώρα διαμονής τους ή καταγωγής τους με σκοπό τη διενέργεια, σχεδιασμό ή προετοιμασία τρομοκρατικών δράσεων, ή για να υποβληθούν σε τρομοκρατική εκπαίδευση σε συνδυασμό με ένοπλη σύγκρουση, ωστόσο δεν καθορίζεται η έννοια τρομοκράτης ή τρομοκρατική δράση»¹⁶⁴. (Εικόνα 17), (Χάρτης 22). Επίσης απαιτεί τα αντι-τρομοκρατικά μέτρα μίας κυβέρνησης να συνάδουν με τις υποχρεώσεις έναντι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων¹⁶⁵.

Η απόφαση 2253¹⁶⁶ (2015) ψηφίστηκε ομόφωνα στις 15 Δεκεμβρίου 2015, σύμφωνα με το κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ, και επεκτείνει το πλαίσιο των κυρώσεων περιλαμβάνοντας τη DAESH. Στην απόφαση 2253 επαναλαμβάνεται η αμετάκλητη καταδίκη της DAESH και ενισχύεται ο αγώνας εναντίον της, στο υφιστάμενο πλαίσιο καταπολέμησης της AQ και των προσώπων, ομάδων, επιχειρήσεων και οντοτήτων που συνδέονται μαζί τους για τις συνεχιζόμενες και πολλαπλές εγκληματικές τρομοκρατικές πράξεις που έχουν στόχο το θάνατο αθώων αμάχων και άλλων θυμάτων, την καταστροφή της περιουσίας και κυρίως την υπονόμευση της σταθερότητας.

Η απόφαση 2331¹⁶⁷ (20-12-2016), ψηφίσθηκε ομόφωνα και καταδίκασε όλες τις περιπτώσεις παράνομης διακίνησης ατόμων σε περιοχές που πλήττονται από ένοπλες συγκρούσεις, τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που θα μπορούσαν να αναχθούν σε εγκλήματα πολέμου και τις πράξεις που υποβαθμίζουν την έννοια του νόμου, όπως χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, στρατολόγηση από πλευράς τρομοκρατικών οργάνωσεων και επιδείνωση/εκτράχυνση του πολέμου, μειώνοντας

¹⁶³ Dr. B. Van Ginkel, “The New Security Council Resolution 2178 on Foreign Terrorist Fighters: A Missed Opportunity for a Holistic Approach”, 4-11-2014, <https://outlook.live.com/mail/inbox/id/AQMkADAwATM3ZmYAZS05ZTBhLTc2YmUtMDACLTAwCgBGAAADZCXTI0pEMUWuh2anHsJN3AcA%2BG2w3wM4xkiiqdkNxASe0QAAA%2BG2w3wM4xkiiqdkNxASe0QADngtuVwAAAA%3D%3D/sxs/AQMkADAwATM3ZmYAZS05ZTBhLTc2YmUtMDACLTAwCgBGAAADZCXTI0pEMUWuh2anHsJN3AcA%2BG2w3wM4xkiiqdkNxASe0QAAA%2BG2w3wM4xkiiqdkNxASe0QADngtuVwAAAAESABAA7UWYWA5I0kSgLK6s3vCpSw%3D%3D>. Ημ. Απολήψεως 25-4-2019

¹⁶⁵ J. B. Holt, “What is "terrorism"? The U.N. should not leave it up to Egypt”, North Carolina Journal of International Law, 7-10- 2015 <http://blogs.law.unc.edu/ncilj/2015/10/07/what-is-terrorism-the-un-should-not-leave-it-up-to-egypt/>, Απόληψη 2-5-2019

¹⁶⁶ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2253 (2015) <https://www.un.org/press/en/2015/sc12168.doc.htm> Απόληψη 20-10-2018

¹⁶⁷ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2331(2016), <https://www.un.org/sexualviolenceinconflict/resolution/resolution-2331-2016/>, Απόληψη 20-10-2018

κάθε είδους ανάπτυξη. Η 2331 βασίστηκε στο Καταστατικό των ΗΕ, υπενθυμίζοντας τη Σύμβαση των ΗΕ εναντίον του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος, και του Πρωτοκόλλου Πρόληψης, Καταστολής και Τιμωρίας της Εμπορίας ατόμων, κυρίως γυναικών και παιδιών. Υπενθύμισε επίσης το Παγκόσμιο Σχέδιο για Δράση των Η.Ε, για την καταπολέμηση της εμπορίας ατόμων. Το ΣΑ με αυτές του τις αποφάσεις διαπίστωσε ότι το εμπόριο ανθρώπων αποτέλεσε σημαντική πηγή χρηματοδότησης και εξασφάλισης ανθρώπινου δυναμικού (παιδιά στρατιώτες κλπ.) για την ευόδωση των σκοπών των τρομοκρατικών οργανώσεων.

Με τη συγκεκριμένη απόφαση το Σ.Α. κάλεσε όλα τα κ-μ να υιοθετήσουν νομικά εργαλεία, να ερευνήσουν, εξουδετερώσουν και διαλύσουν όλα τα δίκτυα λαθρεμπορίου, να αναλύσουν τη σχέση λαθρεμπορίου και χρηματοδότησης τρομοκρατίας και να εφαρμόσουν ισχυρούς μηχανισμούς για την αναγνώριση των θυμάτων ώστε να τους παρέχουν βοήθεια και προστασία.

Η απόφαση 2199¹⁶⁸ (2015), σε συμφωνία με το Κεφ. VII του Καταστατικού των ΗΕ, ψηφίσθηκε ομόφωνα στις 12 Φεβρουαρίου 2015, αποτελεί ορόσημο για την αντιμετώπιση της ισλαμιστικής τρομοκρατίας, καθώς την καταδικάζει ως απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, αναγνωρίζει την ανάγκη επιβολής οικονομικών κυρώσεων στη DAESH και άλλων σχετιζόμενων με την AL QAEDA τζιχαντιστικών οργανώσεων. Υπογραμμίζει ότι η τρομοκρατία δεν μπορεί και δεν πρέπει να συνδέεται με οποιαδήποτε θρησκεία, εθνικότητα ή πολιτισμό.

Η απόφαση 2347¹⁶⁹, σε συμφωνία με το άρθρο 39 του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ, ότι η καταστροφή πολιτιστικής κληρονομιάς και η λεηλασία και λαθρεμπορία πολιτιστικής περιουσίας στο πλαίσιο ένοπλων συγκρούσεων, συνιστούν απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, ψηφίσθηκε ομόφωνα στις 17 Νοεμβρίου 2017 και είναι η πρώτη απόφαση που εκδόθηκε ποτέ από το Σ.Α. και αφορά στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η 2347 λειτουργεί συμπληρωματικά στην απόφαση 2199 (2015) και παροτρύνει τα κ-μ που δεν το έχουν κάνει μέχρι τώρα να σκεφθούν να επικυρώσουν τη Σύμβαση 1954 για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς στο πλαίσιο των Εμπόλεμων Συρράξεων και τα πρωτόκολλα αυτής, καθώς και τη Σύμβαση 1970 της UNESCO εναντίον της παράνομης διακίνησης πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως επίσης και σχετικές διεθνείς συμβάσεις.

¹⁶⁸ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2199 (2015) [https://undocs.org/en/S/RES/2199\(2015\)](https://undocs.org/en/S/RES/2199(2015)), και <https://www.un.org/press/en/2015/sc11775.doc.htm>

¹⁶⁹ Απόφαση Σ.Α. S/RES/2347 (2017) <https://www.un.org/press/en/2017/sc12764.doc.htm>

«Condemns the unlawful destruction of cultural heritage, including the destruction of religious sites and artefacts, and the looting and smuggling of cultural property from archaeological sites, museums, libraries, archives, and other sites, notably by terrorist groups. Encourages Member States to propose listings of ISIL (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities involved in the illicit trade in cultural property to be considered by the 1267/1989/2253 ISIL (Da'esh) and Al-Qaida Sanctions Committee.

Urges Member States to develop broad law enforcement and judicial cooperation in preventing and countering trafficking in cultural property and calls upon Member States to consider adopting a number of measures specified in the resolution. Requests the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team to continue within its existing mandate, to provide the Committee with relevant information regarding the illicit trade of cultural property. Requests the Secretary-General, with the support of UNODC, UNESCO and the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team, as well as other relevant UN bodies, to submit a report to the Security Council on the implementation of the resolution before the end of 2017»

Η καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς από τους τζιχαντιστές αναλύεται στις αποφάσεις 2199/2015 και 2347/2017 του Σ.Α., οι οποίες αποτελούν ορόσημο στην αναγνώριση της άμεσης σχέσης μεταξύ της καταστροφής και τη λεηλασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σύμφωνα με την απόφαση 2347/2015 του Σ.Α., η τρομοκρατία σε όλες της τις μορφές αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια ενώ κάθε τρομοκρατική ενέργεια συνιστά σοβαρό και αδικαιολόγητο έγκλημα.

3.2. Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) του ΟΗΕ ΓΔ 1.6. -ΓΔ 1.9.

Το Σ.Α και η Γ.Σ. αποτελούν σημαντικά όργανα των Η.Ε. , το καθένα από τα οποία αναπτύσσει διαφορετικές λειτουργίες. Είναι όμοια στη βάση ότι και τα δύο εργάζονται για τον ίδιο σκοπό, δηλαδή να προλαμβάνουν τους πολέμους και τις διενέξεις μεταξύ των κ-μ. Επίσης έχουν μία ακόμη ομοιότητα ότι και τα δύο τελούν υπό την δικαιοδοσία του Γ.Γ. των Η.Ε. Το Σ.Α. ενώ έχει ως πρωταρχική ευθύνη τη διατήρηση της ειρήνης και ασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 24 του Καταστατικού Χάρτη και του έχουν δοθεί μία σειρά από δικαιοδοσίες σύμφωνα με το Κεφ. VI και VII του Καταστατικού Χάρτη, η Γ.Σ. έχει την αρμοδιότητα να απευθύνει προτάσεις (recomemmendations) στο Σ.Α. και στα κ-μ για κάθε αίτημα ή ζήτημα στο πλαίσιο του Καταστατικού Χάρτη, ωστόσο έχει μία δευτερεύουσα αρμοδιότητα σε ζητήματα ειρήνης και ασφάλειας. Ωστόσο, παρά τα ανωτέρω η Γ.Σ. δεν είναι τόσο «αδύναμη». Ως ένα όριο μπορεί να ασκεί επιρροή στο Σ.Α. Εκλέγει τα μη μόνιμα μέλη του, και επίσης έχει τη δύναμη της οικονομικής διαχείρισης, καθώς αποφασίζει για τον προϋπολογισμό όλων των οργάνων των ΗΕ, περιλαμβανομένου του Σ.Α. Το Σ.Α. πρέπει να διαβιβάζει αναφορές (reports) στη Γ.Σ., μία έκφραση της πολιτικής ευθύνης του Συμβουλίου στην Γ.Σ. Το άρθρο 10 του Καταστατικού δίδει στη Γ.Σ. την εξουσία να σχολιάζει για την εργασία των οργάνων των ΗΕ, περιλαμβανομένου του Σ.Α., καθώς και για κάθε παγκόσμιο πρόβλημα ή πολιτική διαμάχη.

Article 10 : “The General Assembly may discuss any questions or any matters within the scope of the present Charter or relating to the powers and functions of any organs provided for in the present Charter, and, except as provided in Article 12, may make recommendations to the Members of the United Nations or to the Security Council or to both on any such questions or matters”.

Σύμφωνα με τον A. Cassese : «η αδυναμία του ΟΗΕ να υπερκεράσει τα τεράστια προβλήματα που προβάλλονται από τη δια της βίας επιβολή του διεθνούς δικαίου, έχει αναγκάσει τον οργανισμό να καταφύγει σε μία ακόμη «κύρωση» τη δημόσια έκθεση των σοβαρών παραβιάσεων. Η κύρωση αυτή συνίσταται συνήθως στην υιοθέτηση από τη Γ.Σ. ψηφισμάτων καταδίκης της παράνομης συμπεριφοράς των κρατών και σε εκκλήσεις για τη διακοπή της παραβατικής συμπεριφοράς¹⁷⁰».

Είναι σημαντικός ο ρόλος της Γ.Σ. ως ένας καταλύτης για δράση στο ICC. Η δύναμη του Σ.Α. για παραπομπή στο ICC, έχει συναντήσει μεγάλες προκλήσεις τελευταίως εξαιτίας του βέτο που άσκησαν κάποια μόνιμα μέλη και της αποτυχίας να επιβληθεί το διεθνές ποινικό δίκαιο παρά των καταγεγραμμένων θηριωδιών. Τέλος, η

¹⁷⁰ Antonio Cassese, Διεθνές Δίκαιο, Gutenberg, Αθήνα 2012, σελ. 401

Γ.Σ. συνέρχεται κάθε χρόνο ωστόσο μπορεί να συγκληθεί και σε έκτακτη σύνοδο (άρθρο 20 του Καταστατικού) αν αυτό ζητηθεί από το Σ.Α¹⁷¹.

Στο πλαίσιο αυτό θα εξετασθούν τέσσερις αποφάσεις της Γ.Σ. σε σχέση με το συριακό ζήτημα και ειδικότερα.

3.2.1. ΓΔ 1.6. Απόφαση A/RES/70/248/21-12-2016¹⁷²

Στις 21 Δεκεμβρίου 2016 η Γ.Σ. του ΟΗΕ έλαβε την απόφαση **71/248** με σκοπό να δημιουργήσει το μηχανισμό «International Impartial and Independent Mechanism (IIIM), προκειμένου να συμβάλει στις έρευνες των σοβαρών εγκλημάτων που διαπράχθηκαν στη Συρία από το Μάρτιο του 2011 και μετά. Η απόφαση έλαβε 105 ψήφους θετικές, 52 αποχές, ενώ 15 χώρες ψήφισαν κατά της απόφασης, μεταξύ των οποίων η Ρωσία, η Κίνα και η Συρία και από τη Λατινική Αμερική η Κούβα, η Νικαράγουα, η Βενεζουέλα και η Βολιβία. Η παραπάνω κίνηση χαρακτηρίστηκε ιστορική, καθώς για πρώτη φορά η Γ.Σ. εγκαθιστά ένα τέτοιο όργανο (μηχανισμό) με σκοπό να συγκεντρώνει και να αναλύει στοιχεία διεθνών εγκλημάτων και παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για μελλοντικές δικαστικές διώξεις σε συμφωνία με το διεθνές δίκαιο σε εθνικά, περιφερειακά ή διεθνή δικαστήρια.

Η δημιουργία του IIIM από τη Γ.Σ. δεν αποτελεί τη μοναδική πρωτοβουλία για τη διερεύνηση πιθανών εγκλημάτων. Τον Αύγουστο του 2011, ψηφίστηκε από το HUMAN RIGHTS COUNCIL (HRC) των ΗΕ η απόφαση S-17/1¹⁷³ για την αποστολή της “Independent International Commission of Inquiry for the Syrian Arab Republic” (Ανεξάρτητης Διεθνούς Επιτροπής Έρευνας για τη Συριακή Αραβική Δημοκρατία). Η αποστολή του IIIM έγκειται στη συγκέντρωση πληροφοριών για παραβιάσεις και εγκλήματα που πραγματοποιήθηκαν από την έναρξη της συριακής σύρραξης, και όπου είναι δυνατόν να αναγνωριστούν οι υπεύθυνοι με σκοπό τη δίωξή τους. Τα δύο θεσμικά όργανα έχουν συμπληρωματικό ρόλο, καθώς η ICI συλλέγει πρωτογενείς πληροφορίες, τις οποίες κοινοποιεί στα κράτη και το διεθνές κοινό, προτείνοντας παράλληλα μία σειρά δράσεων. Ο IIIM συγκεντρώνει δευτερογενείς πληροφορίες μέσω άλλων οργανισμών, με σκοπό τη δικαστική τους αξιοποίηση. Ωστόσο, και στις δύο περιπτώσεις, ο σχηματισμός των δύο ομάδων καθιστά εμφανή τη

¹⁷¹ Εμμανουήλ Ρούκουνας, Δημόσιο, Διεθνές Δίκαιο, Νομική Βιβλιοθήκη 2010, σελ. 494-496

¹⁷² Απόφαση Γ.Σ. 71/248 (2016) 21-12-2016

https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/71/248, Απόληψη 20-2-2019

¹⁷³ Resolution adopted by the Human Rights Council at its seventeenth special session S-17/1. Situation of human rights in the Syrian Arab Republic https://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/CoISyria/ResS17_1.pdf, και <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/hrc/iicisyria/pages/independentinternationalcommission.aspx>

θέληση της Γενικής Συνέλευσης για ποινικές διώξεις κατά όσων εμπλέκονται σε παραβιάσεις της διεθνούς νομοθεσίας.

Αυτή η βούληση ωστόσο δεν διαχέεται στο εκτελεστικό όργανο του ΟΗΕ, το Συμβούλιο Ασφαλείας. Με το ψήφισμα ωστόσο, 377 Α¹⁷⁴ (1950) της Γ.Σ. επιτρέπεται στη ΓΣ να παρακάμψει το ΣΑ. Όπως αναφέρεται στο Α1, «αν το ΣΑ, εξαιτίας αδυναμίας ομοφωνίας των μόνιμων μελών, αποτύχει να επιτελέσει την πρωταρχική του ευθύνη για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας», η ΓΑ μπορεί να συγκληθεί προκειμένου να αποφασίσει συλλογικά μέτρα.

Referral to the General Assembly under resolution 377A (V) of an item being considered by the Security Council

This subsection dealt with the referral, under General Assembly resolution 377 A (V) of 3 November 1950, to the General Assembly of an item being considered by the Security Council. General Assembly resolution 377 A (V) on "Uniting for peace" states that, if the Security Council fails to act in order to maintain international peace and security in any case where there appears to be a threat to the peace, breach of the peace, or act of aggression, because of lack of unanimity of the permanent members, the matter shall be addressed immediately by the General Assembly

Παρόλο που αντιτιθέμενοι στη δημιουργία του ΙΙΜ είχαν αμφισβητήσει την εξουσία της Γ.Σ. να δημιουργήσει αυτό το σώμα, είναι σαφές ότι το Καταστατικό των ΗΕ παρέχει ευρεία εξουσία στην απόφαση αυτή της Γ.Σ. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων σχετικά με την απόφαση η Ρωσική εκπροσώπηση παραπονέθηκε ότι η Γ.Σ. λειτούργησε «ultra vires» -κινούμενη πέρα από την εξουσία της όπως αυτή καθορίζεται στο παραπάνω Καταστατικό¹⁷⁵.

"A number of powers vested in the 'mechanism' under resolution 71/248, including those of 'analys[ing] evidence' and 'prepa[ing] files', are prosecutorial in nature. However, prosecutions, criminal investigations and support of criminal investigations are not among the functions of the General Assembly. It cannot create an organ that has more powers than the General Assembly itself".

Στο ερώτημα αν η Γ.Σ. έχει τη δικαιοδοσία να δημιουργήσει το παραπάνω όργανο, η απάντηση είναι θετική καθώς : α) το άρθρο 10 του Καταστατικού δίνει την εξουσία στη Γ.Σ. να συζητήσει και να κάνει προτάσεις σχετικά με κάθε ζήτημα ή πρόβλημα στο πλαίσιο του Καταστατικού των ΗΕ ή σχετικά με την εξουσία και τις λειτουργίες κάθε οργάνου που αναφέρεται στο Καταστατικό αυτό, και είναι το

¹⁷⁴ United Nations General Assembly (UNGA) resolution 377 A "Uniting for Peace" Resolution, [https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/377\(V\)](https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/377(V)), <https://web.ics.purdue.edu/~wggray/Teaching/His300/Handouts/Uniting-for-Peace.pdf>

¹⁷⁵ A. Whiting, «An Investigation Mechanism for Syria: The General Assembly Steps into the Breach» Journal of International Criminal Justice, Volume 15, Issue 2, Μάιος 2017, Σελ.231–237, <https://doi.org/10.1093/jicj/mqx008> 12 April 2017, <https://academic.oup.com/jicj/article/15/2/231/3605019>, Ημ. Απολήψεως 14-2-2019

τεκμήριο αρμοδιότητας που διαθέτει η Γ.Σ. από το Χάρτη. Επίσης υπάγεται στην εξουσία της Γ.Σ. να λάβει υπόψη ζητήματα απειλής για την ειρήνη και ασφάλεια στη Συρία καθώς και σε ποια περίπτωση δικαιολογείται μία παραπομπή στο ICC. Β) Το άρθρο 22 του Καταστατικού ενισχύει έτι περαιτέρω τη Γ.Σ. να δημιουργήσει τέτοια βοηθητικά όργανα όταν κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων της γ) Το άρθρο 99 του Καταστατικού εξουσιοδοτεί το Γενικό Γραμματέα «*bring to the attention of the Security Council any matter which in his opinion may threaten the maintenance of international peace and security*»

3.2.2. ΓΔ 1.7. Απόφαση A/RES/71/203/19-12-2016

Η απόφαση 71/203 (Syria) A/RES/71/203¹⁷⁶ 19 Δεκεμβρίου 2016, όπως και η απόφαση 2336 (2016), του Σ.Α., καταδικάζει τις συνεχείς και συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών από τις συριακές αρχές, τις ένοπλες οργανώσεις και τη DAESH, παροτρύνοντας όλα τα κ-μ μέρη να λάβουν όλα τα μέτρα για να προστατεύσουν τους πολίτες, υπογραμμίζοντας ότι την πρωταρχική ευθύνη για την προστασία του συριακού λαού την έχουν οι συριακές αρχές. Επιβεβαιώνει ότι μπορεί να υπάρξει μία πολιτική λύση στη Συρία, και πιέζει τις εμπόλεμες πλευρές να απέχουν από πράξεις που επιδεινώνουν την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την κατάσταση ασφάλειας, με σκοπό να προσεγγίσουν μία καθαρή πολιτική μετάβαση, βασισμένη στην τελευταία διάσκεψη της Ομάδας Δράσης για τη Συρία στις 30 Ιουνίου 2012, σε συνέπεια με τις αποφάσεις του Σ.Α. 2254 (2015) και 2268 (2016), που προβάλλουν τις έντιμες επιθυμίες του συριακού λαού για κοινωνικό, δημοκρατικό και πλουραλιστικό κράτος, χωρίς εθνικές, θρησκευτικές ή γλωσσικές διακρίσεις όπου όλοι οι πολίτες θα λαμβάνουν ίση προστασία.

Η απόφαση έλαβε 137 θετικές ψήφους και 12 αρνητικές. Η Ρωσία, η Κίνα και το Ιράν ήταν ανάμεσα στις χώρες που ψήφισαν κατά της απόφασης αυτής, ενώ 17 ακόμη χώρες απείχαν. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρόλο που η ψήφος της Γ.Σ. θεωρείται μία ισχυρή συμβολική χειρονομία με σκοπό την απομόνωση του καθεστώτος Assad και των συμμάχων του, η απόφαση από μόνη της δεν είναι δεσμευτική. Στη Γ.Σ. δεν υπάρχει βέτο που στηρίζεται στην αρχή «one state, one vote» καθώς για την ψήφιση μίας απόφασης απαιτούνται τα 2/3 της πλειοψηφίας των μελών της.

¹⁷⁶ Απόφαση της Γ.Σ. 71/203 (2016) <https://undocs.org/A/RES/71/203>, και <http://www.globalr2p.org/media/files/ares71203.pdf>

3.2.3. ΓΔ 1.8. Απόφαση A/RES/71/130/8-12-2017

Η απόφαση 71/130¹⁷⁷, επανέλαβε ότι οι συριακές αρχές θα πρέπει να θέσουν ως βασική προτεραιότητα την προστασία των πληθυσμών στο έδαφός τους, ενώ απαίτησε άμεση παύση των εχθροπραξιών σε συμμόρφωση με το διεθνές δίκαιο για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η απόφαση έλαβε 122 θετικές ψήφους, 13 αρνητικές και 36 αποχές. Υπογραμμίζεται ότι στη συζήτηση που αναπτύχθηκε για την απόφαση αυτή, ο Σύριος εκπρόσωπος ανέφερε ότι το άρθρο 12 του Καταστατικού των ΗΕ απέκλειε τη Γ.Σ. από την διατύπωση προτάσεων σε θέμα που χειρίζεται και ασχολείται το Σ.Α., εκτός και αν το Σ.Α. κάνει σαφή αίτηση^{178, 179} (General Assembly Seventy First Session, UN Doc A/71/PV.58, 3 (9 December 2016))¹⁸⁰. Επιπλέον, στο θέμα της «σύγκρουσης» μεταξύ Σ.Α. και Γ.Σ. θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η απόφαση UNGA 377 (V)¹⁸¹, “Uniting for Peace” της 3 Νοεμβρίου 1950 της Γ.Σ. κατά την οποία η τελευταία μπορεί να αναλάβει δράση εάν το Σ.Α., εξαιτίας έλλειψης ομοφωνίας μεταξύ των μελών του, αποτύχει να δράσει για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας όπως απαιτείται. Η Γ.Σ. θα επιληφθεί του θέματος άμεσα, με την υποβολή προτάσεων στα κ-μ για συλλογική λήψη μέτρων που θα επαναφέρουν την διεθνή ειρήνη και ασφάλεια.

Είναι γεγονός ότι η εφαρμογή της παραπάνω απόφασης, εξουσιοδοτεί απόλυτα τη Γ.Σ. να αναλάβει δράση αναφορικά με θέματα που σύμφωνα με το καταστατικό θεωρούνται ότι συνιστούν αρμοδιότητα του Σ.Α. κάτι που όπως έχει σχολιασθεί¹⁸² θα διαταράσσει τη ευαίσθητη ισορροπία δυνάμεων μεταξύ του Σ.Α. και της Γ.Σ., σύμφωνα

¹⁷⁷ Απόφαση της Γ.Σ. 71/130, <https://undocs.org/en/A/RES/71/130> και <http://www.globalr2p.org/media/files/ares71130-syria.pdf>, Απόληψη 2-2-2018

¹⁷⁸ “The Security Council veto and Syria: responding to mass atrocities through the “Uniting for Peace” resolution», Indian Journal of International Law, 23-5-2018 <https://link.springer.com/article/10.1007/s40901-018-0084-9> Απόληψη 2-4-2019

¹⁷⁹ Charter of the United Nations, Article 12, Chapter IV — The General Assembly, REPERTORY OF PRACTICE OF UN, CODIFICATION DIVISION PUBLICATIONS, <http://legal.un.org/repertory/art12.shtml>, Απόληψη 28-8-2019

¹⁸⁰ “While the Security Council is exercising in respect of any dispute or situation the functions assigned to it in the present Charter, the General Assembly shall not make any recommendation with regard to that dispute or situation unless the Security Council so requests” , pg. 3 https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/71/PV.58

¹⁸¹ Απόφαση A/RES/377(V) 3 November 1950, <https://unispal.un.org/DPA/DPR/unispal.nsf/0/55C2B84DA9E0052B05256554005726C6https://www.un.org/en/sections/issues-depth/peace-and-security/>

¹⁸² Graham Mellings, The Security Council veto and Syria: responding to mass atrocities through the “Uniting for Peace” resolution, Indian Journal of International Law, December 2017, Volume 57, Issue 3-4, σελ..285–307 | <https://link.springer.com/article/10.1007/s40901-018-0084-9>

με τα άρθρα 11(2), 12¹⁸³ και 24 του Καταστατικού, με την έννοια ότι η Γ.Σ. εμπλέκεται σε ένα είδους «σφετερισμού» της δύναμης του Σ.Α.¹⁸⁴

3.2.4. ΓΔ 1.9. Απόφαση A/RES/71/191/19-12-2017

Η απόφαση 72/191¹⁸⁵, καταδικάζει τη χρήση χημικών όπλων στη Συρία και καλεί όλα τα μέρη που χρησιμοποιούν τέτοια όπλα να απέχουν. Παράλληλα, απαιτεί από όλα τα μέρη να τερματίσουν άμεσα όλες τις παραβιάσεις και καταπατήσεις του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου (ΔΑΔ).

3.3. ΓΔ 1.10 Αποφάσεις του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ (Human Rights Council-HRC)¹⁸⁶.

Καθώς οι αποφάσεις του HUMAN RIGHTS COUNCIL (HRC) αφορούν κοινό θέμα που είναι η προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων λαμβάνονται ως ΓΔ 1.10 όλες μαζί. Το HRC είναι ένα διακυβερνητικό σώμα στα ΗΕ, αποτελείται από 47 κράτη, που εκλέγονται από την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του ΟΗΕ, και εκλέγονται κλιμακωτά για τρία έτη βάσει δίκαιης γεωγραφικής κυκλικής εναλλαγής για ζητήματα που σχετίζονται με την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα μέλη έχουν δικαίωμα για επανεκλογή για ακόμη μία θητεία, μετά την οποία θα πρέπει να παραδώσουν την έδρα τους. Το HRC ιδρύθηκε από τη Γ.Σ. του ΟΗΕ στις 15 Μαρτίου 2006 με την απόφαση A/RES/60/251, αντικαθιστώντας την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (UN COMMISSION ON HUMAN RIGHTS, UNCHR) του ΟΗΕ, η οποία είχε κατηγορηθεί έντονα ότι επέτρεπε σε χώρες με χαμηλά κριτήρια σε ανθρώπινα δικαιώματα να γίνουν μέλη της. Τα ψηφίσματα και οι αποφάσεις του HRC δεν είναι νομικά δεσμευτικές¹⁸⁷, ωστόσο περιέχουν σοβαρές πολιτικές υποχρεώσεις. Η λειτουργία του HRC έγκειται στο να διασφαλίσει την

¹⁸³ Charter of the United Nations, Article 12, Chapter IV — The General Assembly, REPERTORY OF PRACTICE OF UN, CODIFICATION DIVISION PUBLICATIONS, <http://legal.un.org/repertory/art12.shtml>, Απόληψη 28-8-2019

¹⁸⁴ Οι βασικές διατάξεις του Καταστατικού που καταδεικνύουν τη θεμελιώδη ισορροπία μεταξύ Σ.Α. και Γ.Σ. είναι τα άρθρα 10, 11, 12 και 24, τα οποία ενεργοποιούν τις λειτουργίες και ισχύ και των δύο αυτών σημαντικών οργάνων των ΗΕ

¹⁸⁵ Απόφαση Γ.Σ. 72/191 (2017) <https://undocs.org/en/A/RES/72/191> και <http://www.globalr2p.org/resources/1296>, Απόληψη 20-10-2018

¹⁸⁶ «Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ εξέλεξε τα πρώτα μέλη του νέου Συμβουλίου», UNRIC Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=1331&catid=21:--human-rights&Itemid=29, Απόληψη 2-5-2019

¹⁸⁷ «The Human Rights Council, A practical guide», Permanent Mission of Switzerland, σελ. 5, https://www.eda.admin.ch/dam/eda/en/documents/publications/InternationaleOrganisationen/Uno/Human-rights-Council-practical-guide_en, Ημ. Απολήψεως 15.5.2019

αποτελεσματική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σύμφωνα με τις εγγυήσεις του διεθνούς δικαίου και συγκεκριμένα από τα διάφορα όργανα των ΗΕ.

Οι αποφάσεις των ΗΕ αναφορικά με το συριακό ζήτημα είναι οι εξής¹⁸⁸:

A/HRC/RES/38/16, A/HRC/RES/36/20, A/HRC/RES/30/10
A/HRC/29/16, A/HRC/RES/28/20, A/HRC/RES/27/16, A/HRC/RES/26/23,
A/HRC/RES/25/23

Με τις συγκεκριμένες αποφάσεις του HRC, καταδικάζεται η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η αδιάκριτη θανάτωση και στοχοποίηση των πολιτών στη Συρία.

Στις 19 Μαρτίου 2018 ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Zeid Raad Al Hussein, στο πλαίσιο άτυπης συνάντησης στα Η.Ε., επέκρινε σφοδρά το Σ.Α. επειδή δεν κατάφερε να υπερασπιστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα και να αποτρέψει τις περαιτέρω απώλειες ζωών» καθώς ο πόλεμος στη Συρία, που μπαίνει στον όγδοο χρόνο του, έχει στοιχίσει τη ζωή σχεδόν μισού εκατομμυρίου ανθρώπων¹⁸⁹.

3.4. Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο – International Criminal Court (ICC)

Στις 26 Ιανουαρίου 2018, ο Γ.Γ. του ΟΗΕ Antonio Guterres κάλεσε¹⁹⁰ το Σ.Α. να παραπέμψει το θέμα της Συρίας στο **Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (ICC)**, και συγκεκριμένα το θέμα των σοβαρών παραβιάσεων του ΔΑΔ, σύμφωνα με το αρ. 5 του Καταστατικού της Ρώμης (Rome Statute) του ICC, συμπεριλαμβάνοντας και τους περιορισμούς στην αποστολή βοήθειας και ιατρικής φροντίδας στις πολιορκημένες περιοχές της χώρας.

¹⁸⁸ <https://undocs.org/A/HRC/RES/38/16>, Adopted by a recorded vote (26 to 5, with 15 abstentions), 39th meeting, 6 July 2018 . The resolution, among other things, urged all parties to the conflict to refrain from carrying out attacks against the civilian population and civilian objects, demanded all parties desist immediately from any use of chemical weapons, and demanded the immediate release of all persons arbitrarily detained. It expressed profound concern at the findings of the Commission of Inquiry on Syria on the prevalence of sexual and gender-based violence ([A/HRC/37/72](#) and [A/HRC/37/CRP.3](#)) and took note of the Commission’s March publication “Detention in the Syrian Arab Republic: A Way Forward”, on the arbitrary detention of tens of thousands of individuals. It also expressed deep concern at the Commission’s finding that tactics used in the recapturing of the besieged area of Eastern Ghouta amounted to war crimes and crimes against humanity ([A/HRC/38/CRP.3](#)).

¹⁸⁹ “Συρία: Ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα επικρίνει το Συμβούλιο Ασφαλείας”, CNN GREECE, 20-3-2018, <https://www.cnn.gr/news/kosmos/story/122305/syria-o-ypatos-armostis-toy-ohe-gia-ta-anthropina-dikaiomata-epikrinei-to-symvoylio-asfaleias>, Απόληψη 12-5-2019

¹⁹⁰ A. Whiting, “An Investigation Mechanism for Syria: The General Assembly Steps into the Breach”, *Journal of International Criminal Justice*, 12-4-2017. <https://academic.oup.com/jicj/article/15/2/231/3605019>, Απόληψη 2-3-2019

Το ζήτημα του συριακού εμφυλίου αναμφίβολα έχει απασχολήσει έντονα και επί μακρόν το Σ.Α.. Οι μέχρι τώρα, ωστόσο, δράσεις του δεν έχουν αποδώσει ουσιαστικά αποτελέσματα¹⁹¹. Το Σ.Α. έχει εκδώσει αποφάσεις που δεσμεύουν τη συριακή κυβέρνηση, τόσο για τις επιθέσεις κατά αμάχων, όσο και τη χρήση χημικών όπλων. Επιπροσθέτως, έχει καταδικάσει τις τρομοκρατικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Ωστόσο, δεν έχει καταλήξει σε συναίνεση για την ενεργοποίηση των διαθέσιμων νομικών εργαλείων του, βάσει του Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των ΗΕ. Η σημασία του Σ.Α. στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι εξαιρετικά κρίσιμη: η Συρία δεν έχει επικυρώσει τη Συνθήκη της Ρώμης, και επομένως το ICC δεν διαθέτει την απαραίτητη αρμοδιότητα διερεύνησης πιθανών εγκλημάτων χωρίς την προηγούμενη έγκριση του ΣΑ. Η απουσία συναίνεσης δεν οφείλεται στην έλλειψη προσπαθειών εκ μέρους συγκεκριμένων μελών του ΣΑ. Για παράδειγμα, τον Μάιο του 2014, η Γαλλία έθεσε προς ψήφιση την πρόταση για παραπομπή της υπόθεσης στο ICC. Η Κίνα και η Ρωσία άσκησαν βέτο, - ως συνήθως - και η πρωτοβουλία ναυάγησε. Η ουσιαστική αδυναμία του Σ.Α. του ΟΗΕ να δράσει, είτε νομικά, είτε ακόμα και στρατιωτικά, αιτιολογείται από τα συνεχώς αντικρουόμενα πολιτικά συμφέροντα των μόνιμων μελών. Η Ρωσία συμμετέχει στον πόλεμο με βομβαρδισμούς και υποστηρίζει την κυβέρνηση Assad, επομένως μία ποινική διερεύνηση πιθανών εγκλημάτων από το ICC, θα στοχοποιούσε τον σύμμαχό της. Επίσης οι ΗΠΑ συμμετέχουν και αυτές με βομβαρδισμούς, ενώ παρέχουν διαχρονικά βοήθεια σε διάφορες ομάδες αντικαθεστωτικών. Οι παραβιάσεις της διεθνούς νομοθεσίας εκ μέρους αυτής της πλευράς είναι εξίσου πιθανές. Επιπροσθέτως, η διεθνής κοινότητα δεν αποκλείει πλέον την παραμονή του Assad στην εξουσία και μετά την ειρηνική επίλυση του εμφυλίου. Η δυνητική δίωξή του από το ICC¹⁹² θα έπληττε σοβαρά κάθε προσπάθεια πολιτικής εξισορρόπησης, ενώ θα στερούσε κάθε νομιμότητα από τη συριακή κυβέρνηση ακόμα περισσότερο σε διεθνές επίπεδο. Τέλος, υπογραμμίζεται ότι παρά την αρμοδιότητα τους για παραπομπή υποθέσεων στο ICC, οι τρεις μεγάλες δυνάμεις του ΣΑ δεν έχουν κατοχυρώσει τη Συνθήκη της Ρώμης: οι ΗΠΑ υπέγραψαν αλλά σύντομα αποσύρθηκαν, η Ρωσία υπέγραψε αλλά δεν έχει επικυρώσει τη συμμετοχή της, ενώ η Κίνα ήταν εξαρχής αντίθετη με τη δημιουργία του ICC.

¹⁹¹ J. Hanselle, “*Analysis : International Justice for War Crimes committed in Syria*”, Phillip Kirche Institute, 18-10-2018, <http://www.kirschinstitute.ca/analysis-international-justice-war-crimes-committed-syria/>

¹⁹² Σύμφωνα με το Άρθρο 13 του Καταστατικού, το Δικαστήριο μπορεί να ασκήσει δικαιοδοσία για εγκλήματα που emπίπτουν στο πεδίο του Καταστατικού, μόνο όταν μία υπόθεση έχει παραπεμφθεί στην Εισαγγελία α) από ένα κ-μ του Καταστατικού, β) από το Σ.Α. που ενεργεί βάσει του Κεφ. VII του Χάρτη του ΟΗΕ ή γ) απευπαγγέλτως από τον ίδιο τον Εισαγγελέα. Antonio Cassese, Διεθνές Δίκαιο, Gutenberg, Αθήνα 2012, σελ. 539

Επομένως, εκτός των πολιτικών αντιπαραθέσεων που ταλαιπωρούν το Συμβούλιο, τα ίδια του τα μέλη δεν αναγνωρίζουν την αρμοδιότητα των οργάνων που καλούνται να αξιολογήσουν, εν προκειμένω της Συνθήκης της Ρώμης. Αυτή η αμφισημία υπονομεύει πρακτικά τόσο τη νομιμοποίηση του ICC διεθνώς, όσο και την καίρια αποστολή του Σ.Α..

Την παραπάνω δυσχέρεια ενισχύει επίσης το γεγονός ότι το ICC δεν δύναται να δικάσει σοβαρά εγκλήματα που διαπράττονται στη Συρία, καθώς η χώρα δεν αποτελεί μέλος του και ως εκ τούτου, δεν αποδέχεται τη δικαιοδοσία του ICC. Εκτός εάν η συριακή κυβέρνηση επικυρώσει τη συνθήκη ή δεχθεί τη δικαιοδοσία του ICC με μία δήλωση – και τα δύο απίθανα στο παρόν πολιτικό σκηνικό – τότε μόνο το ICC θα μπορούσε να αποκτήσει δικαιοδοσία, σε περίπτωση που το Σ.Α. αποφάσιζε να παραπέμψει την κατάσταση σε αυτό¹⁹³. Βέβαια αυτό μπορεί να συμβεί σε θεωρητικό επίπεδο για είναι μάλλον απίθανο να συμβεί, ιδίως να καταφέρει η Συρία να αποδυναμώσει πλήρως τις τρομοκρατικές ομάδες που δρουν κάτω από το μανδύα της DAESH. Συνολικά 64 χώρες¹⁹⁴ ζήτησαν την παραπομπή του συριακού ζητήματος στο ICC περιλαμβανομένων και έξι μελών του Σ.Α. : Γαλλίας, Μεγ.Βρετανία,, Λουξεμβούργο, Αργεντινή και Νότια Κορέα. Οι ΗΠΑ και η Κίνα δεν εξέφρασαν δημόσια υποστήριξη για αυτή την πρωτοβουλία, ενώ η Ρωσία σημείωσε ότι κάτι τέτοιο θα ήταν άκαιρο και μη παραγωγικό.

Στο πλαίσιο αυτό υπογραμμίζεται η προσπάθεια της Εισαγγελέως του ICC Fatou Bensouda, να προωθήσει και να επισημάνει το έργο του ICC κατά τις δύο τελευταίες Γ.Σ.^{195, 196} (72^η Σεπτέμβριο 2017 και 73^η Σεπτέμβριο 2018) (Εικόνες 18, 19)

¹⁹³ ROME STATUE, άρθρο 12-13 σελ. 17

<http://www.ministryofjustice.gr/site/LinkClick.aspx?fileticket=44807ojhqGY%3D&tabid=132> ,

«Syria : Criminal Justice for Serious Crimes under International Law», Human Rights Watch, Δεκέμβριος. 2013, σελ 8. Ημ. Απολήψεως 1-5-2019,

<https://www.refworld.org/docid/52ce6f664.html>

¹⁹⁴ “Syria : Criminal Justice for Serious Crimes under International Law”, Human Rights Watch, σελ. 8, https://www.hrw.org/sites/default/files/related_material/HRW%20Syria%20Justice%20Briefing%20Paper_0.pdf Ημ. Απολήψεως 1-5-2019

¹⁹⁵ ICC Prosecutor, Fatou Bensouda, participates in the 72nd session of the UN General Assembly: “Backing the ICC is to support humanity’s progress towards a more just world”, 25 September 2017., <https://www.icc-cpi.int/Pages/item.aspx?name=pr1334> Ημ. Απολήψεως 1-5-2019 Στις 20 Σεπτεμβρίου 2017, η Εισαγγελέας του ICC, συμμετείχε στην 72^η session της Γ.Σ. των ΗΕ, με συμμετοχή περισσότερων από 190 επικεφαλής κρατών και υπουργών.

¹⁹⁶ ICC Prosecutor, Fatou Bensouda, attends 73rd Session of the UN General Assembly to highlight & advance the work of her Office, 4 October 2018, <https://www.icc-cpi.int/Pages/item.aspx?name=pr1413> Ημ. Απολήψεως 20-4-2019 Από τις 24 έως 27 Σεπτεμβρίου 2018, η Εισαγγελέας του ICC συμμετείχε στην 73^η session της Γ.Σ. των ΗΕ, με τον ίδιο σκοπό, δηλαδή να προωθήσει και να επισημάνει τη σπουδαιότητα του έργου του ICC, λαμβάνοντας την αντίστοιχη υποστήριξη από τις αρμόδιες δομές των ΗΕ.

3.4.1. Σχέση ICC και INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS (ICRC).

Στο σημείο αυτό είναι χρήσιμη η αναφορά στη συμφωνία μεταξύ του ICC και ICRC (INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS). Σύμφωνα με την Anne Marie La Rosa, νομική σύμβουλο του ICRC, οι δύο αυτές δομές έχουν ξεχωριστούς αλλά συμπληρωματικούς ρόλους με απόλυτο σεβασμό για το ΔΑΔ¹⁹⁷. Ο ICRC δεν εμπλέκεται στις δράσεις του ICC καθώς το έργο του καθενός έχει διαφορετικές προσεγγίσεις αναφορικά με την πρόληψη των παραβιάσεων του ΔΑΔ. Ως εκ τούτου ενώ ο αντικειμενικός τους σκοπός είναι όμοιος, τα εργαλεία τους είναι διαφορετικά. Το ICC ασκεί διώξεις και επιβάλλει κυρώσεις ενώ ο ICRC προωθεί το σεβασμό για το ΔΑΔ, μέσω του εμπιστευτικού διαλόγου και της πειστικότητας. Ο ICRC πάντοτε υποστήριξε τη δημιουργία ενός διεθνούς δικαστηρίου και γι' αυτό καλωσόρισε τη δημιουργία του ICC τον Ιούλιο του 1998, ενώ συμμετείχε ενεργά στην προπαρασκευαστική εργασία που οδήγησε στη Συνθήκη της Ρώμης¹⁹⁸.

¹⁹⁷ “ICRC and ICC: two separate but complementary approaches to ensuring respect for international humanitarian law” Interview, 03-03-2009, Ημ. Απολήψεως 1-5-2019
<https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/interview/international-criminal-court-interview-101008.htm>

¹⁹⁸ K. Dormann, “ICRC : Elements of War Crimes under the Rome Statute of the International Criminal Court - sources and commentary, International Committee of the Red Cross, 28-03-2003
<https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/publication/p0-521-81852-4.htm>, Ημ. Απολήψεως 1-5-2019

4. Γεωπολιτικό υπόδειγμα

Η παρούσα γεωπολιτική ανάλυση παρουσιάζει μία κριτική αξιολόγηση των τάσεων ανακατανομής ισχύος στο εξεταζόμενο σύμπλοκο, όπως αυτές προκύπτουν από τη δράση του ορισθέντος γεωπολιτικού παράγοντα. Η ανάλυση αυτή πραγματοποιείται σε συνάρτηση με το γεωπολιτικό δείκτη και αναφορικά με τον πυλώνα της πολιτικής, που καθορίζει οντολογικά καθένα από τα υποσυστήματα που έχουν οριστεί για τη συγκεκριμένη μελέτη αλλά και ολόκληρο το σύστημα. Επίσης πραγματοποιήθηκε εκτίμηση για δυνητικές μελλοντικές τάσεις σε σχέση με τη συριακή κρίση, η οποία εξακολουθεί να μαίνεται, παρά την παγίωση της κατάστασης ελέγχου στο υποσύστημα της Συρίας.

Επιχειρήθηκε να καταδειχθεί πως οι αποφάσεις των Διεθνών Οργανισμών που αφορούν στη συριακή κρίση και συνεπώς ψηφίσθηκαν μετά την έναρξή της (2011 έως σήμερα) δύνανται να επηρεάσουν λιγότερο ή περισσότερο την ανακατανομή ισχύος στα ορισθέντα υποσυστήματα. Η θετική υποσυστημική συνιστώσα τάση ισχύος του γεωπολιτικού παράγοντα στο εσωτερικό του συστήματος ορίζεται από το γεγονός ότι ο γεωπολιτικός παράγοντας υπερισχύει στον πολιτικό πυλώνα μέσω των γεωπολιτικών δεικτών, δηλαδή του αριθμού των αποφάσεων του Σ.Α.

Σε αυτό το πλαίσιο αναλύθηκαν νομικά οι αποφάσεις της Γ.Σ., του HRC και του Σ.Α καθώς και η στάση άλλων διεθνών οργανισμών όπως του ICC και του ICRC. Ωστόσο καθώς έχουν πολιτικό ρόλο και επιρροή αυτό τίθενται στην κλίμακα επιρροής στα υποσυστήματα με βαθμό 1.

Οι τέσσερις αποφάσεις της Γ.Σ. (ΓΔ 1.6-1.9) ασκούν περιορισμένη επίδραση στα υποσυστήματα καθώς, παρά τη σπουδαιότητά τους, δεν είναι νομικά δεσμευτικές. Οι αποφάσεις της Γ.Σ. βάσει του Καταστατικού συνιστούν μόνο προτάσεις (recommendations) παρόλο που η προσπάθεια της Γ.Σ. σε όλη τη διάρκεια της συριακής εμφύλιας σύρραξης υπήρξε καταλυτική στην ενεργοποίηση του Σ.Α. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι τέσσερις αποφάσεις της Γ.Σ. «εφάπτονται» στις τέσσερις εκ των πέντε ομάδων των αποφάσεων του Σ.Α. και αφορούν α)στη δημιουργία μηχανισμού έρευνας (IIM), β)στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γ) στην παύση των εχθροπραξιών και δ)στην χρήση των χημικών όπλων. (ΠΙΝΑΚΕΣ 1-5)

Στο ίδιο πλαίσιο εξετάστηκαν και οι αποφάσεις του HRC, που συνιστούν το γεωπολιτικό δείκτη (ΓΔ) 1.10, καθώς αφορούν στο ίδιο θέμα που είναι η απαγόρευση της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. (ΠΙΝΑΚΑΣ 6)

Ωστόσο προκειμένου να διαπιστωθεί σαφέστερα η ανακατανομή της ισχύος στο εξεταζόμενο γεωπολιτικό σύμπλοκο της ευρύτερης Μέσης Ανατολής η γεωπολιτική ανάλυσή βασίσθηκε κυρίως στις αποφάσεις του Σ.Α. οι οποίες βάσει του Καταστατικού των ΗΕ είναι από νομικής πλευράς, ισχυρότερες. (ΠΙΝΑΚΑΣ 7-12)

Στην περίπτωση των αποφάσεων που σχετίζονται με την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας¹⁹⁹ και στηρίζονται στις αρχές και τους σκοπούς του Καταστατικού των ΗΕ έγινε προσπάθεια να καταστεί φανερό ότι οι αποφάσεις αυτές υπερισχύουν στο υποσύστημα της Συρίας, το οποίο δέχεται τη μεγαλύτερη επιρροή, όπως απεικονίζεται στον κατωτέρω πίνακα, καθώς στοχοποιούνται απερίφραστα οι δρώντες στο συριακό υποσύστημα, ενώ το ΣΑ επιδιώκει δε να δεσμεύσει το συγκεκριμένο υποσύστημα και κυρίως να επηρεάσει τους χειρισμούς και τη στάση της συριακής κυβέρνησης. Αναφορικά με τα υπόλοιπα υποσυστήματα επηρεάζονται σημαντικά αυτό του Λιβάνου, Ιορδανίας και Τουρκίας, καθώς η απόφαση αυτή θέτει ως σημεία διέλευσης της ανθρωπιστικής βοήθειας για τη Συρία συγκεκριμένες εδαφικές τους περιοχές. Η νομική ισχύς των αποφάσεων αυτών ερείδεται κατά κύριο λόγο στο Άρθρο 25 του Καταστατικού, ότι τα κ-μ είναι υποχρεωμένα να αποδεχθούν και να συμμορφωθούν σύμφωνα με τις αποφάσεις του Συμβουλίου. Η αναφορά στο άρθρο αυτό λειτουργεί ως αντίβαρο στη μη αναφορά του Κεφ. VII του Καταστατικού των ΗΕ.

Οι αποφάσεις που σχετίζονται με την τοποθέτηση παρατηρητών/διαπραγματευτών²⁰⁰, βαρύνουν το συριακό υποσύστημα καθώς με τη δημιουργία παρατηρητών/διαπραγματευτών ως μεσάζοντες μεταξύ συριακής κυβέρνησης και Σ.Α., επιρρίπτουν στο συριακό κάθεστώς τη μεγαλύτερη δέσμευση για συμμόρφωση με αυτές. Τα γειτονικά υποσυστήματα δέχονται τη μικρότερη επιρροή καθώς η απόφαση επικεντρωνόταν αποκλειστικά στη συριακή κυβέρνηση, ωστόσο ένας βαθμός επίδρασης ασκείται στα υποσυστήματα Λιβάνου και Ιράν που είναι υποστηρικτές του Σύριου Προέδρου Assad. Οι παραπάνω αποφάσεις αποδυναμώνονται ωστόσο νομικά καθώς δεν κάνουν χρήση του Κεφ. VII του Καταστατικού, σε αυτή δε την περίπτωση οι Κίνα, Ρωσία ασκούν βέτο προκειμένου να αποφευχθεί ψήφιση απόφασης που θα απειλούσε τα συμφέροντα του συμμάχου τους δηλαδή του συριακού καθεστώτος.

¹⁹⁹ Οι αποφάσεις S/RES/2139, S/RES/2165, S/RES/2191 το 2014, S/RES/2258, το 2015, S/RES/2328, S/RES/2332 το 2016, και S/RES/2393, το 2017, που αφορούν σε δεσμεύσεις των κ-μ σε σχέση με την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στη Συρία και ανάληψη δράσης σε περίπτωση μη συμμορφώσεως.

²⁰⁰ Οι αποφάσεις **2042/14** Απριλίου 2012, **2043/21** και **2059/20** Ιουλίου 2012, ένα έτος μετά την έναρξη του συριακού πολέμου, με την τοποθέτηση παρατηρητών/διαπραγματευτών ως μεσάζοντες μεταξύ συριακής κυβέρνησης και Σ.Α. στη Συρία

Μία διαφορετική ωστόσο προοπτική παρουσιάζεται με τις αποφάσεις που σκοπό έχουν την απαγόρευση χρήσης χημικών όπλων στη Συρία οι οποίες ψηφίσθηκαν βάσει του Κεφ. VII του Καταστατικού Χάρτη των Η.Ε. και Συμβάσεων/Πρωτοκόλλων Απαγόρευσης Χρήσης Χημικών Όπλων).

Οι παραπάνω αποφάσεις καθώς στηρίζονται στο Κεφ. VII, προϋποθέτουν νομικές δεσμεύσεις και υπερισχύουν απόλυτα στο συριακό υποσύστημα, καθώς γίνεται ρητά λόγος για επιβολή μέτρων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της Συρίας με τις αποφάσεις αυτές. Παράλληλα επηρεάζουν σημαντικά και τα υπόλοιπα υποσυστήματα και ιδιαίτερα του Ιράν, Λιβάνου, Ισραήλ, Ιορδανίας και Κατάρ καθώς στο έδαφός τους δρουν οι μη κρατικοί δρώντες που ενοχοποιούνται για χρήση χημικών όπλων. Οι αποφάσεις 2235, 2314 αποτελούν καινοτόμο βήμα στη νομική αντιμετώπιση απέναντι στη συριακή κρίση, καθώς με τη δημιουργία του JIM (Joint Investigative Mechanism), επιδιώκεται η απόδοση ευθυνών σε όσους, όποιοι και να είναι αυτοί, χρησιμοποιούν χημικά όπλα. Με την απόφαση 2319 γίνεται αναφορά εμπλοκής και των περιφερειακών δρώντων στα καθήκοντα του JIM, εξέλιξη πολύ σημαντική για την υλοποίηση των αποφάσεων αυτών. Η δέσμευση και των γειτονικών με τη Συρία υποσυστημάτων είναι καθοριστική καθώς υποχρεούνται και αυτά, στο έδαφος των οποίων δρουν τρομοκράτες της AQ και της DAESH να παράσχουν στον JIM κάθε στοιχείο σχετικό με άτομα ή οντότητες που χρησιμοποιούν χημικά

«Invites the Joint Investigative Mechanism to engage relevant regional States in pursuit of its mandate, including in order to identify to the greatest extent feasible any individuals, entities or groups associated with ISIL (Da'esh) or ANF who were perpetrators, organizers, sponsors or otherwise involved in the use of chemicals as weapons in the Syrian Arab Republic where the OPCW FFM determines or has determined that a specific incident in the Syrian Arab Republic involved or likely involved the use of chemicals as weapons, encourages relevant regional states to provide, as appropriate, to the Joint Investigative Mechanism information on non-State actors' access to chemical weapons and their components or efforts by non-State actors to develop, acquire, manufacture, possess, transport, transfer or use chemical weapons and their means of delivery that occur under their jurisdiction, including relevant information from national investigations, and underscores the importance of States Parties' obligations under Article VII of the Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on Their Destruction (CWC), and the full implementation of paragraph 8 of resolution 2235, including with respect to information pertaining to non-State actors»

Επιχειρώντας επομένως να καταδείξουμε σε ποιο βαθμό υπερσχύουν οι παραπάνω αποφάσεις – όπως απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα – στα υπό μελέτη υποσυστήματα διαθέτουμε τρία σημαντικά εργαλεία : α) την αξιοποίηση του Κεφ. VII του Χάρτη β) τη συναίνεση για την επιβολή δεσμευτικών μέτρων όλων των μελών του Σ.Α. ακόμη και της Ρωσίας, Κίνας, υποστηρικτών του συριακού καθεστώτος και γ) την εμπλοκή των περιφερειακών δρώντων στην απόδοση ευθυνών για τη χρήση χημικών όπλων.

Αναφορικά με το θέμα της παύσης εχθροπραξιών και έναρξη πολιτικών συνομιλιών²⁰¹, η επιρροή βαρύνει το υποσύστημα της Συρίας, το οποίο καλείται να διαδραματίσει το βασικό ρόλο στις επιταγές των αποφάσεων αυτών. Βαρύνουσας σημασίας είναι η απόφαση 2336 καθώς είναι το αποτέλεσμα προηγούμενων διεργασιών υποσυστημικών (Ιράν, Τουρκία) και υπερσυστημικών δρώντων (Ρωσία) στο συγκεκριμένο σύμπλοκο.

Στην μέχρι τώρα ανάλυση για τη δημιουργία του γεωπολιτικού υποδείγματος διαπιστώνεται ότι τη μεγαλύτερη επιρροή δέχεται το υποσύστημα της Συρίας με τις αποφάσεις που σχετίζονται με την παύση χρήσης χημικών όπλων, για τα οποία το μεγαλύτερο βάρος της ευθύνης αναλογεί στο συριακό καθεστώς. Ωστόσο θα πρέπει να εξεταστούν και οι αποφάσεις²⁰² που σχετίζονται επιβολή κυρώσεων, εναντίον των ατόμων που σχετίζονται με την τρομοκρατία και είναι καταχωρημένα στις λίστες των ΗΕ. Οι αποφάσεις αυτές ισχυροποιούνται νομικά μέσω του Κεφ. VII του καταστατικού Χάρτη και ως εκ τούτου ασκούν τη μέγιστη επιρροή στο συριακό υποσύστημα καταρχήν, ενώ λόγω της δράσης των τρομοκρατικών οργανώσεων DAESH και JAN, οι οποίες έχουν παρακλάδια τους και τα υπόλοιπα εξεταζόμενα υποσυστήματα επηρεάζονται σε σημαντικό βαθμό. Η ιδιαίτερη ισχύς δε, των αποφάσεων έγκειται στο γεγονός ότι το θέμα της τιμωρίας των παραπάνω τζιχαντιστικών οργανώσεων που έχουν τη βάση τους στο συριακό υποσύστημα όπου ασκούν και οργανώνουν τη δράση τους, έχει λάβει παγκόσμια διάσταση, δεσμεύοντας όλα τα κράτη μέλη του Σ.Α. να λάβουν αυστηρά μέτρα εναντίον των τζιχαντιστών τρομοκρατών.

Από τις παραπάνω αποφάσεις διαφαίνεται η επιρροή που ασκείται στο συριακό υποσύστημα στο μέγιστο βαθμό, ενώ παρατηρείται ότι αντίστοιχα επηρεάζονται σημαντικά όλα τα υποσυστήματα του γεωπολιτικού συμπλόκου της ευρύτερης Μέσης

²⁰¹ Αποφάσεις S/RES/2254 (2015), S/RES/2268, 2016, S/RES/2336 (2016) και S/RES/2401 (2018)

²⁰² S/RES/1989 (2011), 17-Ιουνίου-2011, S/RES/2083 (2012) 17 Δεκεμβρίου 2012, S/RES/2161 (2014), 17 Ιουνίου 2014, S/RES/2170 (2014), 15 Αυγούστου 2014, S/RES/2199 (2015) στις 12-2-2015, S/RES/2253 (2015), 17 Δεκεμβρίου 2015, S/RES/2331 (2016), 20 Δεκεμβρίου 2016, S/RES/2347 (2017), 24 Μαρτίου 2017, S/RES/2368 (2017), 20 Ιουλίου 2017.

Ανατολής. Επιπλέον οι αποφάσεις αυτές καταδεικνύουν ότι ένας μεγάλος αριθμός κρατών συνεργάζεται με τις προαναφερόμενες τρομοκρατικές οργανώσεις, ενώ ιδιαίτερης σημασίας είναι η αναφορά σε αυτήν ότι κάποιες τρομοκρατικές πράξεις συνιστούν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, ή εγκλήματα πολέμου ή γενοκτονίας και θα πρέπει να αποδοθεί η ευθύνη στους δράστες²⁰³. Επιπλέον το Σ.Α. χρησιμοποιώντας τη διεθνή νομοθεσία, θέτει τους εμπλεκόμενους δρώντες στο φαινόμενο της τρομοκρατίας προ των ευθυνών τους και ενισχύεται νομικά με το Κεφ. VII του καταστατικού.

Στην ομάδα αυτή των αποφάσεων η απόφαση 2170, συγκεκριμένα καταδικάζει την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τη DAESH και τη JAN και αποτελεί την πρώτη απόφαση που το Σ.Α. ψηφίζει εναντίον μη κρατικών δρώντων στο πλαίσιο της συριακής κρίσης και υπό τη νομική κατοχύρωση του Κεφ. VII²⁰⁴. Η παρότρυνση προς τα κ-μ να λάβουν εθνικά μέτρα για την αντιμετώπιση της ένταξης μαχητών στους κόλπους των παραπάνω οργανώσεων, η συμπερίληψη στη λίστα των διευκολυντών των μαχητών στα ταξίδια τους, ενώ η πρόθεση του Σ.Α. να οδηγηθούν οι δράστες των τρομοκρατικών ενεργειών στη δικαιοσύνη, καθώς οι πράξεις τους συνιστούν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας δημιουργούν τη βάση ώστε οι αποφάσεις που ορίζονται από το γεωπολιτικό δείκτη 1.5 να αποτελέσουν τη συνισταμένη ισχύος του γεωπολιτικού παράγοντα στο γεωπολιτικό σύμπλοκο της ευρύτερης Μέσης Ανατολής. Επιπλέον με τα νομικά εργαλεία που διαθέτουν και τους σκοπούς που θέτουν, δύνανται να λειτουργήσουν ως εργαλείο πολιτικής νομιμοποίησης της εξέλιξης του διεθνούς δικαίου, δρώντας σε όλα τα υποσυστήματα, ωστόσο η μεγαλύτερη δέσμευση αφορά αυτό της Συρίας. Επομένως η συνισταμένη τάσης ισχύος δύναται να επηρεάσει το σύνολο του γεωπολιτικού συμπλόκου στην Ευρύτερη Μέση Ανατολή, καθώς το Κεφ. VII δεσμεύει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη στα οποία περιλαμβάνονται τα εξεταζόμενα υποσυστήματα.

²⁰³ “International Civil Individual Responsibility and the Security Council: Building the Foundations of a General Regime” Michigan Journal of International Law, Volume 40| Issue 22019 <https://repository.law.umich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1944&context=mjil> Απόληψη 30-5-2019

²⁰⁴ P. Borea, “Violations of Human Rights, Use of Chemical Weapons and the Phenomenon of “non-state actors”: a Reflection about the U.N. Security Council Resolutions related to Syria, Ιούνιος 2016, Ημ. Απολήψεως 2-9-2018, <https://www.revistamisionjuridica.com/wp-content/uploads/2017/03/VIOLATIONS-OF-HUMAN-RIGHTS-USE-OF-CHEMICAL-WEAPONS-AND-THE-PHENOMENON-OF-%E2%80%9CNON-STATE-ACTORS%E2%80%9D-A-REFLECTION-ABOUT-THE-U.N.-SECURITY-COUNCIL-RESOLUTIONS-RELATED-TO-SYRIA.pdf> Απόληψη 30-5-2019

Όπως προαναφέρθηκε, στη γεωπολιτική ανάλυση με τις αποφάσεις αυτές και την εστίαση πλέον του ΣΑ στα άτομα ως υποκείμενα του ΔΔ και όχι στα κράτη, αξιοποιείται στο έπακρο η νομική εργαλειοθήκη του εν λόγω οργανου καθώς τα άτομα αυτά συνιστούν εκτός από απλά στελέχη και αρχηγούς των τρομοκρατικών οργανώσεων και επομένως το νομικό όπλο για την αντιμετώπιση της δράσης τους αποδεικνύεται αρκετά ισχυρό.

Ήταν μία σημαντική και καθοριστική πρωτοβουλία προκειμένου να αντιμετωπίσει την τρομοκρατική δράση και απειλή, καθώς δεν είχε τη δυνατότητα να επιβάλλει δεσμεύσεις με τις αποφάσεις του σε μη κρατικούς δρώντες όπως η AQ και η DAESH. Η ομάδα αυτή των αποφάσεων απέδειξε ότι το ΣΑ αξιοποίησε τα νομικά εργαλεία του προκειμένου να επιβάλλει κυρώσεις στα μέλη και τους υποστηρικτές των παραπάνω οργανώσεων. Η εξουσία του ΣΑ στις τρομοκρατικές οργανώσεις είναι αδύναμη καθώς αυτές συνιστούν μη-κρατικούς δρώντες και επομένως δεν είναι δυνατή η δέσμευσή τους σε αποφάσεις οργάνου που δεν τις αναγνωρίζει ως υποκείμενα του ΔΔ.

5. Συμπεράσματα

Από την έναρξή της η συριακή κρίση προσέλκυσε υπερσυστημικούς δρώντες, οι οποίοι -αποτελούν και τα πέντε μόνιμα μέλη του Σ.Α. Η επιρροή των εξωτερικών δρώντων πηγάζει από την εκδήλωση πολιτικών, οικονομικών και στρατιωτικών συμφερόντων, τα οποία ανέπτυξε και ενίσχυσε η συριακή κρίση, καθώς η χώρα θεωρήθηκε στρατηγικό σημείο για την άσκηση επιρροής στο σύστημα της ευρύτερης Μέσης Ανατολής. Ως εκ τούτου, ο συριακός εμφύλιος πόλεμος έχει λάβει διαστάσεις που υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα, και εκλαμβάνεται ως παγκόσμια σύρραξη και κατά συνέπεια συνιστά σοβαρή απειλή για την παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια.

Στο χρονικό πλαίσιο των οκτώμισι ετών που διεξάγεται η συριακή κρίση έχουν γίνει πολλές προσπάθειες από τη διεθνή σκηνή, για μία ουσιαστική επίλυσή της. Όπως διαφάνηκε, δεν προέκυψε μέχρι τώρα κανένα θετικό αποτέλεσμα και παραμένει άγνωστο πότε θα τερματίσει αυτή η κρίση, αν η Συρία θα καταφέρει να διατηρήσει την εδαφική της ακεραιότητα και αν θα διαδεχθεί τον Assad κάποιος άλλος ηγέτης στην εξουσία.

Σήμερα αντιμετωπίζοντας την διαρκή ανθρωπιστική κρίση στη Συρία, η διεθνής κοινότητα δυσκολεύεται να αντιδράσει αποτελεσματικά, παρά το γεγονός ότι αξιόπιστες αναφορές διεθνών οργάνων και μη Κυβερνητικών Οργανισμών (ΜΚΟ) διαθέτουν σημαντικό υλικό με ατράνταχτα στοιχεία, αποδείξεις και μαρτυρίες για τη διενέργεια βίας από όλα τα εμπόλεμα μέρη. Αμφότερες οι πλευρές έχουν προβεί σε κατάφωρες παραβιάσεις του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου (ΔΑΔ) και του κοινού Άρθρου 3²⁰⁵ της Συνθήκης της Γενεύης (1949) χωρίς να αρκούνται στην επίτευξη επιχειρησιακού χαρακτήρα επιτυχίας, αλλά αντίθετα προβαίνοντας σε μαζικά αντίποινα και άσκηση ανεξέλεγκτης και αδιάκριτης βίας εναντίον των αντιπάλων τους.

Η δραστηριότητα στο συριακό έδαφος των ισχυρότερων και πιο επικίνδυνων ισλαμιστικών, τζιχαντιστικών δικτύων DAESH, AL QAEDA, και η σταθερή επίδιωξή τους να επιβάλουν τον ισλαμικό νόμο της sharia και να κυριαρχήσουν στα υποσυστήματα Συρία-Ιράκ επισείουν το φόβο για κατακερματισμό του συριακού εδάφους, αποτέλεσμα του οποίου θα είναι ο κλονισμός του ευρύτερου συστήματος της Μ.Ανατολής.

²⁰⁵ Πρόσθετο Πρωτόκολλο II στις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 για την προστασία των θυμάτων μη διεθνών ενόπλων συρράξεων.

<https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opensslpdf.pdf?reldoc=y&docid=4bd688c72>

Απόληψη 2-5-2019

“Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα PAOLO MENGOZZI της 18ης Ιουλίου 2013 <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62012CC0285:EL:HTML> , Απόληψη 3-6-2019

Στο πλαίσιο αυτό αιτιολογείται απόλυτα γιατί το σύνολο της ομάδας των αποφάσεων αυτών που ορίζουν το Γ.Δ.1.5, και επιβάλλουν κυρώσεις και απαγορεύσεις στη δραστηριότητα των τζιχαντιστών και των υποστηρικτών ή χρηματοδοτών συνιστούν τη συνισταμένη ισχύς του γεωπολιτικού παράγοντα στο γεωπολιτικό σύμπλοκο της ευρύτερης Μέσης Ανατολής. Πιο συγκεκριμένα η νομική φαρέτρα του ΟΗΕ που εν προκειμένω εστιάζεται στην ατομική διάσταση επιτυγχάνει τα εξής :

- Στο πλαίσιο της τρομοκρατικής δράσης και απειλής εμπλέκονται στο σύνολό τους τα υπό μελέτη υποσυστήματα, (Ιράκ, Σ.Αραβία, Τουρκία, Κατάρ, Λίβανο, Χώρες Κόλπου, Υεμένη), καθώς η παρουσία και δράση τόσο των τρομοκρατικών οργανώσεων όσο και των μελών ή υποστηρικτών τους καταγράφεται σε όλα. Το υποσύστημα της Συρίας είναι αυτό που δέχεται και στο οποίο διενεργούνται όλες οι δράσεις των εν λόγω ατόμων και οντοτήτων.
- Στα άτομα αυτά εκτός από απλά μέλη των τζιχαντιστικών οργανώσεων περιλαμβάνονται και υψηλόβαθμα στελέχη τους ή αρχηγοί τους. Ως εκ τούτου οι κυρώσεις όπως η παρεμπόδιση λήψης χρηματοδότησης, ή πάγωμα περιουσιακών στοιχείων, δύνανται να εμποδίσουν τη δράση τους με αποτέλεσμα να αποδυναμώνεται η ισχύς τους τόσο στο συριακό υποσύστημα, όσο και στα γειτονικά υποσυστήματα.
- Στο πλαίσιο αυτό επηρεάζονται σημαντικά και τα γειτονικά με τη Συρία υποσυστήματα (Σ.Αραβία, Κατάρ, Λίβανος, Τουρκία) που επανειλημμένως έχουν κατηγορηθεί για χρηματοδότηση και διευκόλυνση της τρομοκρατικής δράσης.
- Οι αποφάσεις για απαγόρευση των μετακινήσεων των ξένων μαχητών από τις εστίες τους –κυρίως στην Ευρώπη – οδηγεί στην αποδυνάμωση της στρατιωτικής δύναμης της DAESH και της AQ, και δίνει το προβάδισμα στους αντιπάλους τους, εν προκειμένω στο συριακό καθεστώς. Στη βάση αυτή το συριακό υποσύστημα αναδεικνύεται ο βασικότερος παίκτης στο γεωπολιτικό σύμπλοκο της Μ.Ανατολής, ενδεχομένως δε, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για συντομότερη εξεύρεση μίας πολιτικής λύσης.

Βάσει των ανωτέρω, η ανάδειξη αυτή των αποφάσεων που σχετίζονται τις κυρώσεις, απαγορεύσεις και πάγωμα κεφαλαίων ατόμων που σχετίζονται με τις τρομοκρατικές οντότητες σε συνισταμένη ισχύς δημιουργεί επίσης μία ακόμη

διάσταση αναφορικά με τη δράση και την αποτελεσματικότητα του Σ.Α. και κατά πόσο τελικά το Διεθνές Δίκαιο επηρεάζει την ανακαταμή ισχύος σε ένα γεωπολιτικό σύμπλοκο. Επίσης με την αξιοποίηση σε αυτό το βαθμό της νομικής του εργαλειοθήκης, το Σ.Α. δύναται να διαχειρισθεί την ευρεία κριτική που έχει δεχθεί για μη αποτελεσματικότητα.

Το Σ.Α.²⁰⁶, έχει προβεί σε επανειλημμένες συστάσεις προς τη συριακή κυβέρνηση, περιλαμβανομένων και των έξι σημείων του Κόφι Ανάν²⁰⁷, τόσο για τις επιθέσεις κατά αμάχων, όσο και τη χρήση χημικών όπλων.

Η Γ.Σ. αναμφίβολα, συνιστά το όργανο που εκφράζει πληρέστερα τη βούληση των κρατών μελών της διεθνούς κοινότητας, δεν είναι όμως επιφορτισμένο με τις αρμοδιότητες εκείνες που ενεργοποιούν το μηχανισμό συλλογικής ασφάλειας.

Το Σ.Α. είναι το μόνο όργανο που διαθέτει κυρωτικούς μηχανισμούς επιβολής της ειρήνης, μέσω του κεφαλαίου VII του Καταστατικού Χάρτη, δηλαδή οι αποφάσεις του είναι δεσμευτικές, εναντίον όσων απειλούν ή διαταράσσουν τη διεθνή ασφάλεια. Η εφαρμογή ωστόσο της εν λόγω διαδικασίας τελεί υπό την αίρεση της σύμφωνης γνώμης των πέντε μονίμων μελών και του προνομιακού δικαιώματος αρνησικυρίας που διαθέτουν. Μία σοβαρή παράμετρος αυτής της κατάστασης είναι η αδυναμία του Σ.Α. να παραπέμψει την κατάσταση στο ICC, παρά τις διενεργούμενες ωμότητες και τις κατάφορες παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου και ΔΑΔ.

Γίνεται αντιληπτό πως τα δύο βασικά όργανα του ΟΗΕ παρουσιάζουν κρίσιμες αποκλίσεις. Ιδιαίτερα στο ζήτημα της τέλεσης εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας και εγκλημάτων πολέμου, η Γ.Σ. επιδεικνύει έμπρακτα μία συνεχιζόμενη επιθυμία για απονομή δικαιοσύνης. Οι όποιες δυσλειτουργίες του Σ.Α. μπορούν να παρακαμφθούν όταν υπάρχει η απαραίτητη πολιτική βούληση από τα υπόλοιπα κράτη.

Η αδυναμία εξεύρεσης μίας πολιτικής λύσης που θα εγγυάται μία αποτελεσματική κυβέρνηση αποτελούν την πιο κρίσιμη διάσταση της συριακής κρίσης. Από πολιτικής άποψης είναι δύσκολο να βρεθεί μία εναλλακτική της κυβέρνησης Assad, ενώ η απειλή από τους μη κρατικούς δρώντες που σκοπεύουν να

²⁰⁶ Α. Καλλιτέρη, «Η νέα προσπάθεια της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για τη διερεύνηση πιθανών εγκλημάτων στον Συριακό εμφύλιο και η αδράνεια του Συμβουλίου Ασφαλείας», ΤΟ.ΡΕ.ΝΕ., 3-2-2017, http://ceregreece.blogspot.com/2017/02/blog-post_3.html. Απόληψη 25-3-2019

²⁰⁷ “Six-Point Proposal of the Joint Special Envoy of the United Nations and the League of Arab States”, Annex, S/RES/2042 (2012), https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/SY_120414_SixPointPlan.pdf, Απόληψη 12-12-2018

παρουσιάζονται ως κυβερνητικές οντότητες και επιδιώκουν τη διεθνή νομιμοποίηση είναι η σημαντικότερη απειλή για τη διεθνή σταθερότητα.

Επίλογος

Κατόπιν της παραπάνω ανάλυσης, κατανοούμε τα δύσκολα προβλήματα που αντιμετώπιζε και αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα, τα οποία, λόγω των εσωτερικών διαφωνιών των κ-μ και της επιλογής τούς να θέτουν το συμφέρον το δικό τους και των συμμάχων πάνω από τις προτεραιότητες που θέτουν τα ΗΕ για τη διατήρηση της ειρήνης και ασφάλειας, δεν καθίσταται δυνατόν να επιλυθούν. Σε κάθε περίπτωση, δεν θα πρέπει να αποδοθούν χαρακτηρισμοί αδιαφορίας και ανικανότητας στη διεθνή κοινότητα και κυρίως στο Σ.Α.. Άλλωστε οι 31 αποφάσεις που εξέδωσε από το 2011 που ξεκίνησε η συριακή εμφύλια σύρραξη μέχρι το 2018, η οποία δυστυχώς συνεχίζεται ακόμη, με όλη την προσπάθεια να καταστεί σαφές ότι η κατάσταση στη Συρία επέφερε τη σημαντικότερη ανθρωπιστική κρίση σε παγκόσμιο επίπεδο, δεν θα πρέπει να αγνοηθούν.

Η προσδοκία για ουσιαστικότερη δράση παραμένει, καθώς υπάρχουν οι οργανισμοί αυτοί που είναι αρμόδιοι για την βελτίωση ή επίλυση των κρίσιμων ζητημάτων ασφάλειας και ειρήνης, και έχουν πλούσιες νομικές εργαλειοθήκες που αν αξιοποιηθούν σωστά θα οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση την κρίση.

Παραρτήματα διαγραμμάτων τεκμηρίωσης (χαρτών ή και άλλων εγγράφων)

i) ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΕΣ 1-5 : ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ (Γ.Σ) ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ Γ.Δ. 1.6-1.9

Αποφάσεις που σχετίζονται με δημιουργία μηχανισμού ΗΙΜ	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5)										
A/RES/71/248/21-12-2016	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Αποφάσεις που σχετίζονται με την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5)										
A/RES/71/203/19-12-2016	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Αποφάσεις που σχετίζονται με την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5)										
A/RES/71/203/19-12-2016	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Αποφάσεις που καταδικάζει τη χρήση χημικών όπλων στη Συρία	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5)										
A/RES/72/191/19-12-2017	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

**ΠΙΝΑΚΑΣ 6 :ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ HUMAN RIGHTS COUNCIL (HRC), ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟ
ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΟ ΔΕΙΚΤΗ (ΓΔ) 1.10.**

Αποφάσεις που σχετίζονται με την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5)	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
A/HRC/RES/38/16 A/HRC/RES/36/20 A/HRC/RES/30/10 A/HRC/RES/29/16 A/HRC/RES/28/20 A/HRC/RES/27/16 A/HRC/RES/26/23 A/HRC/RES/25/23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ΠΙΝΑΚΕΣ 7-12 : ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (Σ.Α.) Γ.Δ. 1.1.-1.5

Αποφάσεις που σχετίζονται με την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5) Γ.Δ. 1.1.	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
S/RES/2139 S/RES/2165 S/RES/2191 S/RES/2258 S/RES/2328 S/RES/2332 S/RES/2393	4	2	2	2	2	2	3	2	2	2

Αποφάσεις που σχετίζονται με την τοποθέτηση παρατηρητών/ διαπραγματευτών Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5) Γ.Δ. 1.2	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
S/RES/2242 S/RES/2043 S/RES/2059	4	2	2	2	1	2	2	2	2	2

Αποφάσεις που σχετίζονται με την απαγόρευση χρήσης χημικών όπλων Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5) Γ.Δ. 1.3	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
S/RES/2118 S/RES/2209 S/RES/2235 S/RES/2314 S/RES/2319	5	3	3	3	2	3	3	3	3	3

Αποφάσεις που σχετίζονται με την παύση των εχθροπραξιών και την έναρξη πολιτικών συνομιλιών Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5) Γ.Δ. 1.4.	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
S/RES/2254 S/RES/2268 S/RES/2336 S/RES/2401	4	3	2	2	2	2	2	2	3	2

Αποφάσεις που σχετίζονται με την τρομοκρατία Βαθμός επιρροής στο υποσύστημα (0-5) Γ.Δ. 1.5.	ΣΥΡΙΑΣ	ΙΡΑΝ	ΛΙΒΑΝΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ	ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Σ.ΑΡΑΒΙΑΣ	ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	ΧΩΡΩΝ ΣΥΜΒ ΚΟΛΠΟΥ	ΤΟΥΡΚΙΑΣ	ΚΑΤΑΡ
S/RES/1989 S/RES/2083 S/RES/2161 S/RES/2170 S/RES/2178 S/RES/2199 S/RES/2253	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

ii) ΧΑΡΤΕΣ

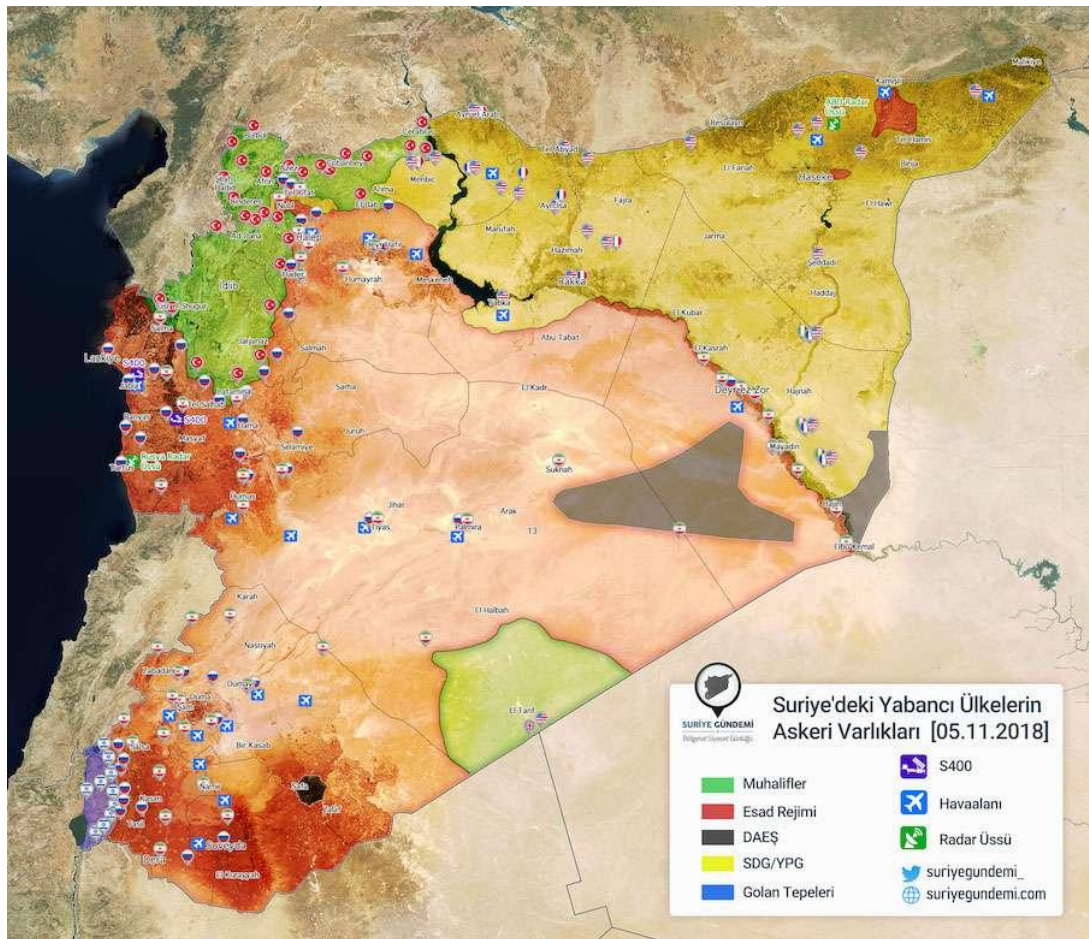
Χάρτης 1. Χάρτης της Μέσης Ανατολής και της Ασίας - ιδιαίτερα λεπτομερής διανυσματική απεικόνιση.

<https://gr.dreamstime.com/%CE%B1%CF%80%CE%B5%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%B7-%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%B8%CE%B5%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%BC%CE%AD%CF%83%CE%B7-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%84%CE%BF-%CE%AE-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1-%CF%87%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CF%80%CE%B5%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%B7-image63508931>

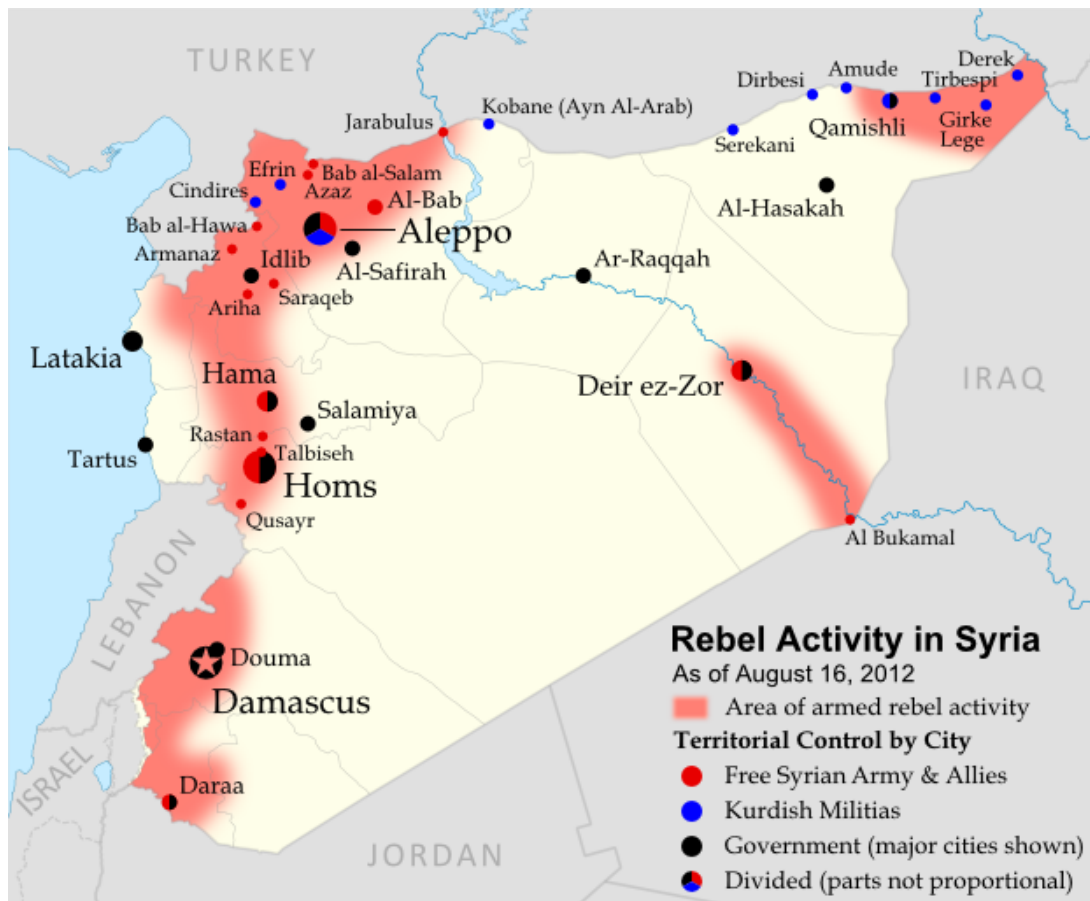
Χάρτης 2. Πολιτικός Χάρτης της Μέσης Ανατολής

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%AD%CF%83%CE%B7_%CE%91%CE%BD%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%AE

Χάρτης . Αντιμαχόμενες παρατάξεις στη Συρία

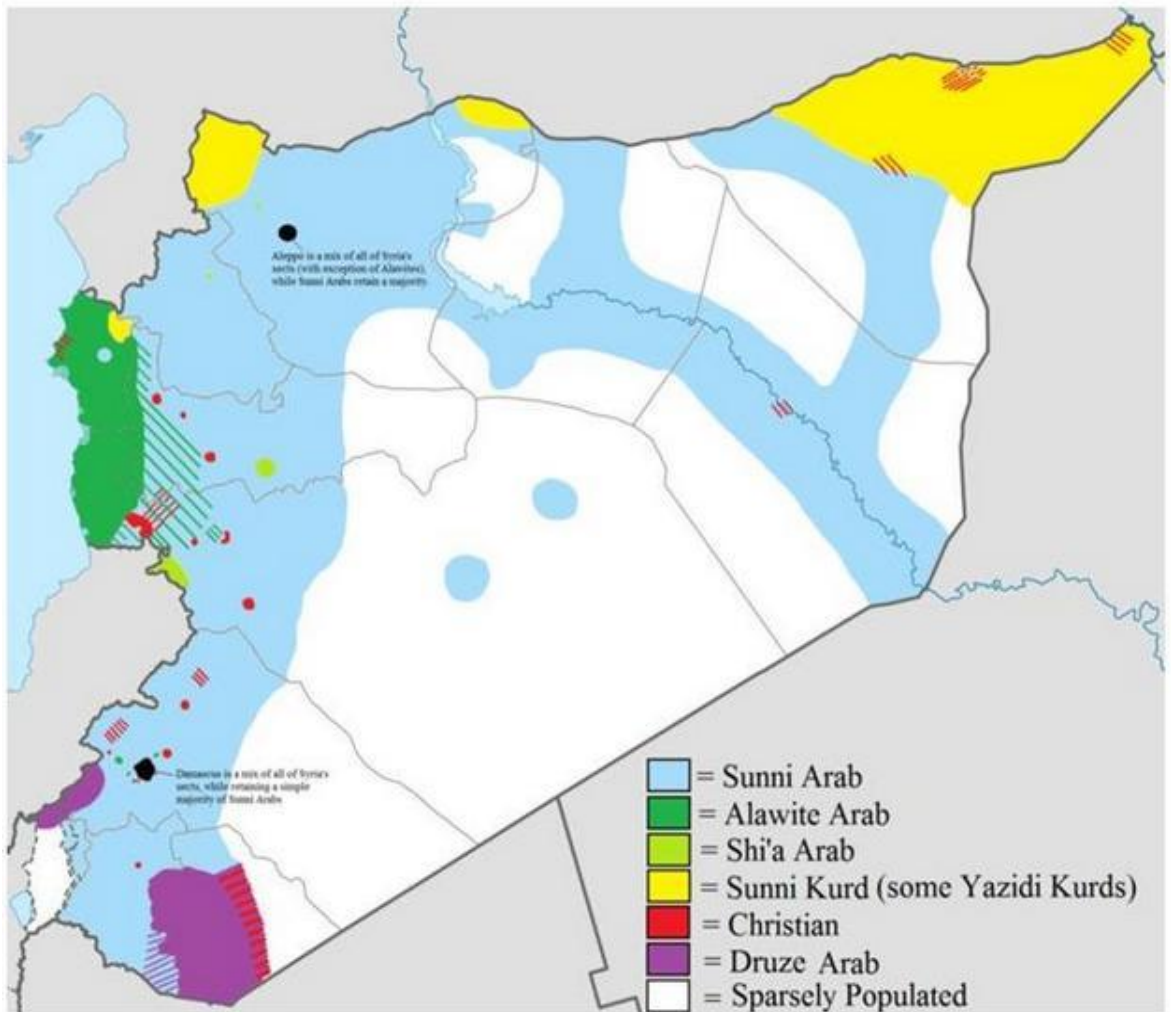
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%AD%CF%83%CE%B7_%CE%91%CE%BD%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%AE

Χάρτης 4. Δραστηριότητα αντικαθεστωτικών στη Συρία – Αύγουστος 2012

<https://www.polgeonow.com/2012/08/syrian-uprising-map-august-2012-rebels.html>

Χάρτης 1: Εθνοθρησκευτικός χάρτης της Συρίας

Πηγή: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Syria_Ethnoreligious_Map.png

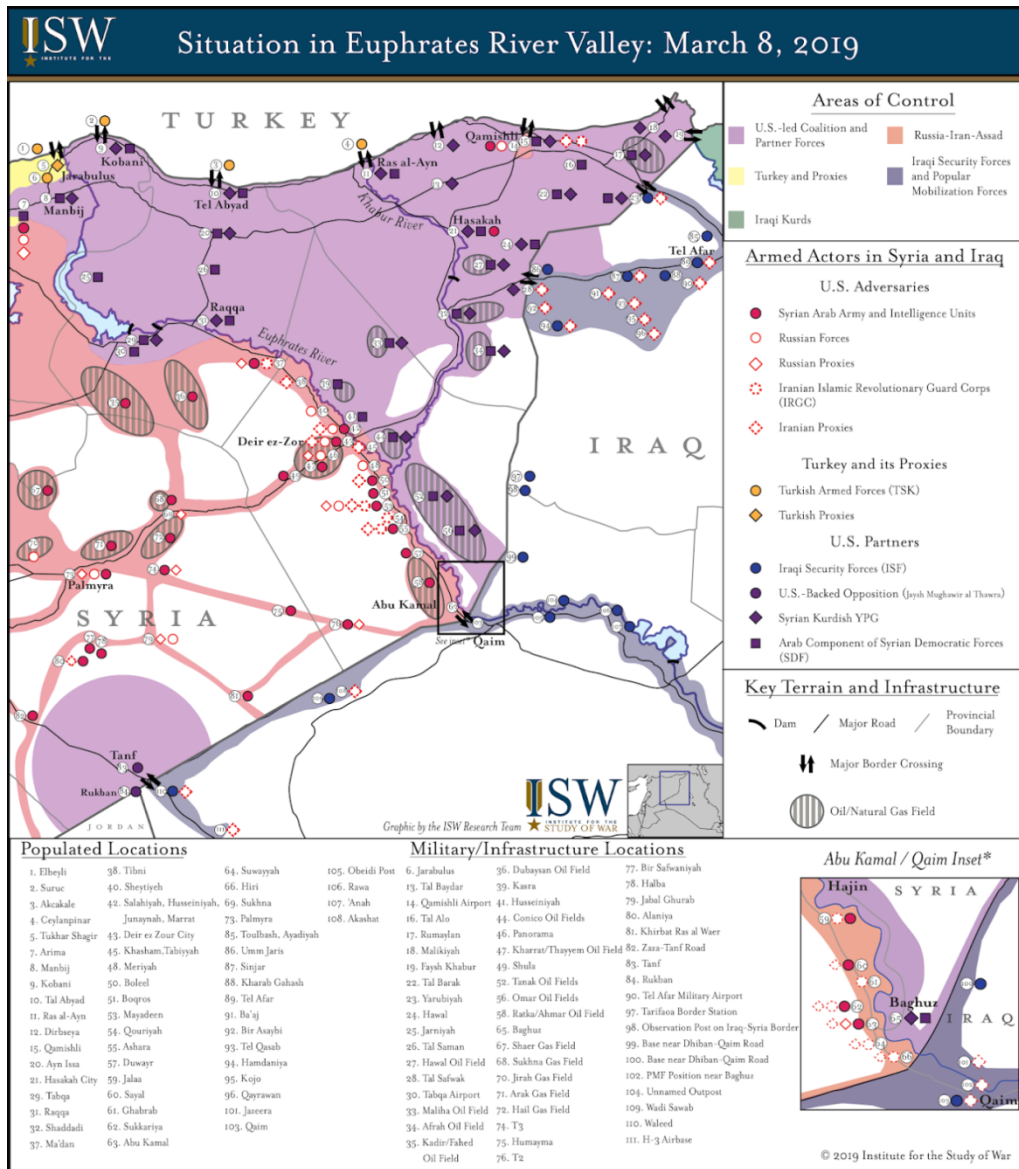
Χάρτης 5. Map showing the ethnic and religious distribution of Syria's sects. Very useful map that helps clarify Syria's composition-10 Αυγούστου 2012

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Maps_of_Syria#/media/File:Syria_Ethnoreligious_Map.png

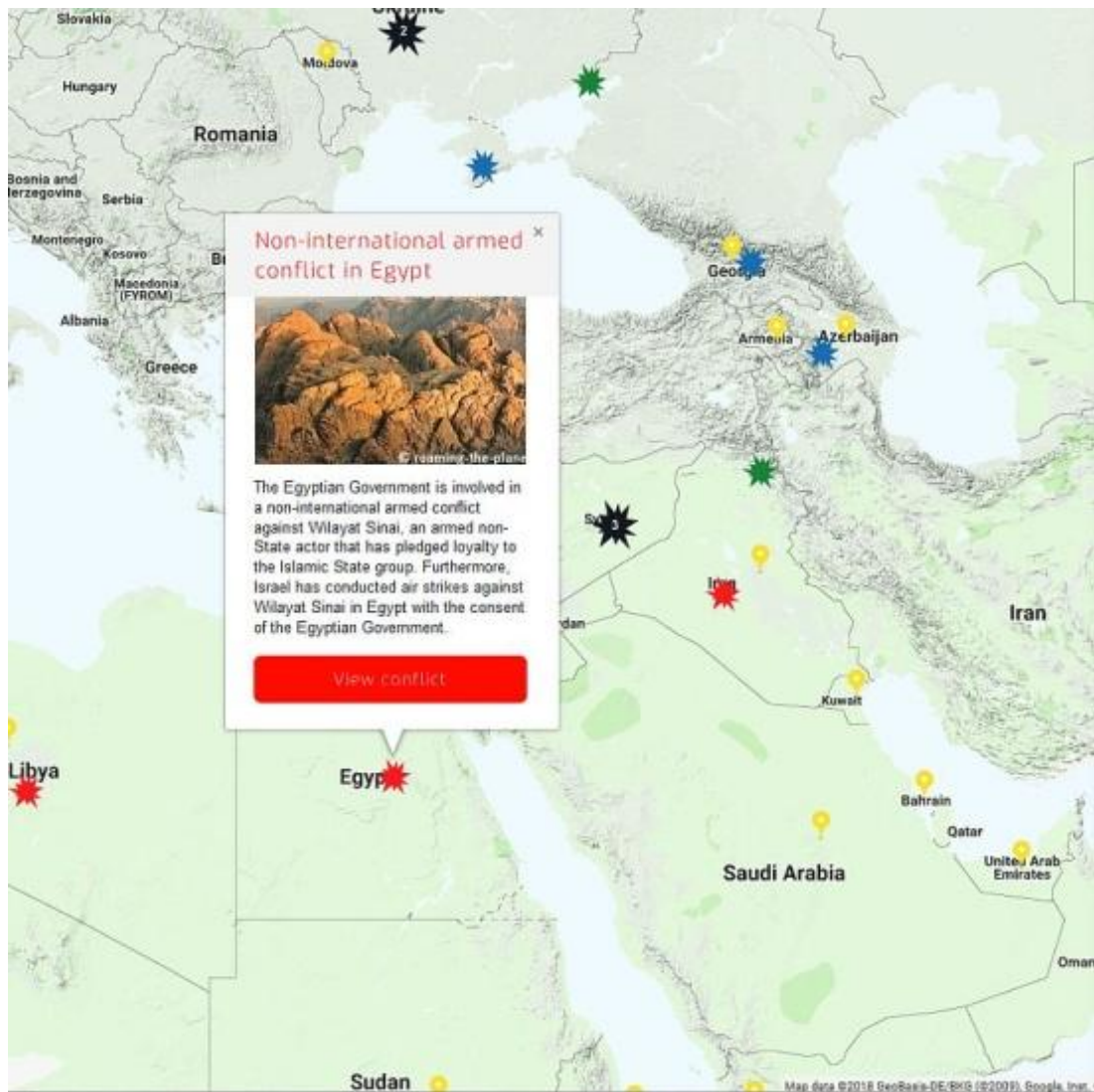
Χάρτης 6. *Alia Chughtai* Syria's war: Who controls what, 13-3-2019. A map of the Syrian war showing who controls what after seven years of fighting.

<https://www.aljazeera.com/indepth/interactive/2015/05/syria-country-divided-150529144229467.html>

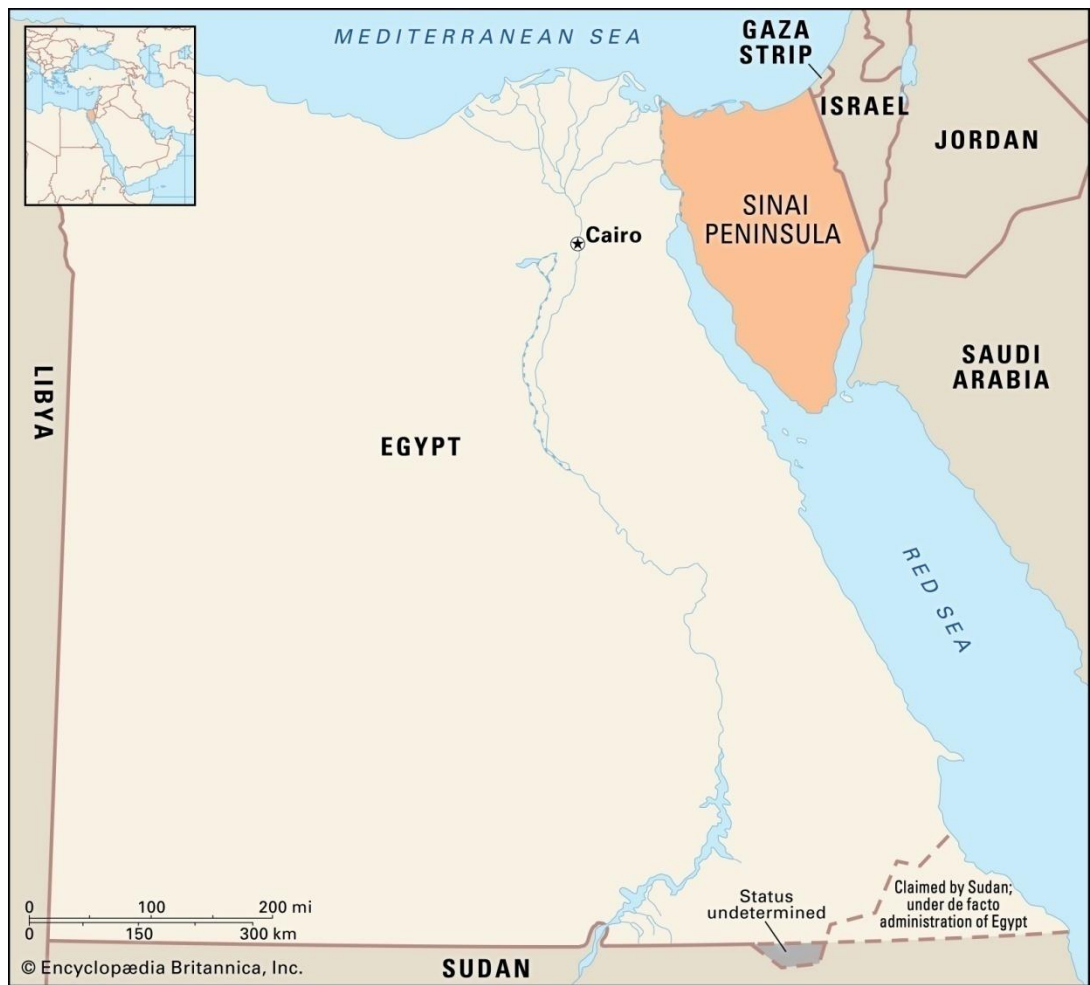
Χάρτης 7. Disposition of Adversary and Friendly Forces in Eastern Syria, 8-3-2019

<https://3.bp.blogspot.com/-lkMwxmnNVKU/XILq1SYImII/AAAAAAAAAKN0/OomkbZ-KktosiRkxz6FO5JekAOGVRw43gCLcBGAs/s1600/Syria%2Band%2BWestern%2BIraq%2BMap%2B-%2B25%2BFEB%2B2019-01.png>

Χάρτης 8. Non international armed conflict in Egypt, 11-10-2018

<http://www.rulac.org/news/egypt-a-non-international-armed-conflict-in-the-sinai-peninsula-with-wilaya>

[Χάρτης 9. Sinai Peninsula Map of the Sinai Peninsula. Encyclopædia Britannica, Inc./Kenny Chmielewski](https://www.britannica.com/place/Sinai-Peninsula/media/1/545586/238603) , 5-7-2019 <https://www.britannica.com/place/Sinai-Peninsula/media/1/545586/238603>

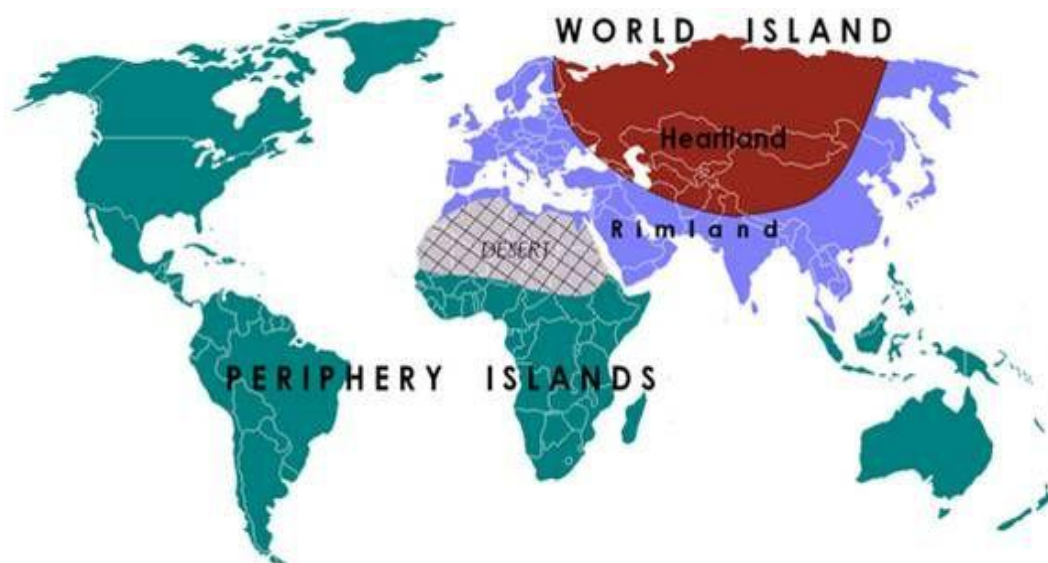
Χάρτης 10. Οι ΗΠΑ με την Ιορδανία σχεδιάζουν (;) στρατιωτικό χτύπημα κατά της Συρίας, 28/03/2018 <http://bankingnews.gr/index.php?id=358400>

Sir Halford Mackinder's Heartland Theory

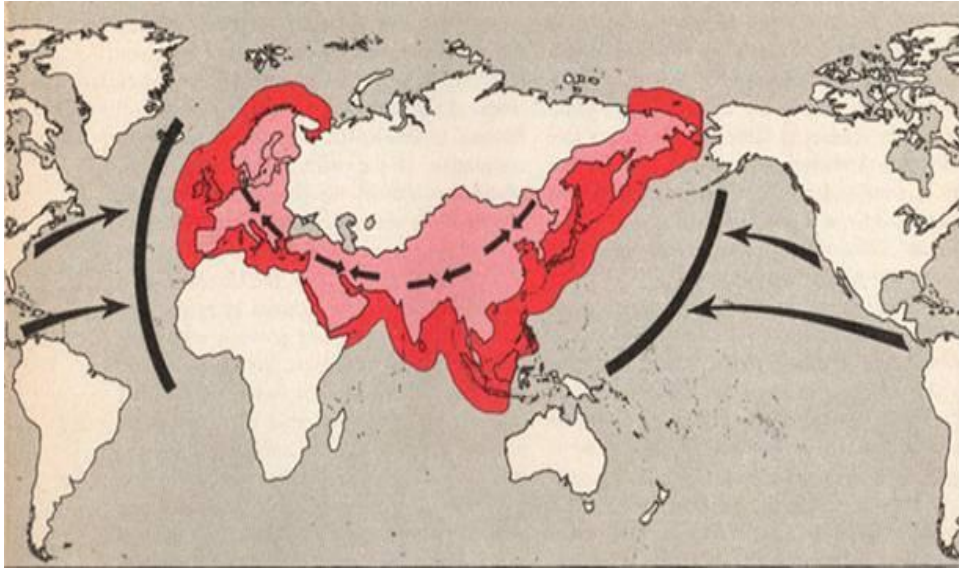
Χάρτης 11. Geopolitics, Globalization, And World Order, 24-12-2016

<http://www.thefringenews.com/geopolitics-globalization-and-world-order-part-1/>

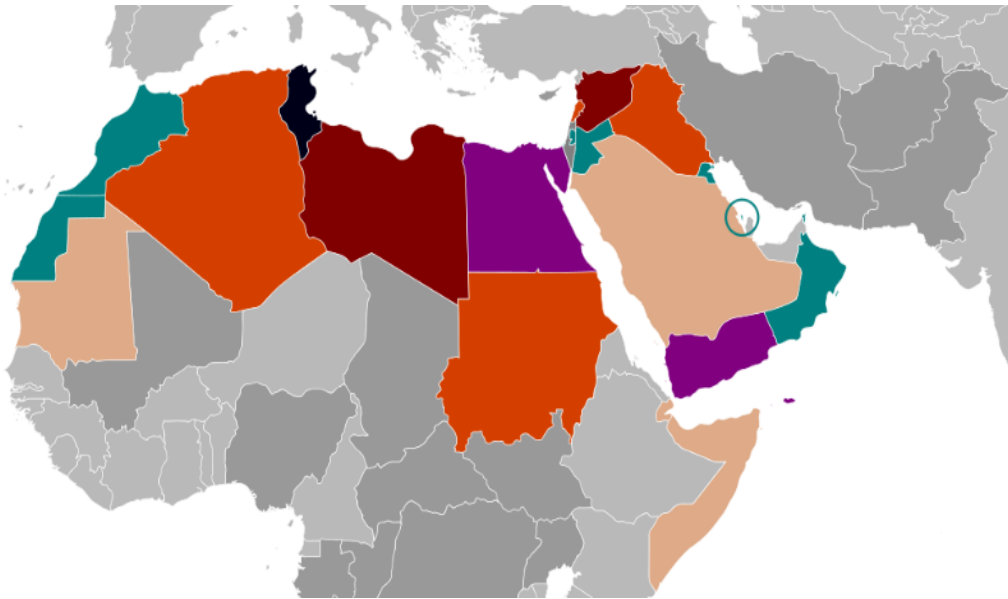
Χάρτης 12. Geopolitics, Globalization, And World Order, 24-12-2016

<http://www.thefringenews.com/geopolitics-globalization-and-world-order-part-1/>

Χάρτης 13. Geopolitics, Globalization, And World Order, 24-12-2016

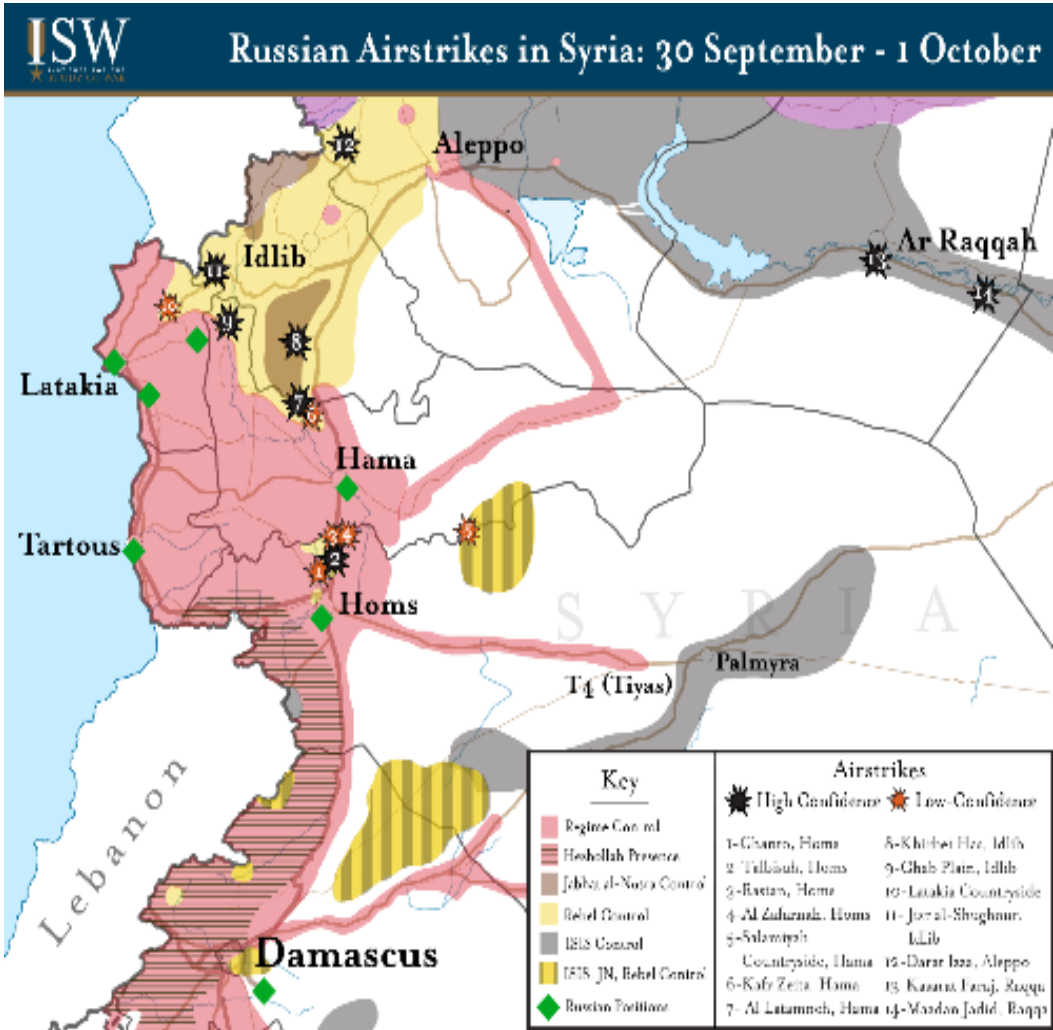
<http://www.thefringenews.com/geopolitics-globalization-and-world-order-part-1/>

Χάρτης 14. A map detailing the various levels of conflict in the West Asian and North African regions, 24-7-2014. ■ Government overthrown multiple times ■ Government overthrown ■ Civil war ■ Protests and governmental changes ■ Major protests ■ Minor protests ■ Other protests and militant action outside the Arab world

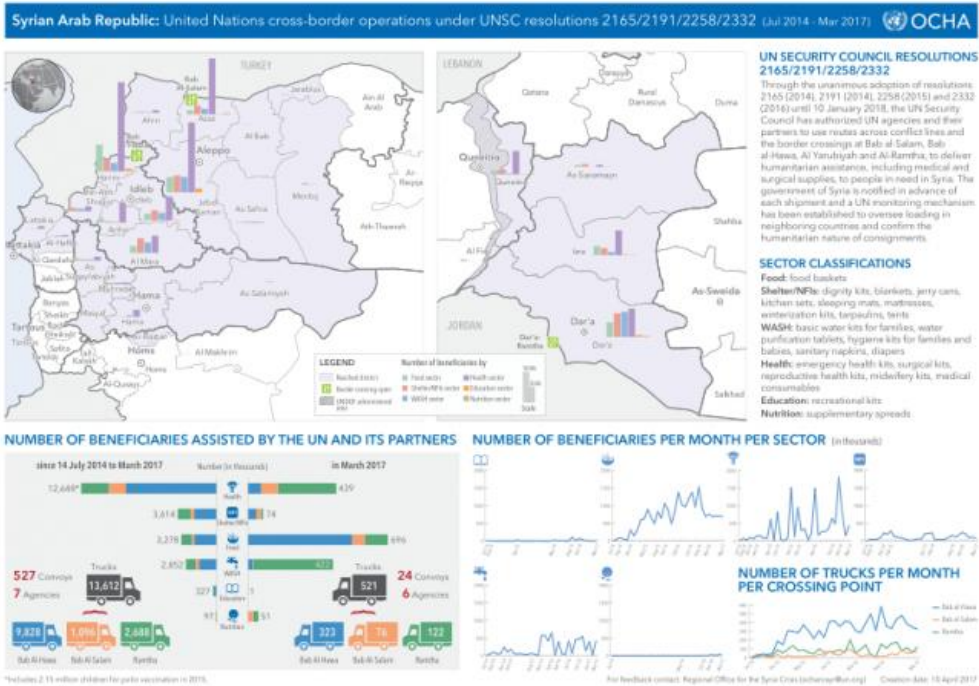
Ian Remsen - This file was derived from: [Blank Map-Middle East.svg](#)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Arab_Spring_and_Regional_Conflict_Map.svg

Χάρτης 15. How would you explain Syrian crisis to a layman? 2-4-2018

<https://www.quora.com/How-would-you-explain-Syrian-crisis-to-a-layman>

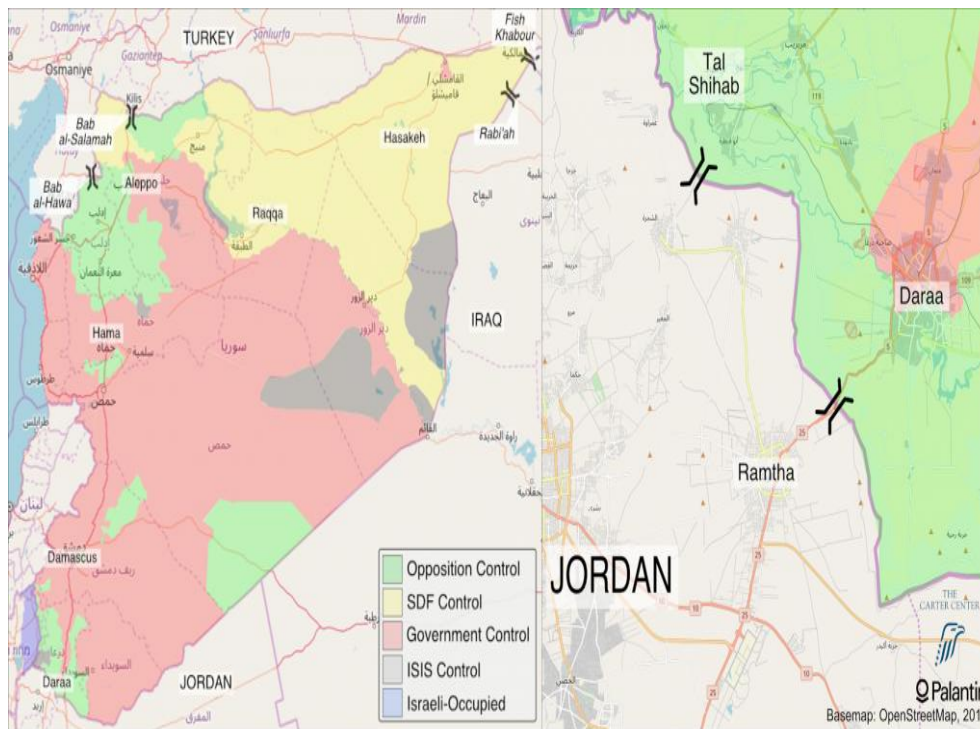

Χάρτης 16. Syrian Arab Republic: United Nations cross-border operations under UNSC resolutions 2165/2191/2258/2332(Jul 2014 - Mar 2017) OCHA

UN SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 2165/2191/2258/2332

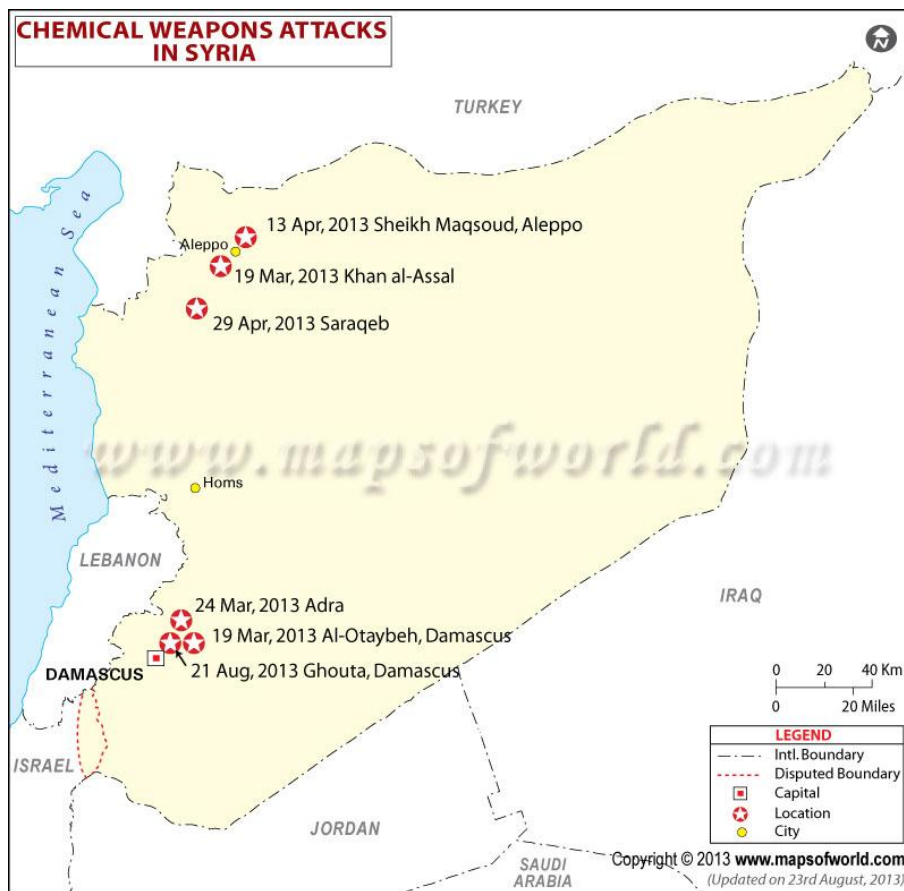
Through the unanimous adoption of resolutions 2165 (2014), 2191 (2014), 2258 (2015) and 2332 (2016) until 10 January 2018, the UN Security Council has authorized UN agencies and their partners to use routes across conflict lines and the border crossings at Bab al-Salam, Bab al-Hawa, Al Yarubiyah and Al-Ramtha, to deliver humanitarian assistance, including medical and surgical supplies, to people in need in Syria.

<https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/syrian-arab-republic-united-nations-cross-border-operations-under-uns-6>

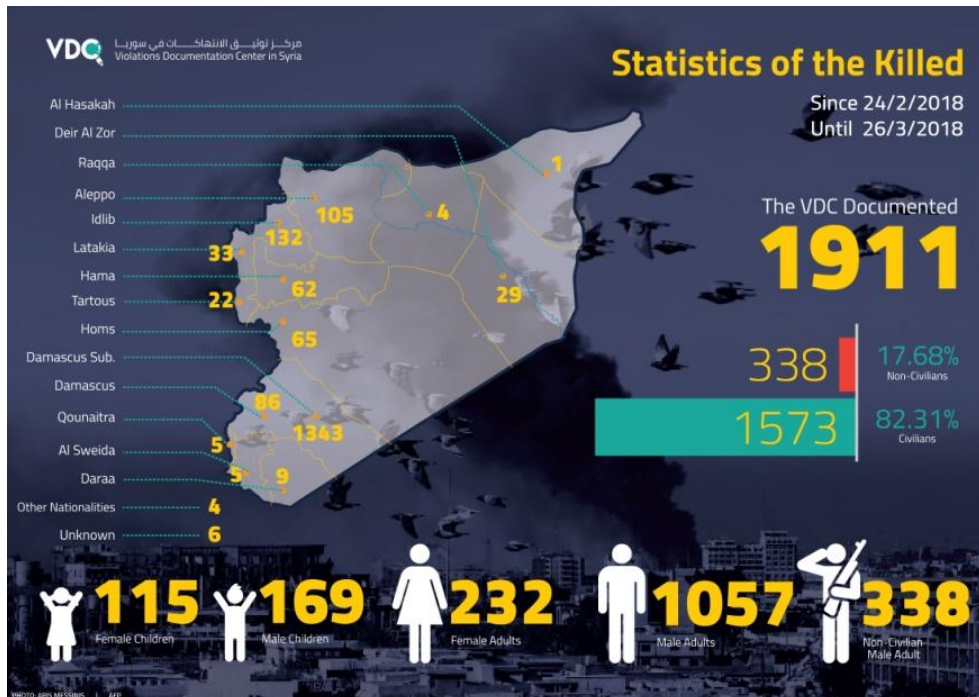
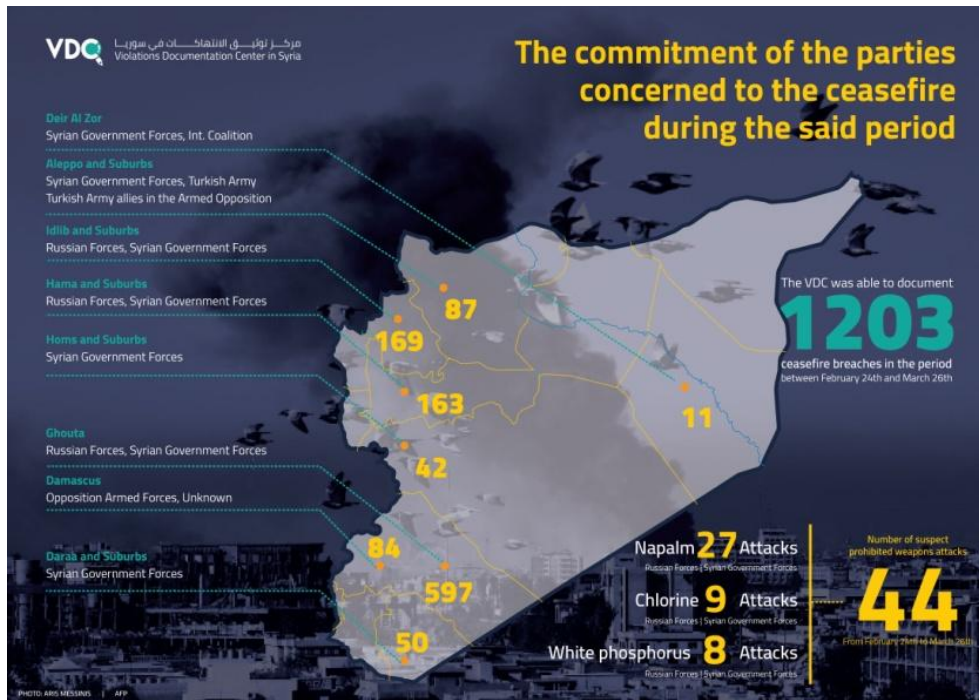
Χάρτης 17. MAP SHOWING AREAS OF CONTROL NATIONWIDE AND KEY BORDER CROSSINGS 14-12-2017. SOURCE: THE CARTER CENTER.

<https://tcf.org/content/report/syrian-humanitarian-lifeline-goes-vote/>

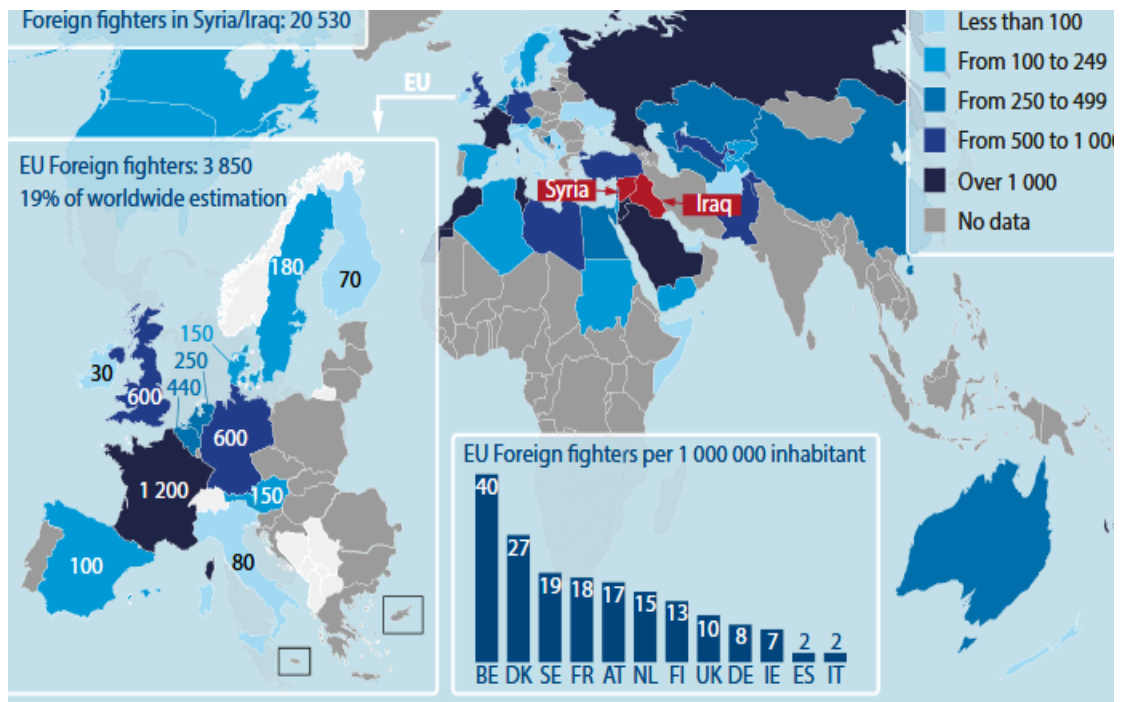
Χάρτες 18, 19. Khan al-Assal, a strategically important town near the city of Aleppo, was at the centre of allegations in March that chemical weapons were being used, with both sides blaming the other for an attack that left 30 dead. 29-7-2013

<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-23488853>

Χάρτες 20, 21 . Resolution 2401 Ceasefire: 30 Days of Bloodshed in Syria, Violations Documentation Center in Syria. 24-2-2018 until 26-3-2018

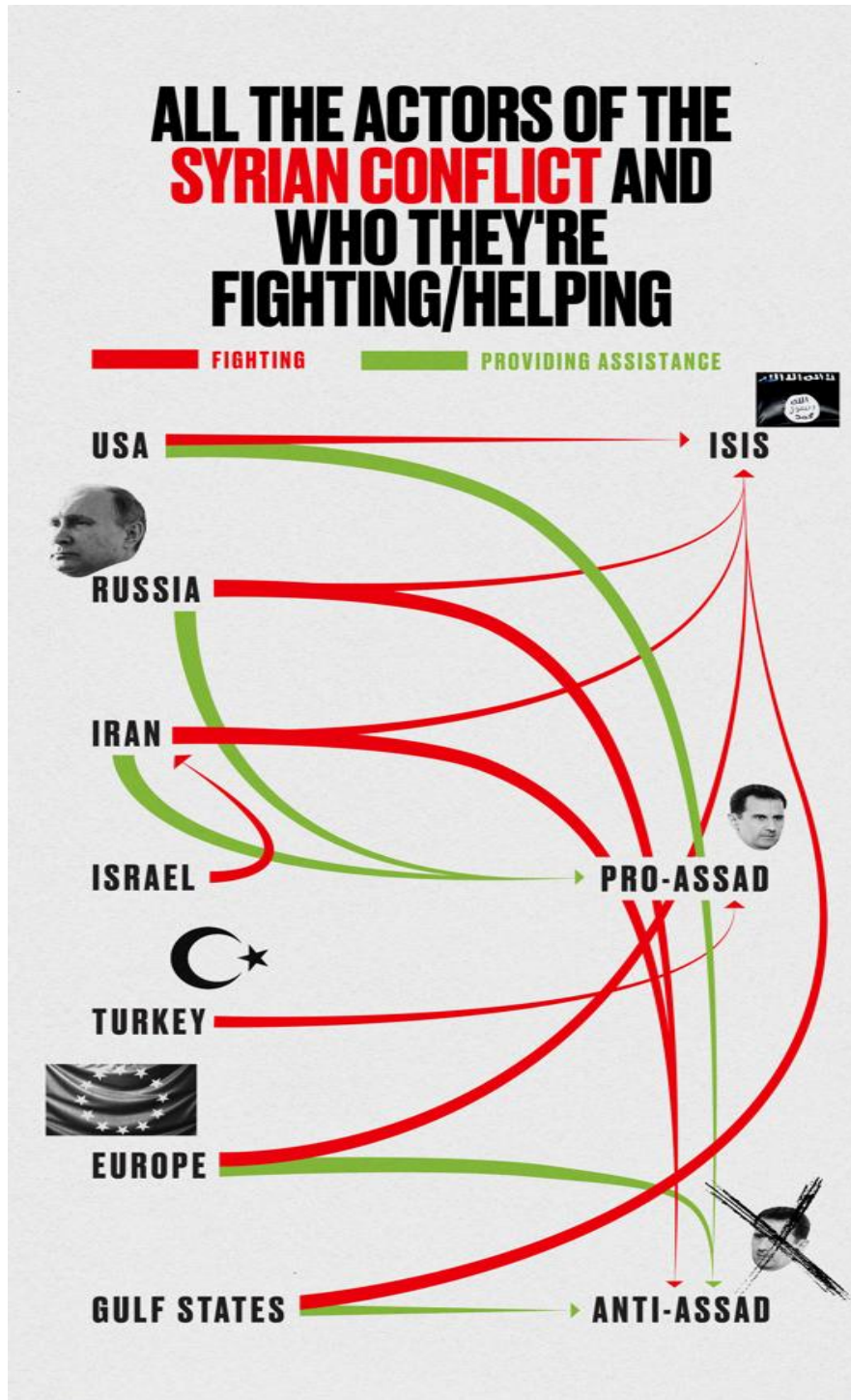
<https://vdc-sy.net/resolution-2401-ceasefire-30-days-bloodshed-syria/>

Χάρτης 23. Estimated number of foreign fighters in Syria and Iraq by country of origin in 2014.

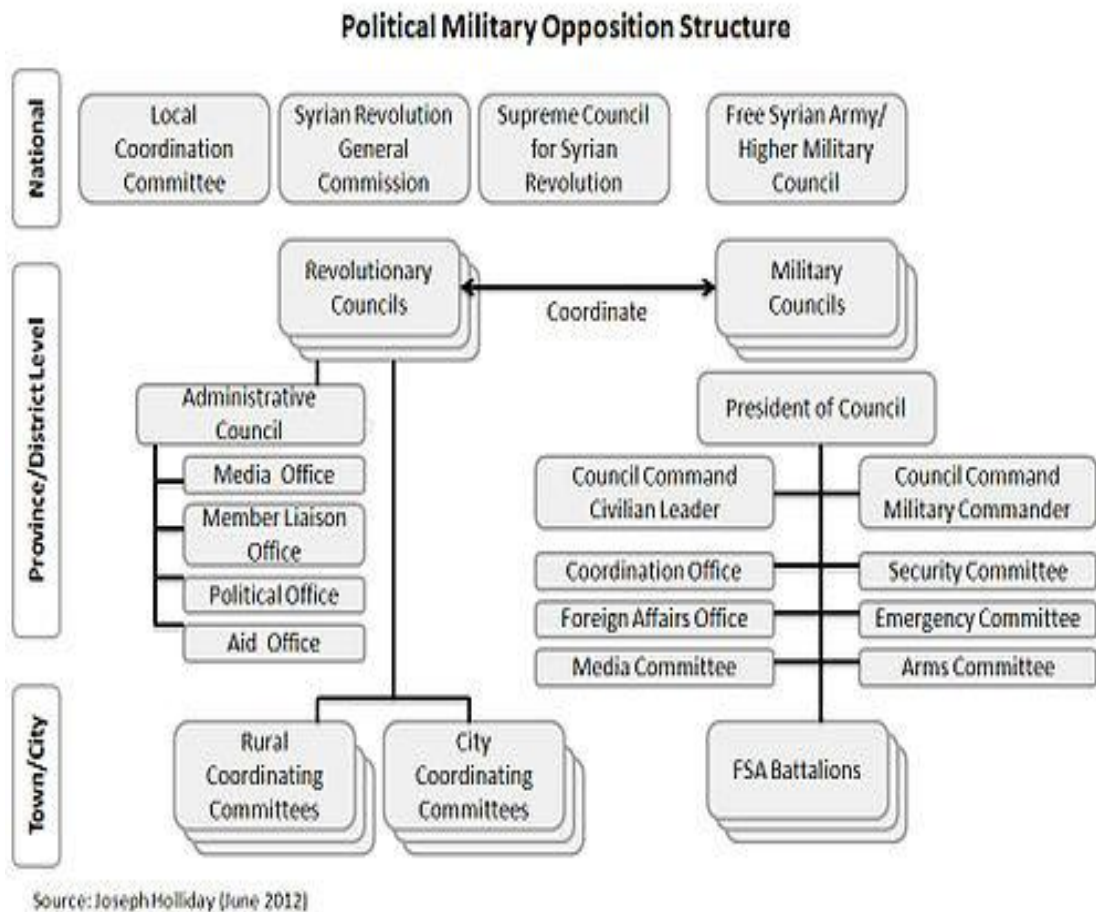
<http://www.europarl.europa.eu/EPRS/EPRS-Briefing-548980-Foreign-fighters-FINAL.pdf>

iii) ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1. *The Syrian War Is Actually Many Wars*, SANA / MIKHAIL KLIMENTYEV / REUTERS / THE ATLANTIC 13-4-2018

<https://www.theatlantic.com/international/archive/2018/04/the-syrian-war-is-many-wars/557990/>

Εικόνα 2. Political Military Opposition Structure (June 2012), Source Joseph Holiday.

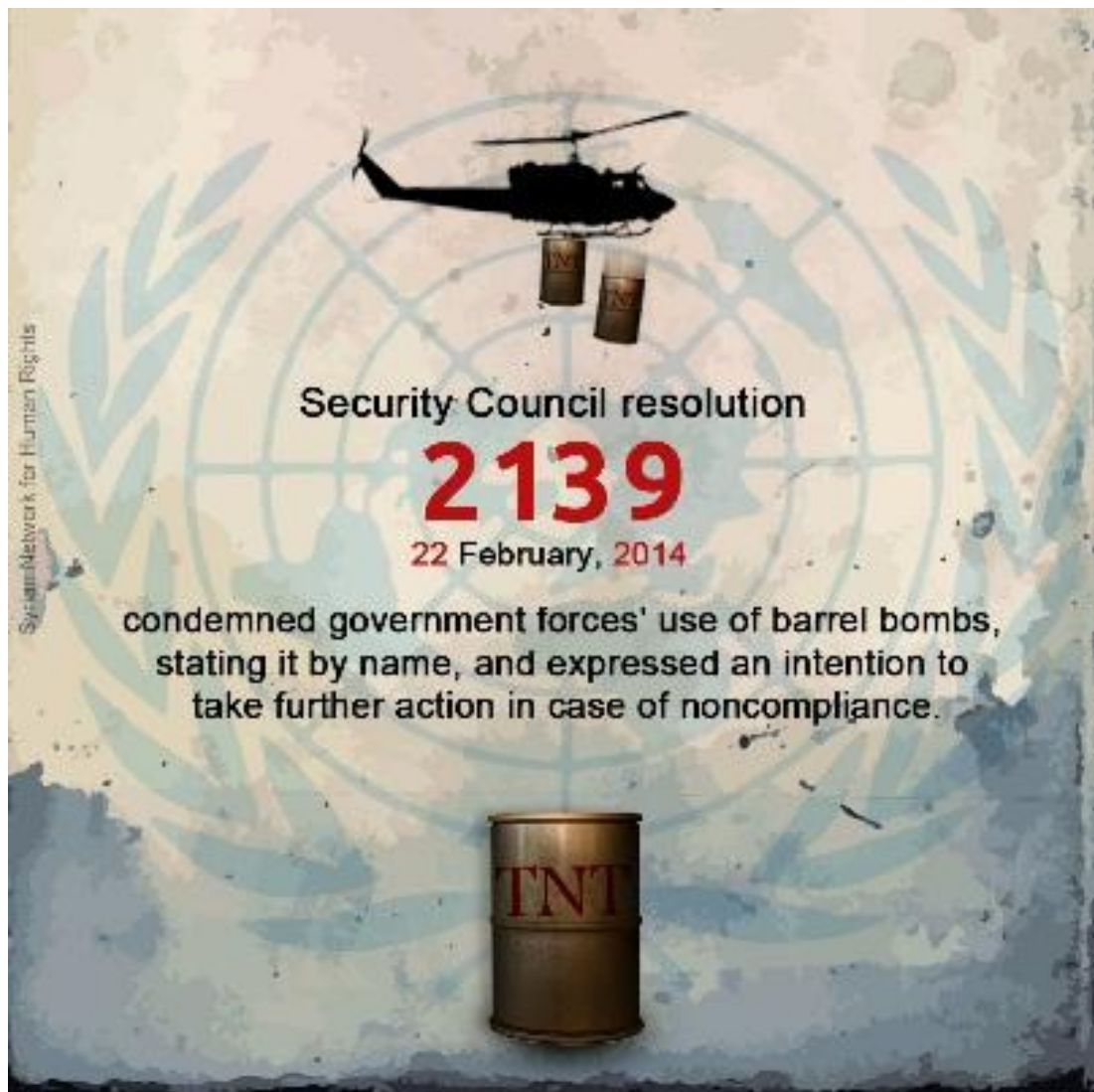
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Political_Military_Opposition_Structure_\(June_2012\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Political_Military_Opposition_Structure_(June_2012).jpg)

Εικόνα 3. UN Photo/Rick Bajornas, 30-8-2016

Secretary-General Ban Ki-moon meets with Virginia Gamba (centre right), Head of the OPCW-UN Joint Investigative Mechanism, tasked with identifying “individuals, entities, groups, or governments involved in the use of chemicals as weapons” in Syria. Πηγή: REUTERS/Pierre Albouy

<https://news.un.org/en/story/2016/08/537782-interview-syrian-forces-and-isil-used-toxic-chemicals-weapons-report>

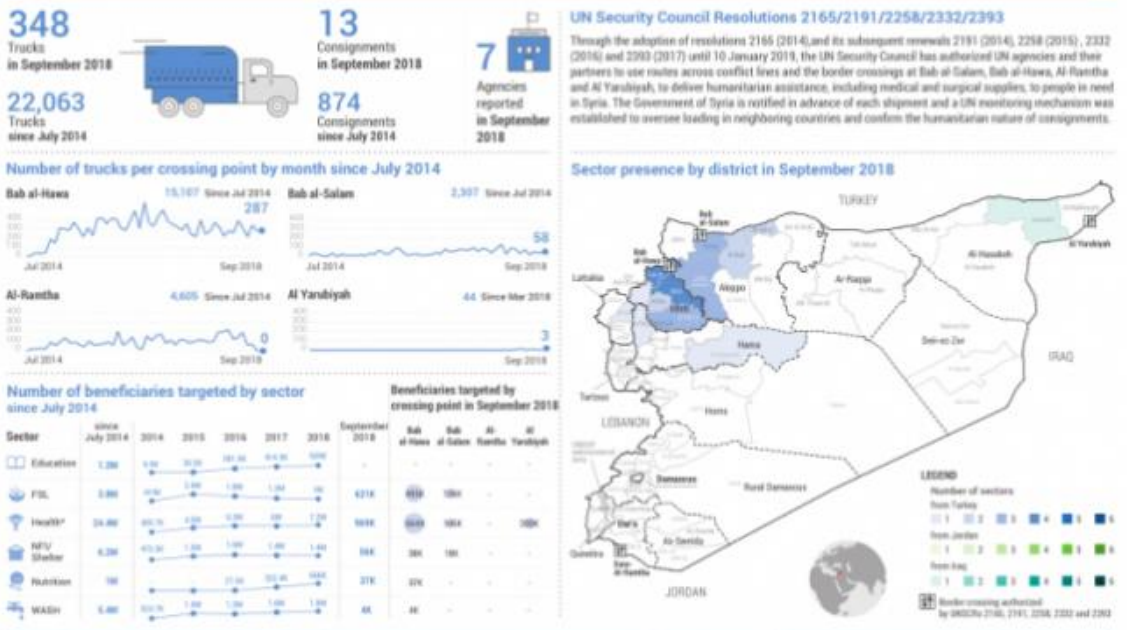
Εικόνα 4. Η απόφαση 2139 (2014), Syrian Network for Human Rights.

<http://sn4hr.org/gallery-1/security-council-resolution-2139-115-055/>

Εικόνα 5. The United Nations Security Council votes on resolution on humanitarian aid for Syria at U.N. headquarters in New York, February 22, 2014. (Photo: REUTERS/Eduardo Munoz)

<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/syria-resolution-2139-2014>

The boundaries and names shown, and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations. * As of July 2018, 2.15 million children for public vaccination in 2018. Given the challenges for data for trucks in measuring individual beneficiaries, the indicator for the number of medical procedures is used as an aggregate indicator that measures a proxy measure for overall progress in health service delivery in covered areas. Creation date: 10 October 2018. Feedback: ocha@un.org | www.unocha.org/syria | www.reliefweb.int/syria/psf/

Εικόνα 6. Fact Sheet: United Nations Cross-border Operations from Turkey to Syria (as of 31 Jan 2018) [EN/AR/TR]

<https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/fact-sheet-united-nations-cross-border-operations-turkey-syria-31-jan>

Εικόνα 7. Bab al-Salam border crossing between Turkey and Syria in the Syrian town of Azaz, as seen from the Syrian side during the Syrian Civil War. The Turkish border gate is called Öncüpınar. 9-1-2017 https://www.youtube.com/watch?v=R-FxKbo_gVQ

Εικόνα 8. Northern Syria : Bab-al-salam refugee camp / 22.04.2014

<https://medium.com/@matthieudelmas/northern-syria-15ec56e61fc5>

Εικόνα 9. Bab al-Hawa Border Crossing between Turkey and Syria

<http://wikimapia.org/1275459/Al-Yarubiyah-border-crossing-Iraq-Syria>

Εικόνα 10. UN votes to extend 'final' Syria mission by 30 days, 27-7-2012

<https://www.france24.com/en/20120720-un-votes-extend-final-syria-observer-mission-30-days-security-council-unsmis>

Εικόνα 11. United Nations, New York, USA, February 26 2016 – Samantha Power, United States Permanent Representative to the UN during the Security Council adoption of resolution 2268 (2016), endorsing the cessation of hostilities in Syria today at the UN Headquarters in New York. Photo by: Luiz Rampelotto/EuropaNewswire. Photo by: Luiz Rampelotto/EuropaNewswire

<https://europanewswire.com/security-council-endorses-cessation-of-hostilities-in-syria/>

Εικόνα 12. United Nations, New York, USA, February 26 2016 – Russian deputy foreign minister Gennady Gatilov during the Security Council adoption of resolution 2268 (2016), endorsing the cessation of hostilities in Syria today at the UN Headquarters in New York. Photo by: Luiz Rampelotto/EuropaNewswire

<https://europanewswire.com/security-council-endorses-cessation-of-hostilities-in-syria/>

	Name of Region	Governorate	Controlling Force
1	Siege of areas in south Damascus (Hajar Al-Aswad- Al-Tadamun- *(Al-Qadam-Yarmouk Camp	Damascus	ISIS +Nusra Front HTS
2	*Hajeen	Deir Ezzor	ISIS
3	* Al-Shaafa	Deir Ezzor	ISIS
4	Khan Al-Shaiykh Camp	Rural Damascus	Armed Opposition Groups
5	Talbeesa	Homs	Armed Opposition Groups
6	Al-Rastan	Homs	Armed Opposition Groups
7	Al-Houla	Homs	Armed Opposition Groups
8	Eastern Ghouta - Douma	Rural Damascus	Armed Opposition Groups
9	Kekraya and Foua	Idlib	Syrian Government Forces
10	Al-Zaafarana	Homs	Armed Opposition Groups

Εικόνα 13. Lifting of sieges on areas and communities:

* These areas are not included in Resolution 2401

<https://vdc-sy.net/resolution-2401-ceasefire-30-days-bloodshed-syria/>

Εικόνα 14. Διαδικασία ψήφισης απόφασης 2401, Violations documentation Center in Syria. BY: UN Photo-Manuel Elias

<https://vdc-sy.net/resolution-2401-ceasefire-30-days-bloodshed-syria/>

Al-Jaafari : J'aimerais demander au Conseil de sécurité, maintenant qu'il a adopté cette résolution (N° 2170), qui achète le pétrole syrien à Daech et comment arrive-t-il en Europe ?

Εικόνα 15. Al Jaafari résolution 2170, 15-8-2014

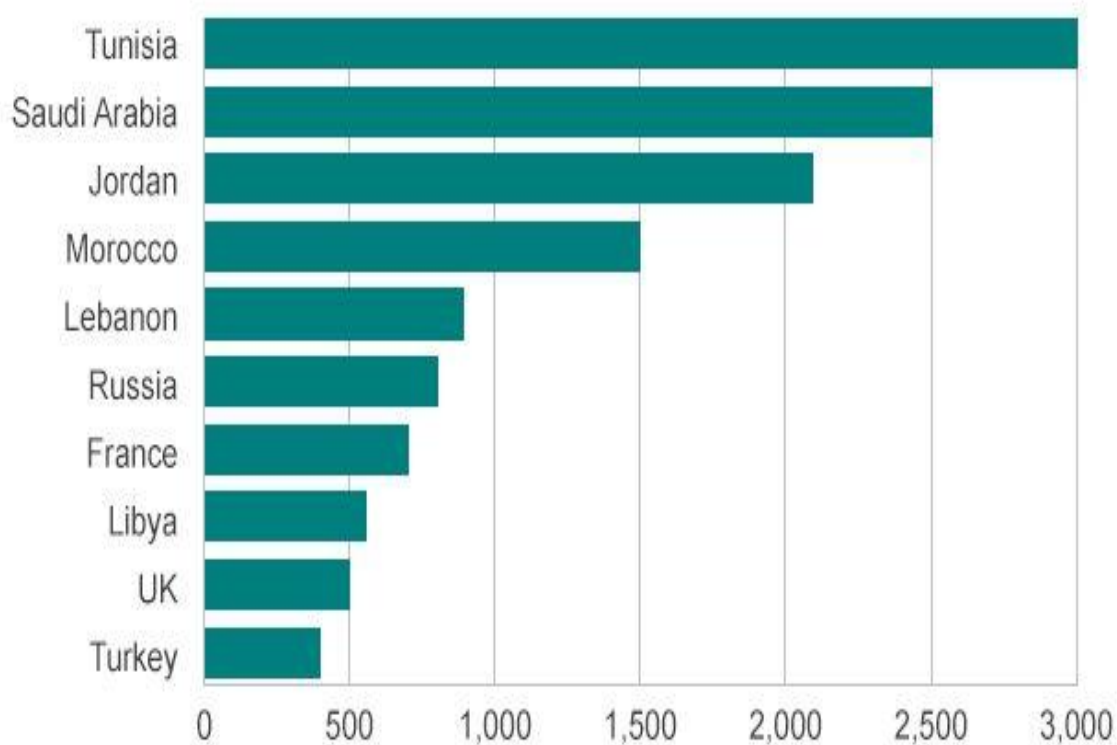
<https://reseauinternational.net/resolution-internationale-lutte-contre-leil-verite-duperie/al-jaafari-resolution-2170-le-15-aout-2014/>

Εικόνα 16. Security Council Adopts Resolution Against the Funding and Arming of ISIS and Jabhat al-Nusra

<https://syria360.wordpress.com/2014/08/16/security-council-adopts-resolution-against-the-funding-and-arming-of-isis-and-jabhat-al-nusra/>

Foreign fighters in Syria and Iraq

Sources: Soufan Group, International Centre for the Study of Radicalisation and Political Violence
Upper estimates used.

Εικόνα 17. Ξένοι μαχητές που ταξίδεψαν από τις χώρες διαμονής/καταγωγής τους για Συρία – Ιράκ. <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/44297>

Εικόνα 18. ICC Prosecutor addresses Informal Ministerial Network for the ICC in the margins of 72nd session of the UNGA. Source : Office of the Prosecutor
<https://www.icc-cpi.int/Pages/item.aspx?name=pr1334>

Εικόνα 19. ICC Prosecutor addresses Informal Ministerial Network for the ICC in the margins of the 73rd session of the UNGA. Source : Office of the Prosecutor
<https://www.icc-cpi.int/Pages/item.aspx?name=pr1413>

Τεκμηρίωση-Βιβλιογραφία

Ελληνική βιβλιογραφία

Μάζης Ι.Θ., *Μεθοδολογία συγγραφής μίας γεωπολιτικής ανάλυσης: δομή, έννοιες και όροι*», Γεωστρατηγική, Τεύχος 12, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2007

Μάζης Ι.Θ., *«Μεταθεωρητική κριτική διεθνών σχέσεων και γεωπολιτικής, Το νεοθετικιστικό πλαίσιο»*, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα, 2012

Μάζης Ι.Θ., *«Γεωπολιτική και γεωστρατηγικές της συριακής κρίσεως, εκδ. Λειμών»*, Αθήνα, 2016

Ρούκουνας Εμμανουήλ, *«ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ»*, Νομική Βιβλιοθήκη, Ιούνιος 2010.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Antonio Cassese, *Διεθνές Δίκαιο*, Εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2012

Πηγές

1. Πρωτογενείς Πηγές (Αποφάσεις ΣΑ, Αποφάσεις ΓΣ ΟΗΕ. Εκθέσεις οργανισμών) καθώς και ανακοινώσεις από τις ιστοσελίδες του Σ.Α. και της Γ.Σ.

Αποφάσεις Διεθνών Οργάνων

Απόφαση S/RES/1368 (2001) Adopted by the Security Council at its 4370th meeting, on 12 September 2001,

https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1368%20%282001%29

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2118 (2013), [https://undocs.org/S/RES/2118\(2013\)](https://undocs.org/S/RES/2118(2013))

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2235 (2015),

<https://www.un.org/press/en/2015/sc12001.doc.htm>

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2139, 22-2-14, <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N14/243/39/PDF/N1424339.pdf?OpenElement>

<https://www.un.org/press/en/2014/sc11292.doc.htm>, Απόληψη 22-12-2018

Απόφαση S/RES/2165 (Syria) S/RES/2165,

<http://www.globalr2p.org/resources/718>

Απόφαση S/RES/2191 (2014), <http://unscr.com/en/resolutions/2191>

<https://www.un.org/press/en/2014/sc11708.doc.htm>

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2328 (2016)

<https://www.un.org/press/en/2016/sc12637.doc.htm>, Απόληψη 22-12-2018

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2042 (2012) [https://undocs.org/S/RES/2042\(2012\)](https://undocs.org/S/RES/2042(2012)) και <http://unscr.com/en/resolutions/2042>

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2235 (2015)

<https://www.un.org/press/en/2015/sc12001.doc.htm>,

<http://unscr.com/en/resolutions/2235>

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2314 (2016) <http://unscr.com/en/resolutions/2314>, και

<https://www.un.org/press/en/2016/sc12571.doc.htm>

Απόφαση Σ.Α. 2319 (2016)

<https://www.un.org/press/en/2016/sc12594.doc.htm>,

<https://www.refworld.org/docid/584fece54.html> και

<https://news.un.org/en/story/2016/11/545712-security-council-extends-mandate-joint-un-opcw-body-chemical-weapons-syria>

Απόφαση Σ.Α. S/RES/1989 (2011)

<https://www.un.org/securitycouncil/s/res/1989-%282011%29>

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2083 (2012)
<https://www.un.org/securitycouncil/s/res/2083-%282012%29>,
<http://unscr.com/en/resolutions/2083> , Απόληψη 2-5-2019

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2161 (2012)
<http://unscr.com/en/resolutions/doc/2161>, Απόληψη 2-5-2019

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2170 (2014)
<http://unscr.com/en/resolutions/doc/2170>, Απόληψη 2-5-2019

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2161 (2014)
<http://unscr.com/en/resolutions/2161>, Απόληψη 2-4-2019

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2170 (2014),
<https://www.un.org/press/en/2014/sc11520.doc.htm>,
<http://www.globalr2p.org/resources/642>

Απόφαση Σ.Α. S/RES/ 2178 (2014),
<http://unscr.com/en/resolutions/doc/2178>,
<http://unscr.com/en/resolutions/2178>, Ημ. Απολήψεως 31-10-2018

Απόφαση Σ.Α. S/RES/2253 (2015)
<https://www.un.org/press/en/2015/sc12168.doc.htm> Απόληψη 20-10-2018

United Nations General Assembly (UNGA) resolution 377 A "Uniting for Peace" Resolution,
[https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/377\(V\)](https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/377(V)),
<https://web.ics.purdue.edu/~wggray/Teaching/His300/Handouts/Uniting-for-Peace.pdf>

United Nations General Assembly (UNGA) resolution 377 A "Uniting for Peace" Resolution,
[https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/377\(V\)](https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/377(V)),
<https://web.ics.purdue.edu/~wggray/Teaching/His300/Handouts/Uniting-for-Peace.pdf>

Απόφαση Γ.Σ. 71/248 (2016) 21-12-2016
https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/71/248, Απόληψη 20-2-2019

Απόφαση της Γ.Σ. 71/203 (2016) <https://undocs.org/A/RES/71/203>, και
<http://www.globalr2p.org/media/files/ares71203.pdf>

Απόφαση της Γ.Σ. 71/130, <https://undocs.org/en/A/RES/71/130>, και
<http://www.globalr2p.org/media/files/ares71130-syria.pdf>, Απόληψη 2-2-2018

Αποφάσεις HRC:
A/HRC/RES/38/16, <http://www.globalr2p.org/resources/1315>
A/HRC/RES/36/20, <http://www.globalr2p.org/resources/1282>

A/HRC/RES/30/10, <http://www.globalr2p.org/resources/965>

A/HRC/RES/29/16, <http://www.globalr2p.org/resources/788>

A/HRC/RES/28/20, <http://www.globalr2p.org/resources/782>

A/HRC/RES/27/16, <http://www.globalr2p.org/resources/766>

A/HRC/RES/26/23, <http://www.globalr2p.org/resources/966>

A/HRC/RES/25/23, <http://www.globalr2p.org/resources/604>

Διεθνή κείμενα – Εκθέσεις οργάνων – Δηλώσεις

UNSC, Focal Point for De-listing,

<https://www.un.org/securitycouncil/sanctions-committees/focal-point-delisting>

Απόληψη 2-4-2019

OPCW, Overview July 2018, 31-7-2018,

<https://www.nti.org/learn/treaties-and-regimes/organization-for-the-prohibition-of-chemical-weapons/> Απόληψη 20-10-2018

Security Council : Questions Remain over Syria’s Chemical Weapons Programme, Security Council Hears, as Speakers Call for Agreement on Suitable Accountability Mechanism, 24-4-2018

<https://www.un.org/press/en/2018/sc13276.doc.htm>

Third Report of the Organization for the Prohibition of Chemical Weapons-United Nations Joint Investigative Mechanism, UN Doc S/2016/738 , §54; §56 and §58, 24 August 2016; Fourth Report of the Organization for the Prohibition of Chemical Weapons-United Nations Joint Investigative Mechanism, UN Doc S/2016/888, 21 October 2016, §19, §26-27

INTERVIEW, The Syrian forces and ISIL used toxic chemicals as weapons – report, 30-8-2016,

<https://news.un.org/en/story/2016/08/537782-interview-syrian-forces-and-isil-used-toxic-chemicals-weapons-report>, Ημ. Απολήψεως 22-9-2018

United Nations Security Council (UNSC) Study Guide 2018, http://mun.turan-edu.kz/wp-content/uploads/2018/03/unsc_united_nations_security_council.pdf

UN NEWS «*Security Council fails to adopt three resolutions on chemical weapons use in Syria*» 10-4-2018,

<https://news.un.org/en/story/2018/04/1006991>, Απόληψη 24-10-2018

INTERNATIONAL, IMPARTIAL AND INDEPENDENT MECHANISM, <https://iiim.un.org/mandate/>, Απόληψη 28-10-2018

Security Council Unanimously Adopts Resolution 2139 (2014) to Ease Aid Delivery to Syrians, Provide Relief from ‘Chilling Darkness’
<https://www.un.org/press/en/2014/sc11292.doc.htm>

Action Group for Syria Final Communiqué 30.06.2012, <https://www.un.org/News/dh/infocus/Syria/FinalCommuniqueActionGroupforSyria.pdf>

Humanitarian Assistance and the Security Council, Cambridge Core, σελ.5-6

<https://www.cambridge.org/core/journals/israel-law-review/article/humanitarian-assistance-and-the-security-council/AD35684AB88845C8944E9D9B418ADB7D/core-reader> , Ημ. Απολήψεως 3-6-2019

Καταστατικός Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών,

https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=14

Press Release [SC/11473](https://www.un.org/press/en/2014/sc11473.doc.htm) of 14 July,

<https://www.un.org/press/en/2014/sc11473.doc.htm>

Permanent Mission of the Syrian Arab Republic to the UNITED NATIONS, Report of the SG on the implementation of SC resolutions 2139, 2165 and 2191, 29 June 2015, https://www.un.int/syria/statements_speeches/report-sg-implementation-sc-resolutions-2139-2165-and-2191-0 Απόληψη 22-12-2018

European Council 21-12-2017, Declaration by the High Representative on behalf of the EU on Syria, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/12/21/declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-syria/>, Απόληψη 22-12-2018

United Nations Information Centre Canberra, Security Council unanimously adopts resolution 2118 on chemical weapons in Syria

<https://www.opcw.org/media-centre/news/2013/09/opcw-executive-council-adopts-historic-decision-destruction-syria>

Chapter VII covers “*Action With Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace and Acts of Agression*”, <https://www.un.org/en/sections/un-charter/chapter-vii/>, Απόληψη 20-10-2018

OPCW, Chemical Weapons Convention, <https://www.opcw.org/chemical-weapons-convention>, Απόληψη 22-10-2018

“[Briefing on the final Sellström Report into Alleged Chemical Weapons Use in Syria](https://www.whatsinblue.org/2013/12/briefing-on-the-final-sellstrom-report-into-alleged-chemical-weapons-use-in-syria.php), What’s in Blue, 15-12-2013, <https://www.whatsinblue.org/2013/12/briefing-on-the-final-sellstrom-report-into-alleged-chemical-weapons-use-in-syria.php>, Απόληψη 23-3-2019

Security Council Fails for Fourth Time to Renew Mandate of Joint Mechanism Investigating Chemical Weapons Attacks in Syria, 17-11-2017, <https://www.un.org/press/en/2017/sc13076.doc.htm>, Απόληψη 28-3-2019

PRESS RELEASE 697/1724/11/2017,

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/11/24/declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-the-investigation-of-chemical-weapons-use-in-syria/pdf>

Security Council Endorses Syria Cessation of Hostilities Accord, Unanimously Adopting Resolution 2268 (2016), <https://www.un.org/press/en/2016/sc12261.doc.htm>, Απόληψη 26-4-2019

Statement of the HR/VP Federica Mogherini on cessation of hostilities in Syria , 27/02/2016 - UNIQUE ID: 160227_02, https://eeas.europa.eu/delegations/burundi/2919/statement-hrvp-federica-mogherini-cessation-hostilities-syria_en

Security Council Report – Fact sheet on the Security Council Committee pursuant to Resolutions 1267 (1999), 1989 (2011) and 2253 (2015) concerning ISIL (DA'ESH) AL-QAIDA and Associated Individuals Groups undertakings and entities, <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/terrorism-sanctions-fact-sheet.pdf>, Απόληψη 2-5-2019

S/RES/1989 The Security Council reaffirmed that terrorism continued to constitute a "serious" threat to international peace and security. The provisions of the resolution, adopted under Chapter VII of the United Nations Charter,

U.S. Department of State, Press statement : United Nations Security Council Resolutions 1988 and 1989, 17-7-2011, <https://2009-2017.state.gov/r/pa/prs/ps/2011/06/166489.htm>, Απόληψη 22-3-2019

Resolution 2178, Threats to international peace and security caused by terrorist acts, 24-9-2019, <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2178>, <http://unscr.com/en/resolutions/2178>, Ημ. Απολήψεως 31-10-2018

Security Council, Counter Terrorism Committee, «*A compilation of three reports (S/2015/338; S/2015/683; S/2015/975): Implementation of Security Council resolution 2178 (2014) by States affected by foreign terrorist fighters*», <https://www.un.org/sc/ctc/news/keyword/2178/>, Ημ. Απολήψεως 25-4-2019

Security Council, Counter Terrorism Committee, «*A compilation of three reports (S/2015/338; S/2015/683; S/2015/975): Implementation of Security Council resolution 2178 (2014) by States affected by foreign terrorist fighters*», <https://www.un.org/sc/ctc/news/keyword/2178/>, Ημ. Απολήψεως 25-4-2019

The Human Rights Council, A practical guide», Permanent Mission of Switzerland, σελ. 5, https://www.eda.admin.ch/dam/eda/en/documents/publications/InternationaleOrganisati onen/Uno/Human-rights-Council-practical-guide_en, Ημ. Απολήψεως 15.5.2019

ROME STATUE, άρθρο 12-13 σελ. 17,
<http://www.ministryofjustice.gr/site/LinkClick.aspx?fileticket=44807ojhqGY%3D&tabid=132>

“Syria : Criminal Justice for Serious Crimes under International Law”, Human Rights Watch, σελ. 8,
https://www.hrw.org/sites/default/files/related_material/HRW%20Syria%20Justice%20Briefing%20Paper_0.pdf Ημ. Απολήψεως 1-5-2019

ICC Prosecutor, Fatou Bensouda, participates in the 72nd session of the UN General Assembly: “Backing the ICC is to support humanity’s progress towards a more just world”, 25 September 2017.,<https://www.icc-cpi.int/Pages/item.aspx?name=pr1334>
Ημ. Απολήψεως 1-5-2019

ICC Prosecutor, Fatou Bensouda, attends 73rd Session of the UN General Assembly to highlight & advance the work of her Office, 4 October 2018,
<https://www.icc-cpi.int/Pages/item.aspx?name=pr1413> Ημ. Απολήψεως 20-4-2019

“ICRC and ICC: two separate but complementary approaches to ensuring respect for international humanitarian law” Interview, 03-03-2009,
<https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/interview/international-criminal-court-interview-101008.htm>, Ημ. Απολήψεως 1-5-2019

K. Dormann, “*ICRC : Elements of War Crimes under the Rome Statute of the International Criminal Court - sources and commentary, International Committee of the Red Cross*”, 28-03-2003,
<https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/publication/p0-521-81852-4.htm>

Πρόσθετο Πρωτόκολλο II στις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 για την προστασία των θυμάτων μη διεθνών ενόπλων συρράξεων,
<https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=4bd688c72> Απόληψη 2-5-2019

“*The VETO*” UN Security Council Working Methods”, Security Council Report, 8-3-2019, <https://www.securitycouncilreport.org/un-security-council-working-methods/the-veto.php>, Ημ. Απολήψεως 31-5-2019

“Six-Point Proposal of the Joint Special Envoy of the United Nations and the League of Arab States”, Annex, S/RES/2042 (2012),
https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/SY_120414_SixPointPlan.pdf, Απόληψη 12-12-2018

Syria refugee regional report, 13-6-2019,
<https://data2.unhcr.org/en/situations/syria> , Απόληψη 13-6-2019

Report of the United Nations Mission to Investigate Allegations of the Use of Chemical Weapons in the Syrian Arab Republic on the alleged use of chemical weapons in the Ghouta area of Damascus on 21 August 2013, 16 September 2013, <https://undocs.org/A/67/997>, Ημ. Απολήψεως 20-10-2018

2. Δευτερογενείς Πηγές (Μελέτες ιδρυμάτων, άρθρα και αυτοτελείς μονογραφίες)

Humanitarian Assistance and the Security Council, Cambridge Core, σελ. 5-6, <https://www.cambridge.org/core/journals/israel-law-review/article/humanitarian-assistance-and-the-security-council/AD35684AB88845C8944E9D9B418ADB7D/core-reader> Ημ.Απολήψεως 3-6-2019

P. BOREA, “*Violations of Human Rights, Use of Chemical Weapons, and the Phenomenon of Non-State Actor : A reflection about the UN Security Council Resolutions related to Syria*”, MISION JURIDICA, 2-10-2015, <https://www.revistamisionjuridica.com/violations-of-human-rights-use-of-chemical-weapons-and-the-phenomenon-of-non-state-actors-a-reflection-about-the-u-n-security-council-resolutions-related-to-syria/> (Απόληψη 10-10-2018)

D. Dudley, “*Saudi Arabia Accused Of Turning A Blind Eye To International Terrorism Financing*” Global Watchdog” 25-9-2018, <https://www.forbes.com/sites/dominicdudley/2018/09/25/saudi-arabia-accused-of-turning-a-blind-eye-to-international-terrorism-financing-by-global-watchdog/#657573426763>, Απόληψη 20-3-2019

Sheikh Meshal bin Hamad Al-Thani, «*The United Arab Emirates and Saudi Arabia are aiding terrorists in Yemen*», Washington Post, 29-8-2018, https://www.washingtonpost.com/news/global-opinions/wp/2018/08/29/the-united-arab-emirates-and-saudi-arabia-are-aiding-terrorists-in-yemen/?noredirect=on&utm_term=.da6f38940c8a (Απόληψη 13-2-2019)

I. Θ. Μάζης, «*Μεθοδολογία συγγραφής μίας γεωπολιτικής ανάλυσης: δομή, έννοιες και όροι*»

I.Θ. Μάζης, «*Επιλογή Απλών και Σύνθετων Δεικτών των Τεσσάρων Γεωπολιτικών Πυλώνων στη Μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης*” : *Η περίπτωση της Συρίας*», Civitas Gentium, 2017 Volume 5, Number 2, Special Issue, σελ. 13

A. Παπαμετζελόπουλος, «*Ο ρόλος της Ρωσίας στη διαχείριση της κρίσης στη Συρία*», 2-12-2017, Άμυνα και Διπλωματία, <https://www.amynanet.gr/o-rolis-tis-rosias-sti-diaxeirisi-tis-krisis-sti-syria>, (Ημ. Απολήψεως 1-12-2018)

Brian D. Sutliff, “*The Situation in Syria*”, Florida High Schools Model United Nations, 2-2-2017 <http://www.fhsmun.org/wp-content/uploads/2018/07/GC6-SC-Syria.pdf> (Απόληψη 20-4-2019)

Identical Letters Dated 17 September 2015 From the Permanent Representative of the Syrian Arab Republic to the United Nations Addressed to the Secretary General and the President of the Security Council, UN doc S/2015/719, 21 September 2015

RULAC GENEVA ACADEMY, «*Non International Armed Conflicts*», <http://www.rulac.org/browse/conflicts/non-international-armed-conflicts-in-syria#collapse4accord> Απόληψη 22-12-2018

I.Θ. Μάζης, Μ. Χ. Σαρλής, Ι.Π. Σωτηρόπουλος, Ξ. Μ. Δωματιώτη, «*Γεωπολιτική Ανάλυση της Συριακής Κρίσης και Γεωστρατηγικές της Δυναμικές στην Ευρύτερη Μέση Ανατολή*», Αθήνα 2016, σελ. 4, http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/yianmazis/files/08-03-2017research_programe-1-elke.pdf

I. Θ. Μάζης και Μ.Χ. Σαρλής, «*Νέα πλήγματα στην ασφάλεια της Μέσης Ανατολής-Οι γεωστρατηγικοί ενδοϊσλαμικοί ανταγωνισμοί στο σύστημα Συρίας-Λιβάνου*» 25/04/2014, <http://www.foreignaffairs.gr/articles/69782/ioannis-th-mazis-kai-mixalis-sarlis/nea-pligmata-stin-asfaleia-tis-mesis-anatolis> Ημ. Απολήψεως 23-12-2018

I. Θ. Μάζης, «*Γεωπολιτική Ανάλυση της Συριακής Κρίσης και Γεωστρατηγικές της Δυναμικές στην Ευρύτερη Μέση Ανατολή*», Αθήνα 2016, http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/yianmazis/files/08-03-2017research_programe-1-elke.pdf Ημ. Απολήψεως 15-11-2018

POLITICS, «*Η συριακή κρίση κινδυνεύει να κλιμακωθεί σε παγκόσμια σύγκρουση, τονίσθηκε σε φόρουμ με θέμα τη Συρία, 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016*, <http://greece-russia2016.gr/politics/20160225/222051.html>, Ημ Απολήψεως 28-10-2018

Aron Lund «*The Non-State Militant Landscape in Syria*», Combating Terrorism Center, Syria Special Issue, Volume 6, Issue 8 <https://ctc.usma.edu/the-non-state-militant-landscape-in-syria/> Απόληψη 10-10-2018

AMUN Simulation Staff, Contemporary Security Council, *Fall Update October 13, 2017*, AMUN ACCORDS, 13-10-2017, <https://www.amun.org/2017-contemporary-security-council-fall-update/> Ημ. Απολήψεως 12-12-2018

Aron Lund, «*Syria's Civil War Government Victory or Frozen Conflict*», FOI, Δεκέμβριος 2018 <https://www.foi.se/rest-api/report/FOI-R--4640--SE> Ημ. Απολήψεως 18-5-2019

«U.N. inspectors wrap up work in Damascus», The Daily Star, 31-8-2013 <http://www.dailystar.com.lb/News/Middle-East/2013/Aug-31/229439-un-inspectors-wrap-up-work-in-damascus.ashx>, Ημ. Απολήψεως 20-10-2018

N. Bendavid, “*Removal of Chemical Weapons From Syria Is Completed*”, The Wall Street Journal, 23-6-2014, <https://www.wsj.com/articles/removal-of-chemical-weapons-from-syria-is-completed-1403529356> Απόληψη 20-10-2018

Stockwatch, “*Δήλωση της Υπατης Εκπροσώπου Μογκερίνι για Συρία*”, 14-4-2018, <https://www.stockwatch.com.cy/el/article/eyropaiki-oikonomia/dilosi-tis-upatis-ekprosopoy-mogkerini-gia-syria>, Ημ. Απόληψης 1-11-2018

HUFFPOST, OHE: Βέτο από Ρωσία και Κίνα στην επιβολή κυρώσεων στη Συρία, 28/02/2017 https://www.huffingtonpost.gr/2017/02/28/eidhseis-diethnes-un-veto-russia-china-syria_n_15063994.html, Ημ. Απόληψης 20-10-2018

CNN Greece, “*Συρία: Πρόσωπο με πρόσωπο οι αντιμαχόμενες δυνάμεις στις συνομιλίες Γενεύης*,” 24-2-2017, <https://www.cnn.gr/news/kosmos/story/69003/syria-prosopo-me-prosopo-oi-antimaxome-nos-dynameis-stis-synomilies-geneyis-pics>, Ημ. Απόληψης 20-10-2018

ASSOCIATED PRESS, 7 August 2017, Experts to confirm last 2 Syrian chemical weapons facilities, <https://www.dailymail.co.uk/wires/ap/article-4769632/Experts-confirm-2-Syrian-chemical-weapons-facilities.html>, Ημ. Απόληψης 22-9-2018

K. Αξιώτη, “*Πόσες χημικές επιθέσεις έχουν γίνει στη Συρία*”, HUFFPOST, 11-4-2018, https://www.huffingtonpost.gr/entry/to-chroniko-ton-chemikon-epitheseon-sten-poliorkemene-seria-apo-to-2011-mechri-kai-semera_gr_5acdf7ede4b09212968d89d7, [Απόληψη 8.4.2019](https://www.huffpost.gr/entry/to-chroniko-ton-chemikon-epitheseon-sten-poliorkemene-seria-apo-to-2011-mechri-kai-semera_gr_5acdf7ede4b09212968d89d7))

A. Werman, “*Global Risks Insight, Lebanon, Impact of the Syrian war next stage*”, 6-2-2019, <https://globalriskinsights.com/2019/02/lebanon-syrian-war/>, Ημ. Απόληψης 26-4-2019

N. SRIVASTAVA, “*Geopolitics of the Syrian conflict*”, The Citizen, 1-7-2016 <https://www.thecitizen.in/index.php/en/NewsDetail/index/4/8126/Geopolitics-of-the-Syrian-Conflict>, Ημ. Απόληψης 20-10-2018

M. Frykberg, «*Israel’s Deadly Game of Divide and Conquer Backfiring*», Global Geopolitics, Ιούνιος 2015, <http://www.ipsnews.net/2015/06/israels-deadly-game-of-divide-and-conquer-backfiring/> Ημ. Απόληψης 20-10-2018

Egypt: A Non-International Armed Conflict in the Sinai Peninsula with Wilayat Sinai <http://www.rulac.org/news/egypt-a-non-international-armed-conflict-in-the-sinai-peninsula-with-wilaya> Απόληψη 2-9-2018

Υπέρ της ρώσικης επέμβασης στη Συρία η Αίγυπτος, CAPITAL, 4-10-2015 <https://www.capital.gr/epikairotita/3069337/uper-tis-rosikis-epembasis-sti-suria-i-aiguptos> Ημ. Απόληψης 20-10-2018

«Το Ισλαμικό Κράτος είχε χρηματοδότηση από τη Σαουδική Αραβία», TRIBUNE, 24-10-2014 <https://www.tribune.gr/world/news/article/84924/islamiko-kratos-iche-chrimatodotisi-apo-ti-saoudiki-aravia.html>

Γέφυρες προς τη Συρία ρίχνει ο βασιλιάς της Ιορδανίας», CNN Greece, 24-12-2018, <https://www.cnn.gr/news/kosmos/story/159422/gefyres-pros-ti-syria-rixnei-o-vasilias-tis-iordanias>,

Ι.Θ. Μάζης, «Κλειδί το Κουρδικό για τη Συρία. Ο Ερντογάν «εξάγει» την κρίση στο Αιγαίο», CNN Greece, 20-4-2018, <https://www.cnn.gr/focus/story/126568/ioannis-mazis-kleidi-to-koyrdiko-gia-ti-syria-o-erntogan-exagei-tin-krisi-sto-aigaio>

Ε. Χειλά, «Για ποιά διεθνή κοινότητα μιλάμε; Διερευνώντας τα όριά της στις περιπτώσεις της Συριακής και Ουκρανικής κρίσης», Le Courrier Diplomatique, 26-10-2018, <http://www.lecourrierdiplomatique.eu/2017/10/gia-pia-diethni-kinotita-milame/> Απόληψη 24-10-2018

Ι.Θ. Μάζης, «Επιλογή Απλών και Σύνθετων Δεικτών των Τεσσάρων Γεωπολιτικών Πυλώνων στη Μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης : Η περίπτωση της Συρίας», Civitas Gentium, 2017 Volume 5, Number 2, Special Issue, σελ. 13

N. Popescu, S. Sec, “Russia’s return to the Middle East Building sandcastles?” CHAILLOT PAPERS, Ιούλιος 2018, https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/CP_146.pdf Απόληψη 28-10-2018.

RTE News, *Russia’s 12 UN Vetoes on Syria*, 11-4-2018 <https://www.rte.ie/news/world/2018/0411/953637-russia-syria-un-veto/>, Απόληψη 24-10-2018

Russia, China veto UN Security Council resolution on Syria, 4-2-2012 , <https://www.legal-tools.org/doc/817589/pdf/>, Απόληψη 28-10-2018

A. Whiting General, «Assembly’s Historic Resolution on Accountability for Syria», 22-12-2016, <https://www.justsecurity.org/35795/syria-general-assembly-sidesteps-security-council/> Απόληψη 28-10-2018 TO.PE.NE.

A. Καλλιτέρη, «Η νέα προσπάθεια της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για τη διερεύνηση πιθανών εγκλημάτων στον Συριακό εμφύλιο και η αδράνεια του Συμβουλίου Ασφαλείας», TO.P.E.N.E., 2017, http://ceregreece.blogspot.com/2017/02/blog-post_3.htm, Απόληψη 28-10-2018

D. Whittle, «The Limits of Legality and the United Nations Security Council: Applying the Extra-Legal Measures Model to Chapter VII Action», EJIL 26 (2015), 671–

698, European Journal of International Law, <http://www.ejil.org/article.php?article=2600&issue=128>, Ημ. Απολήψεως 27-5-2019

I. Hurd, “Article The UN Security Council and the International Rule of Law”, The Chinese Journal of International Politics, 19-1-2014, http://faculty.wcas.northwestern.edu/~ihu355/Home_files/cjip%20hurd%202014_1.pdf Ημ. Απολήψεως 25-9-2018.

F.C. Hof, “Syria: Non Implementation of Security Council Resolution 2139 (2014)”, Atlantic Council, 25-3-14 <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/syria-non-implementation-of-security-council-resolution-2139> Απόληψη 22-12-2018

H. Lasjerdi, “What purposes are Walid al-Muallem seeking in Tehran?” Tehran Times, 2-1-2017, <https://www.tehrantimes.com/news/409688/What-purposes-are-Walid-al-Muallem-seeking-in-Tehran>, Ημ. Απολήψεως 21-5-2019

107 Civilians Killed, including 34 Children, in the First 72 Hours Following Security Council Resolution 2401”, Syrian Network for Human Rights, 28-2-2018, <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/107-civilians-killed-including-34-children-first-72-hours-following>, Απόληψη 2-5-2019

M. N. Schmitt, «Legitimacy versus Legality Redux: Arming the Syrian Rebels», *Journal of National Security, Law and Policy*”, Vol. 7: 139, <http://jnslp.com/wp-content/uploads/2014/02/Legitimacy-versus-Legality-Redux.pdf>, Ημερ. Απολήψεως 27-4-2019

N. Chowdhury Fink, “Countering ISIS Through Security Council Means Separating the Devil from the Details”, IPI Global Observatory, 8-10-2014, <https://theglobalobservatory.org/2014/10/counter-isis-un-security-council-separating-devil-from-details/>, Ημ. Απολήψεως 25-4-2019

Security Council : Briefing to Foreign Terrorist fighters”, FARNESINA, 28-11-2017, https://italyun.esteri.it/rappresentanza_onu/en/comunicazione/archivio-news/2017/11/consiglio-di-sicurezza-briefing_49.htm, Απόληψη 25-3-2019

Dr. B. Van Ginkel, “The New Security Council Resolution 2178 on Foreign Terrorist Fighters: A Missed Opportunity for a Holistic Approach”, 4-11-2014, <https://outlook.live.com/mail/inbox/id/AQMkADAwATM3ZmYAZS05ZTBhLTc2YmUtMDACLTAwCgBGAAADZCXTi0pEMUWuh2anHsJN3AcA%2BG2w3wM4xkiiqdKnxASe0QAAAgEMAAA%2BG2w3wM4xkiiqdkNxASe0QADngtuVwAAAA%3D%3D/sxs/AQMkADAwATM3ZmYAZS05ZTBhLTc2YmUtMDACLTAwCgBGAAADZCXTi0pEMUWuh2anHsJN3AcA%2BG2w3wM4xkiiqdkNxASe0QAAAgEMAAA>

A%2BG2w3wM4xkiiqdkNxASe0QADngtuVwAAAAESABAA7UWYWA5I0kSgLK6s3vCpSw%3D%3D. Ημ. Απολήψεως 25-4-2019

J. B. Holt, “*What is "terrorism"? The U.N. should not leave it up to Egypt*”, North Carolina Journal of International Law, 7-10- 2015, <http://blogs.law.unc.edu/ncilj/2015/10/07/what-is-terrorism-the-un-should-not-leave-it-up-to-egypt/>, Απόληψη 2-5-2019

“Συρία: Ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα επικρίνει το Συμβούλιο Ασφαλείας”, CNN GREECE, 20-3-2018, <https://www.cnn.gr/news/kosmos/story/122305/syria-o-ypatos-armostis-toy-ohe-gia-ta-anthropina-dikaiomata-epikrinei-to-symvoyl-io-asfaleias>, Απόληψη 12-5-2019

Breach”, Journal of International Criminal Justice, 12-4-2017, <https://academic.oup.com/jicj/article/15/2/231/3605019>, Απόληψη 2-3-2019

J. Hanselle, “*Analysis : International Justice for War Crimes committed in Syria*”, Phillip Kirche Institute, 18-10-2018, <http://www.kirschinstitute.ca/analysis-international-justice-war-crimes-committed-syria/>

«Syria : Criminal Justice for Serious Crimes under International Law», Human Rights Watch, Δεκέμβριος. 2013, σελ 8. Ημ. Απολήψεως 1-5-2019, <https://www.refworld.org/docid/52ce6f664.html>

Russia’s 12 UN vetoes on Syria, 11-4-2018, <https://www.rte.ie/news/world/2018/0411/953637-russia-syria-un-veto/>, Ημ.Απολήψεως 31-5-2019